

Telephone No. 2544

{ సంచిక ౨౬౫
No. 265

BEST INDIAN PAIN-BALM

109, శ్రీరంగేశ్వర, పార్కు, బొంబాయి.

4

ಗುವಾ ಅಂಡು ಕೊ, ಏಕ ಕೊಳ್ಳೆ ಸಿತ್ತೆ, ಗಂಜಾಗಬ್ಬಾ.

కేటానులయు నాడు: శేంకటరాయశాస్త్రి, 4 మల్లికార్జున
రవిధి, జి. టి. సుబ్రాహ్మణ్యం, అని నాయవలెను.

సమావేశము

(స్వకీయ విలేఖరి)

అలాకాబద్ధ ఆశ్చర్యముగను నుండు బ్రహ్మచర కారణ

ముచే, సానిక సంస్థలందఱు పనిచేయు ప్రాథమిక విద్యాలయాలలోని, లోపాలోపములకు గమనింపబడు అవకాశము లభించుటచే, నాకుతోచిన సలహాలను కొన్నిటి నిట నూచించి సాహసించుచున్నాను. ఉపాధ్యాయులారా? మీపై మోపబడియున్న బాధ్యత సామాన్యముకాదు. భారతదేశముయొక్క భావికాలపాఠశాల సక్రమమార్గమున తయారుచేయు బాధ్యత మీదేమి? మీ అధీనమునందుంచబడిన పనిపాపల మనసులందు మీరెట్టిభీజముల నాటగల్గుదురో అట్టివానిపైనే భావి భారతీయునియొక్కయు, భారతదేశముయొక్కయు, పురోగమిని ఆధారపడియున్నది సుమా? మీరిప్పుడు వారి హృదయ కమలములందు నాటగల్గు భీజములపైనే మనవిడ్డలు వైచి భక్తులుగను, దేశభక్తులుగను కార్యకూరులుగను పరిమించగల్గుట ఆధారపడియున్నదని చెప్పటం అతిశయోక్తికాదు. కావుననే ఉపాధ్యాయవృత్తి మహాభాగ్యవల్లన గూడిన మహా ధైర్యమైన వృత్తియని గమనించవలసింది. గనుకనే పనశాస్త్రములయందు ఉపాధ్యాయుని, అనగా గురువ్రతు పూజ్య స్థాన మిచ్చియున్నారు. ఒకనకారకులే తల్లిదండ్రులు కాని, బిడ్డభావివృత్తి యందందు గురువుపైనే ఆధారపడియున్నది. వారిని సక్రమమార్గమున నడపించుటకు ముఖ్యముగా, గురువు మాడవలసింది. వారి కిందపై నున్న అలవచనములను చూచుచున్నది. అందులకు ఉపాధ్యాయుల ప్రవర్తన వారలకు ఆదర్శముగా నుండగలదని ముఖ్యముగా విూరు గమనించవలసియున్నది. కనుక మీ ప్రవర్తనయందు యేలాటిలోపములు లేకుండ చూచుకొనుటయే ప్రధాన కర్తవ్యము. యితీనల నేను కాక తాళియముగ దర్శించుటకు తలపించిన పాఠశాలయందు నాకు కన్పించిన లోపముల నిట బొందుపరచి దలచుకొనలేదుకాని, ఆలాటి అవినీతి బాలరకు, విద్యగరువులకై యేర్పడిన ఉపాధ్యాయులయందు యుండవలసినది కాదని హెచ్చరిక చేయుచున్నాను. హాజరుపట్టి తప్పకు తడిగా కన్పించినది. అధికారుల ప్రాప్తగోరియో, మరియే ఉద్దేశ్యముతో నోగాని ఉపాధ్యాయులక్రమమైన హాజరుపట్టిలను ఉండక తప్పదు హాజరు వేయుచుండుట ఉపాధ్యాయులకు తగినపనికాదు వైచి మునునమ్మి మీధర్మమును మీరు సక్రమమార్గమున నిర్వర్తించుకొనవలసినదేగాని అక్రమమార్గమున ప్రవర్తించు కుండురని మిమ్ములను కోరుచున్నాను. ఉపాధ్యాయుని విధ్యుత్తధర్మమునందు ఉత్సాహమేముయొ జూపక గ్రామతగాదాల రేపెట్టుచూ గ్రామకక్షల నడుపుచూ, రైతుల న్యాయసభల కెక్కించుచూ తమ కాలమంతయు దుర్వినియోగపరచు ఉపాధ్యాయులు తమఅధికారులు పాఠశాలను సందర్శించు సమయములందు మాత్రము తమతప్పడు తడవల ప్రదర్శించి పాఠశాలాభివృద్ధిని మిత్రము తమకే కేవల పంచనలేక పాటుపడునట్లు నటించగల ఉపాధ్యాయులెందరో యీ ప్రాథమిక పాఠశాలయందు గాన్పించుచున్నారని చెప్పవలసి వచ్చినందులకు మిగుల చింతిల్చుచున్నాను. గ్రామరాజకీయముల యందు తమ జోక్యము లేకున్నను తమ ధర్మముల నిర్వహించుటలో నిజమైన ఉత్సాహము పెక్కురు ఉపాధ్యాయులయందు కాన్పించదు. వేతనములు పుచ్చుకొనుచున్నందులకుగా యేదోవిధముగా తమకాలమును గడపుకొని పోవుటకు ప్రవర్తించుచున్నట్లేకనబడుచుండును కాని బోధనాకార్యమునందు ఉత్సాహము శ్రద్ధ పెక్కురు ఉపాధ్యాయులయందు కాన్పించకుండుట విచారకరము (2) విద్యార్థులతో ప్రవర్తించునపుడు మీరు వారలయొడ మిత్రులుగా ప్రేమాస్పరులుగా ప్రవర్తించవలసినదేగాని వారిసేత్రములకు మీరు దండధరులుగ కన్పించకుండులాగు చూచుకొనుట ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయము. ఇంతకుపూర్వము చెప్పిన ప్రకారము మానవత్వవర్తనవల్ల మీనడవడివల్లను బాలరకు మీరుతదర్ప ప్రాయముగ నుండుట ముఖ్యముగా మీరు చూడవలసిన విషయమే. వారిమనములందు దైవశక్తి నెలకొల్పుటకు సర్వవిధముల మీరు ప్రయత్నించుచుండుటయేగాక మనపూర్వయొక్క మహోన్నతిని గూర్చియు వారి నాగరికతను గూర్చియు తగ్గి మీరూపాది శాస్త్రములయందును ఆధ్యాత్మిక లోకవిద్యలయందును రణనీతియందును వాతెట్టిఉన్నతతీరము నలంకరించినదియు, చరిత్రా రూపకముగా బోధపరచుచూ వారి మనసులయందు దేశభిమాన భీజముల నాటుచుండుట యందు ఉపాధ్యాయులు యేమాత్రము ఉపేక్ష వహించకుండురని నమ్ముచున్నాను. మొగల్ పాదుషాలకు తలనొగ్గక బొందిలో ప్రాణమున్నంతవరకు తమ ప్రతిజ్ఞ నిర్వహించుకొనిన, రాజాప్రతాపసింగు యొక్కయు, అరిపోయిన ప్రతాపాన్నిని రగులు కొల్పి దేశస్వాతంత్ర్యమును ప్రజ్వలింపజేసిన శ్రీ శివాజీమహారాజు యొక్కయు, ఆంగ్లల శౌర్య ప్రతాపమును ప్రపంచమునందు జాతిన శ్రీ కృష్ణదేవరాయ, ఖడ్గ తిక్కనాది మహావీరులయొక్కయు, రాజనీతియందు అరితేరి అంతర్జాత్యైక్యముకు, అడ్డుతిరుగు కృషి సత్విన అక్బరు పాదుషాయొక్కయు తమ నిరుపమాన పరాక్రమాతీతముచే శత్రు వీరుల తల్లిడింపజేసిన, సత్యభామ, అహల్యాచాయి, రాణి సంయుక్త, రాణిబాన్సీ మున్నగు మౌండవ నారీమణుల యొక్కయు చరిత్ర విషయములు యెవ్వరి హృదయములను దేశభిమాన పూరితములుగజేయకుండజాలవు. కావున ఉపాధ్యాయులు బాలరయందు యీలాటి మహావీరుల సచ్చారిత్రములచే

దేశభిమానపూరితులుగాజేసి దేశకల్యాణమునకు తోడ్పడగలరులకు కోరుచున్నాను.

(4) ఇదివరలో నేను మనవిజేసిన విధముగా, మన దేశములో ప్రాథమిక విద్య యేమి, ఉన్నతవిద్య యేమి యెంతయు కొరవడియున్నది. ప్రతిగ్రామమునందును ప్రాథమిక పాఠశాల, పుస్తకభాండాగారము, పరనమందిరము ఉండవలయును, ప్రతి అయిదు, ఆరు గ్రామాదులకు మాధ్యమిక పాఠశాలయు, ప్రతి పదిగ్రామములకు ఒక యున్నత పాఠశాలయు ప్రతి మూడు తాలూకాలకు ఒక కళాశాలయు, ప్రతి రెండు గూడు జిల్లాలకు ఒక సర్వ కళాశాలయు ఉండవలెను. పనిమందిరములు, పుస్తకభాండాగారము నెలకొల్పబడుచుండు పాఠశాల యొక్కన శ్రద్ధ విహించవలసియున్నది. ప్రయిగి పాఠశాలలు యొకను విరివిగ స్థాపించుటకు సానిక సర్వ ప్రధాన ధర్మమైయున్నది. కాని తాను విధించుటకు అధిక రము గలిగిన విద్యాలయముకు పన్నును వూర్తిగా విధించుకొనినను యీ కార్యము నెరవేర నదికాదు కనుక ప్రభుత్వమువారు యొదులకై విరళముల విరివిగా నొసంగవలసియున్నది. బోధ పాఠశాలలో నెలకొల్పబడియున్న గృహములు చాలారకు గాలి వెలుతురులేని చీకటి గృహములుగా ఉండుట తొలగించుచున్నది. అలాటి గృహములయందు విద్యార్థులసమీపమునకు లెజుముగ మన బాలురు విద్యలేకుండ నుండిపోవుటయే ఉచితమేమోయని తోచుచున్నది. బోధయొక్క స్వంతభవనములు లేకుండుటయే యీ దురవస్థకు కారణము. భవననిర్మాణమునకు గడంపుటకు సానికసంఘములు ధనము లేని కారణముచే వెనుకాడవలసి వచ్చుచున్నది. నిజముగ విద్యార్థులయందు లభించువరకుతోహాసిన ఖరీదుగలభవనములు నిమిత్తములేదు. పూర్వకాలమున దేవాలయములందును, వృక్షచ్చాయయందును, లేదా బహిరంగ ప్రదేశములయందును, విద్య గరువు మండేది వారు. కనుక భవననిర్మాణము ఆవశ్యకమని యెంచినన, ఈక్రింద నూచించబడిన నులువైనమార్గము అవలంబించుట ఉత్తము. ఒక్కొక్క పాఠశాలకు 50 శెంట్ల ప్రదేశముచాలను. యీ ప్రదేశము చుట్టును మట్టిగోడ పెట్టుకొనవచ్చును నాల్గుమూలల సదరు ప్రదేశమునందు అనవరమునబట్టి నాల్గుగదులను నిర్మించు కొనవచ్చును. నకువుగా నూతని త్రవ్వించుకొనుట పాధ్యపడినచో, అందులో నొకభావి నేర్పాటు చేసుకొనవచ్చును. అభావిలోని నీటిసహాయమున ఒకవనమున నీడనివ్వగలిగిన విశాలవృక్షములను వేసుకొనవలయును. బాహరసహాయముతోనే యీవనమును పెంచవచ్చును. అందుచే వారి శరీర పరిశ్రమకుకూడ అవకాశ మేగ్గుడను. యెండ వేడిమికాని, నర్మ భాటికాని ఆగనవచ్చు తప్ప బాలరు బహిరంగ ప్రదేశమునందే విద్య నభ్యసించుచుండవలయునా, వాన, యెండసమయముల యందు, వైన నూచించబడిన గదులు ఉపయోగింప బడవలయును. యీ గదులలో కొన్నిటిని పరిశ్రమలయములుగా ఉపయోగించకొనవచ్చును. దీనికంటెటిగిని రెండుమూడువందల రూపాయలకంటె వెచ్చింపబడవలసిన అవసరములేదు. ప్రతిగ్రామములోను కావలసిన 50 శెంట్ల ప్రదేశము గవర్నమెంటువారి ఖాళీప్రదేశములలో దొరకకపోవు. యీభవన నిర్మాణమునందు అవసరమైన పనిపాటలు బాలరకుల ననే జరుపుకొనవచ్చును. గ్రామపాఠశాలను తనిఖీచేయుచుండుటకు గ్రామసంఘములు యుండుటబాగు. వారికింది విషయము లుగూర్చి అనగా ఉపాధ్యాయులు సరియైన కాలములయందు పాఠశాలను తెరచుచున్నదియు, లేనిదియు చూచుటకును, తమ శ్రద్ధతో విద్య గరవుచున్నదియు లేనిదియు పరీక్షించుటకును, హాజరుపట్టి సక్రమముగా వేయుచున్నదియు, లేనిదియు, చూచుటకును పాఠశాలకు రాక నిలచిపోవు విద్యార్థుల విషయములలో ఉపాధ్యాయులు ఏమి శ్రద్ధపుచ్చుకొనుచున్నదియు విద్యనభ్యసించగల వయసుననుండి ఈపాఠశాలలో ప్రవేశించనివిద్యార్థుల విద్యనభ్యసించవలయుటకు ఉపాధ్యాయు లేమి శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచున్నదియు తనిఖీచేయుటకును పాటుపడవలసియున్నది. నాఉద్దేశ్యములలో యీపాఠశాలకు పర్మి చరు వెక్కిరాలకింద సామ్యుఖిచ్చిపెట్టుట అవసరమని తోచుచున్నది. బాలరు మార్చుండుటకు పూర్వములేనే చావలచాలును. బాలరచేతనే అల్లింతుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతము పాఠశాలయందు గరవబడుచుండు విద్యా విధానమైనను యెంతయో మార్పు గావసరియున్నది. ప్రస్తుతము కేర్పబడు విద్య గమస్తాలకు తయారుచేయుటకు సరిపోవుచున్నదేగాని, సదరు విధానమువలన స్వతంత్రతనము, ఆత్మగౌరవము బెంపొందింపగలుగుట కనగతమొసంగుటలేదు. యీవిద్యావిధానమునుగూర్చి చర్చించుటకు పూర్వము మహాసభరీతులుగా గూర్చియు, అడికంగ్రుల సిద్ధితి గూర్చియు యొకేత ముచ్చటింపవలసియున్నది.

స్మృతిద్య:—పురషులలోనే విద్యయెంతో హెచ్చునితి యుండుఉత్తరలో విద్య అంతకంటె ఎన్నియోమడుంగులు అభోగతియందున్నది. పాఠ్యతీపర మేత్వర్లు, లక్ష్మీనారాయణులు, సీతారాములు, అను జంబపదములయందు స్త్రీకి ప్రధానస్థాన మొసంగుటకు ఆర్యుల ఉద్దేశ్యమేమి? స్త్రీకి పురుషునికంటెను గౌరవపథవిషయాలయననే గదా? గార్గి మైత్రేయి సావిత్రి, ద్రౌపది మున్నగు ఆర్యవిమాషీమణులు ఎంతవిద్యానురాగిందై

యుండిరి. యంతయేల సకల విద్యలకును అధిష్టాన దేవతయగు, సరస్వతి స్త్రీయేగదా. గనుక స్త్రీ విద్యావిహీనగ యుండుట భారత సాంప్రదాయమునకే విరుద్ధము. గనుక ప్రజలు ప్రతిగ్రామమునందును బాలరతోపాటు బాలికలకుగూడ పాఠశాల లుండెత్తవలయును. తల్లులు విద్యానురాగిందై అయినగాని వారి గృహములందుండు సంతానము విద్యావంతులుగానేరరు. గనుక స్త్రీవిద్య చేతపురోభివృద్ధికి ముఖ్యపోషకమని గ్రహించవలెను.

అనంతంగ్రుల:— పనవేళములో 6 చ నుండు జనాభా గలిగి హిందూసంఘమునకు వెక్కిముకగ నున్న ఆదిఆంగ్లలు విద్యాగంధములేక పశుసాయులై అభోగతి యందుండవలసినదేనా! మన దేశపురోభివృద్ధికి వారి పశుప్రాయత్వము అడ్డంకి కాదా? కాన వారిని పశుప్రాయులుగా నుండు వారిపై విద్యా గ్రంధము వెరజల్లుట వారలకేగాక, దేశకల్యాణమునకుకూడను అత్యంతావశ్యకమని మనము గ్రహింపవలసియున్నది.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి, రాజమండ్రి

అద్వితీయముగ జాతీయ గంధములు వెలువడుచుండును, సంవత్సర చందా వాస్తవ్యతో సహా 2-8-0 ఇదివరలో వెలువడినవి వివాచక సామర్థ్యం 0-10-0 మహారాణి ధూన్సీ లక్ష్మీబాయి అ. 10 మేజిసి జీవితము అ. 10 ఇతర పుస్తకములు కూడ కలవు. కేటాలూగ కోరినవారికి పంపబడును. 112-1 చుదిగంటి జగన్న శాస్త్రి.

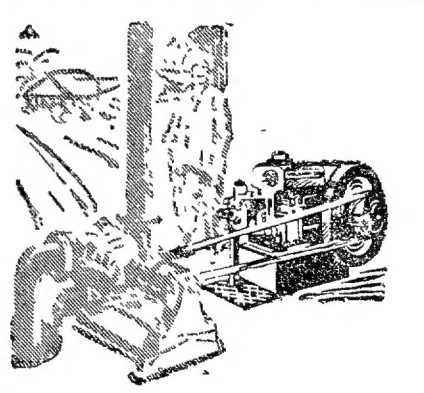
ఇంతను మలేరియా భయమా?

లేదు! ముమ్మాటికి! లేదు!!

తెన్నా విషము బ్రాంగ్ నేల? క్రొత్త రోగాలపాలు కానే! తెన్నా కలియని మందు. అసమానమైనమందు. ఆహారము లేనిమందు ఆహారమైనమందు. అమృత తుల్యమై యుండు. అనేక మంది రాజవైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మంచి యిజ్వర రాక్షసిచే పీడింపబడు వానిని మృత్యు ముఖము నున్నవారిని రక్షించగల మందు ఇది యొక్కటే! ఒక్క మాత్రతో గుణము! మాడు మాత్రలతోనే నివారణము!! ఇట్టి ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? వాడిచూడుకు 10 మాత్రలు రప్ప. 1-0-0. 50 మాత్రలు రప్ప. 4-0-0.

దగ్గు మాత్రలు

ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైనను ఆయిదు నిమిషాలలోనే తగ్గించి కుఖి మిచ్చును. శిశువులకు గర్భవతులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రప్ప. 1-0-0. ఆయుర్వేదకుటీరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.

మా ప్రత్యేక వైచిత్రి, పోర్ట్ లుక్ పంపింపు పెట్టు కెరోసిన్ క్రూడాయిల్ ఎంజనులలో గలవు.

పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ వివాసమునకు వ్రాయుడు:—

VOLKART BROS ENGINEERS

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

ప్రవృత్తగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:

కొత్తతరగుపేట, బెంగుళూరు.

వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.

అవనాపిరోడ్డు, కోయంబూత్తురు.

వార్ కాప్ర, బరప్ప, ఏశెన్సీ, బెజవాడ.

సింహళములో భారతీయుల

దుర్భిక్షము

(నిన్నటి భారత శాసనసభ ప్రధానాంశము)

కే. సి. రాయగారి సవరణ

సింహళదీప్త ప్రభుత్వమునందు, భారతీయులకు భారతీయులకు యభిప్రాయమును, భారత శాసనసభలో యభిప్రాయమును కనుగొనకుండా కలలోనియట్ అభిప్రాయమును అమోదించి నందులకు సభవారి ఖండనను, నుభుమును బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారికి భారత ప్రభుత్వము తెలుపవలెనని కే. సి. రాయగారి సవరణ కోరెను.

సవరణ నుపపాదించుచు కే. సి. రాయగారి టిట్లు చెప్పిరి: వలసరాజ్యములయందు చెప్పుటజూచినను భారతీయులగతి యిట్లులే యున్నది. ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఖండించుచు ఫిజిలో భారతీయులచే నెన్నుకొనబడిన ముగ్గురు శాసనసభ్యులు రాజీనామా నిచ్చిరి. ఫెడరేటెడ్ మలేలో కష్టముల హెచ్చుగా నుండుటజూచి యీ శాసనసభ్యులొకడు ప్రతిపాదన గావించి నోటీసు నిచ్చెను. తూర్పు ఆఫ్రికానీతి యిట్లులే యున్నది. ఇవన్నియు జూచియు కుంజ్రాగారు తియ్యనిమాటలే పాండుపరుపడి, నిరర్థకమైన తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. క్రాస్ కాలనీలలో అమలంబంపబడని క్రొత్తకట్ట, భారతీయులకు నష్టదాయకమైనది యిప్పుడు సింహళములో ప్రారంభింపబడినది. రాజకీయపద్ధతుల వాధారముచేసికొని పాస్ పోల్టు ప్రభువు యిట్లుచేసి యుండెను. కాని భారత ప్రభుత్వమువారికి జేసిరి? జోనమూరు కమిషను అభిప్రాయముల పైగాని, సింహళ ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను గూర్చిగాని భారత ప్రభుత్వము తమయభిప్రాయమును తెలియజేయలేదు పోనీ సింహళ శాసనసభలోని యిద్దరు భారతీయులు పెట్టుకొనిన మహాజరుకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినవారుగూడ కారు. ఈ విషయమై భారత ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము పైకొనబడినదా, వారు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారికి మి సలహా నిచ్చిరి, అను విషయము మనము తెలిసికొన నర్హము. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారు భారత ప్రభుత్వముయొక్క అభిప్రాయమును కనుగొనిననా భారతదేశములో ఆధినివేతప్రతిష్ఠి అమలులోనన్నదని చెప్పుట నిజమగునా? ఇటీవలనే సింహళములో వొకలాండు కమిషను యేర్పరుపబడినది. భారతీయులకు భూముల నివ్వక పోవుటయే ఈ లాండు కమిషనుయొక్క ఆశయము. ఆహార పదార్థములకును కూలీలనువారికిని సింహళము భారతదేశముపై వాధారపడి యున్నది. భారతీయులకు న్యతిరేకముగా శాసనములు సింహళములో చేయబడుచో ఆద్యపమునకు అసలు ప్రజలను పోనివ్వకుండుట ఒక్కటే కర్తవ్యము.

నర్ ఆర్థర్ మూర్

కుంజ్రాగారి తీర్మానమును బలపరుచుచు రాయగారి వాదములను మూరుగారు ఖండించిరి. సామ్రాజ్యములో సమాన హక్కులకొరకు పోరాడుట మన కర్తవ్యమనియు, ఈ సమస్యపై జాతీయవాదలందరును ఏకీభవించుట యవసరమనియు వారనిరి. సింహళదీప్తముతో తగాదా లాడుటకు ఆహారపదార్థములను, కూలీలను పంపకుండుట మంచిది కాదనియు, ఆర్థికసంగబంధములకు కారణములచే నిలిచిపోవు చున్నవనియు వారనిరి.

మున్సి ఈశ్వరేశ్వరన్

ఈశ్వరేశ్వరన్ గారు కుంజ్రాగారి తీర్మానమును బలపరుచుచు మొదట భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్య ముండవలెనని చెప్పెను. సింహళములో భారతీయులకు ఆంగ్లేయులకు మంచి సౌకర్యము లేదు కుండలెను? భారత ప్రభుత్వమువారి విషయమై యేమి చేసిరి.

ప్రభుత్వమువారు కుంజ్రాగారి తీర్మానము

నామోదించుట

ప్రభుత్వమునకు కుంజ్రాగారి తీర్మానమును బాజ్ పాయిగారు ఆమోదించిరి. ప్రభుత్వమునా లేమి చేయుచున్నారను ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు దామూర్ నివేదిక భారతీయులకు సింహళ దీప్తవాసులతోపాటు సమాన హక్కుల నిచ్చెను. కాన ఆ విషయమై భారత ప్రభుత్వమువారు చెప్పుకొనవలసిన దేమియు లేకపోయెనని వారనిరి. భారతీయులకును యితరులకును భారతమును చూపనంతవరకు సిద్ధిగతులను ప్రభుత్వమువారు గీకరించిరి. తరువాత సింహళదీప్తము గవర్నరుకును, కలలోనియట్ కార్యదర్శికిని నడచిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ప్రకటింపబడినవి. తక్షణమే భారత ప్రభుత్వమువారు వాటిని ఖండించుచు తమ యభిప్రాయమును తెలిపిరి.

కుంజ్రా:—కలలోనియట్ అభిప్రాయం ఆంగ్లేయ పూర్వము భారత ప్రభుత్వము సలహా వచ్చుకొనబడెనా?

బాజ్ పాయి:—పుచ్చుకొనబడలేదు.

రాయ:—అయితే మీరే స్వయముగా జోక్యము కలుగజేసికొనినారా?

బాజ్ పాయి:—ఇదివరకే ఆమోదము కుంజ్రాకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

బాజ్ పాయి:—ప్రభుత్వమునకు కుంజ్రాగారి మేము 3 రతీయుల కష్టములు చెప్పితిమి. స్టాంకింగ ఇమిక్రమను సంఘమువారినిగూడ సూచించితిమి.

రాయ:—మున్నటివార మేకదా?

బాజ్ పాయి:—శాసనసభలో చర్చ అంతకు ముందే జరుగకపోవుట తమ తిప్పివము కాదని బాజ్ పాయిగారు నుడిచిరి. సింహళ గవర్నరు నూచలకు కలలోనియట్ అభిప్రాయము అంగీకరించ దలచినట్లు మా శ్రమే చెప్పబడినదిగాని, అంగీకరించినట్లు డిస్ పాచ్ లో లేదు. ఇంతమంది భారతీయుల సౌకర్యములకు భంగము గలుగు విషయములో పునర్విమర్శ జరుగును. కోపమునకు కారణములేదనియు సభవారి యభిప్రాయము తమవైపునన్నది గనుక తామిప్పుడు ప్రభుత్వములో ప్రయత్నములు జరుపవచ్చుననియు బాజ్ పాయిగారు చెప్పిరి.

నర్ పురుషోత్తమదాసు

పురుషోత్తమ దాసుగారు సింహళ ప్రభుత్వమువారి చర్యను తీవ్రముగా ఖండించిరి. ఇంతమంది భారతీయులకు కష్టము కలుగు విషయములో భారత ప్రభుత్వమువారిని సంప్రదించకుండుట చాల సంతాపకరము. ఇది మహాభూతమునకు అనర్థ. అందరను కర్తవ్యమును విచారించవలసియున్నది. భారత కార్యదర్శినిగూడ సంప్రదించలేదు.

నర్. డార్న్ లిండ్సే

సామ్రాజ్యములో ముఖ్యభాగస్థునితో సంప్రదించకుండా సింహళ ప్రభుత్వమువారు చేసినకార్యమునకు నర్. డార్న్ లిండ్సే గారు ఆగ్రహమును వెల్లబెట్టిరి.

నర్. అల్బర్ట్ కయంగారుగూడ ఇట్లులే సింహళ ప్రభుత్వమువారిపై ఆగ్రహము తెలిపుటై మాటలాడిరి.

వెండిమెండేలుపార్టీ నాయకుడు

కుంజ్రాగారి తీర్మానమును సమర్థించుచు జిన్నాగారి టిట్లు చెప్పిరి:—ఈవిషయము చాల ముఖ్యమైనదని భారతదేశము ఆంగ్లేసామ్రాజ్యములో నుండాలెనా, లేనా యనువిషయమును యిది నిర్ధారణచేయును. సింహళ ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులు భారత ప్రభుత్వమువారి కెప్పుడు, ఎట్లు తెలియవచ్చెను. ఈవిషయ మెరుంగగోరెదను అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సంపాదకుడు కే. సి. రాయగారి అనుగ్రహితమును చేతనా, మరొక విషయముగానా? ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినప్పుడు వా రేమిచేసిరి? బాజ్ పాయి జవాబు చెప్పలేదు.

జిన్నాగారు

భారత ప్రభుత్వమునకు దుర్భరమగు అవమానము కలిగినది. మీరు సోమరులై వారు. మీకు ఆత్మగౌరవము లేదు. మీరు చేసిన దానిని మీరు సమర్థించుకొన జాలకున్నారు. రాయ బారములకింకను ఆవకాశమున్నదని బాజ్ పాయిగారు చెప్పచున్నారు. భారత ప్రభుత్వము బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము కాదుగనుక కలలోనియట్ అభిప్రాయము దానినిట్లు అవమానముచేయుట వింతగాదు.

కుంజ్రాగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినమాడట కుంజ్రాగారి తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

అంతట సభ సమాప్తమయ్యెను. మరల రేపు సమావేశమగును.

దంతచూర్ణము

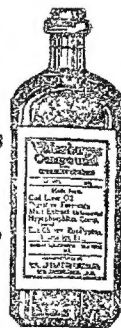
డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాఁకుండును. నోటదుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమ్మ తాంబూలంతో బొంబాయి-మదరాసు

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయాసము లవి వివిధ తగవు. జఞానకు వెల్లె, వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు. జ్వరపడి లేచినవిడవ మరల పుష్టిని కూర్చుకొనుట కనువైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు ముఖ్యములన్నియు చేరవు. అంతయు యంత్రనహాయముననే తయారగును చేతులతో నంటబడదు. అందరు నేవించదగినది. గత 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆహారమును బడయుచున్నది.

WATER BURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
113, West 18th Street, New York U. S. A.
ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు

అందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును విక్రయింపబడును.

WATERBURY'S
COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ నితి గల ప్రాంతములకు తయారొనర్చబడుటవల్ల ఎట్టి పరిస్థితులం దైనను సేకరము. మంచిగుణమివ్వ గలదు.

5-1

రాజా రామనాథరెడ్డిగారు

10 లక్షల రూపాయల అమూల్యముతో దేవాలయము
నేర్పరచుట

రంగూను, ఫిబ్రవరి 11:— రాజా రామనాథరెడ్డిగారు పీఠాంబర రామనాథరెడ్డిగారు ఇటీవల తూర్పురంగూనులో 4 లక్షల వ్యయమునర్పి శ్రీ సరదరాజ పెరుమాళ్ దేవాలయమును నిర్మించిరి. ఇప్పుడు ఆ దేవాలయమునకుగాను 10 లక్షల మూలనిధిని ప్రత్యేకముగనుంచి దానపత్రిమును రిజిష్టరుచేసియున్నారు. 10 లక్షలపై సాయము 37 వేల రూపముల ఆదాయము వచ్చును. దేవాలయమునకు సంవత్సరమునకు 21 వేల రూపములు ఖర్చుఅగును. మిగిలిన మొత్తము బర్మా ఇండియా యందలి ఇతర దేవాలయములకు ఇచ్చునట్లు వారు దానపత్రిమునందు వ్రాసియున్నారు. తిరుమనాపల్లి జిల్లా శ్రీరంగం నైద్యశాలకు సాయము 1500 రూపములు ఇవ్వవలయునని వారు వ్రాసియున్నారు. 1928 సంవత్సరమున వీరు 5 లక్షల రూపములు వ్యయమునర్పి ఒక బాలికాపాఠశాలను ఒక బాలురపాఠశాలను నేర్పరచిరి. రెండు సంవత్సరములక్రిందట వీరు రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు 2 లక్షలరూపములు విరాళమునొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్పొరేషను

స్వంతముగ విద్యుచ్ఛక్తిని తయారుజేసికొనుట

కలకత్తా కార్పొరేషనువారు 17 వ లేదీ సాయంకాలము సభలో బి. యన్. డేగారు సూచించిన విద్యుచ్ఛక్తి విధానము నామోదించిరి. ఈ విధానము ప్రకారము కార్పొరేషనువారు ఇకనుంచి విద్యుచ్ఛక్తిని స్వయముగ తయారుజేసికొని, కార్పొరేషను మందిరములందు, ఇతర భవనములందు ఉపయోగించుకొందురు. ఇప్పుడు యూనిటునకు 10 పైసలగు చున్నది. ఇకనుంచి 8 పైస లగును. ఇందునిమిత్తము 1 లక్ష 10 వేలు ధనము ప్రత్యేకింపబడెను.

బడ్జెటుగూర్చి చర్చింపబడునపుడు సభలో అల్ల రిజర్ గెను. కాంగ్రెసు సభ్యులు బడ్జెటు లాభకరమైనదని సూచించిరి. ఎ. సి. బెనర్జీగారు కాదనిరి. కొంతసేపటికి డిప్యూటీ మేయరు గారు కాంతి నెలకొల్పగల్గిరి.

విద్యార్థుల భవనముపై జాతీయపతాకము

అధికారులు తీసివేయగ తిరిగి స్థాపించుట

కాన్పూరు, ఫిబ్ర. 12:— సనాతన ధర్మకళాశాల విద్యార్థుల వసతిగృహముపైన స్థాపింపబడిన జాతీయపతాకమును అధికారులు నేడుదియము తీసివేసిరి. విషయము విద్యార్థులకు తెలియగనే బడిలో పాఠములకు విడచి వెంటనే బయటకువచ్చి గంగానది యొడ్డున సభజేసిరి. తిరిగి పతాకమును స్థాపించి ఏమయిననునరే దాని సంరక్షింపవలెనని తీర్మానించిరి. సభనుండి హాస్టలునకు వచ్చి తిరిగి పతాకమును నెలకొల్పిరి. కాన్పూరు యువజన సమితివారు సభజేసి విద్యార్థులను అభినందించిరి.

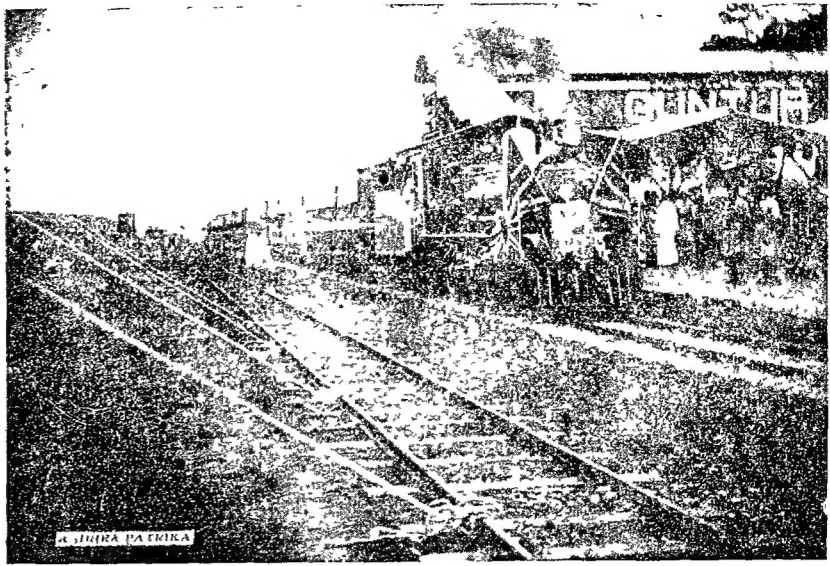
(శ్రీ ప్రె.)

గుంటూరు ఆంధ్రకర్తాగారపు కేసు

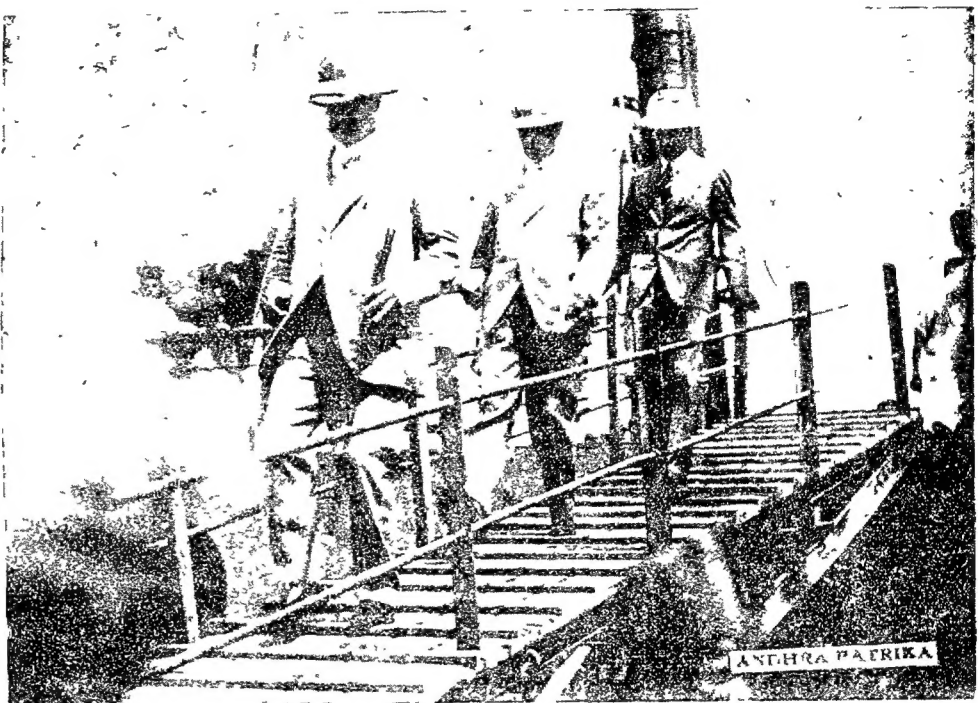
నేరస్థుని విడుదల

ఫిబ్రవరి 11:— ఈ కేసుకు సంబంధించిన క్రిమినలు ఆఫీసులు, క్రిమినలు రివిజను పీఠీకను, లవైని హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు నేటిదినమున తీర్పుగావించిరి. ఈ క్రిమినలు ఆఫీసు గుంటూరు సెషన్సుజడ్జిచే 18 మాసముల కఠిన శ్రైలుశిక్షవిధింపబడిన ఎం. జి. రాజు (పైకంపెనీయొక్క కన్సల్టెంట్ యింజనీయరు) గారిచే పెట్టబడెను. రివిజను పీఠీకను, యీ కేసులో రెండవ నేరగులగు ఎన్. వి. ఎల్. నరసింహారావు (పై కంపెనీయొక్క మేనేజింగ్ డైరెక్టరు) గారి విడుదల ఆరరు రద్దుచేయబడుటకుగాను, సదరు కంపెనీలో నొక మేనేజర్లు అగు వెంకటప్పగారిచే దాఖలుచేయబడెను.

హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు తీర్పుచెప్పుచు, ప్రాసిక్యూషను ప్రభుత్వము సాక్ష్యము సరిగా ఉజుపు కాబడలేదను కారణమున నేరస్థుని విడుదల చేయవలసిందిగా ఉత్తరువు గావించిరి.

గుంటూరు-మాచర్ల నూతనరైలుమార్గము:—గవర్నరుగారు ప్రారంభోత్సవము జరుపుట. (ప్రె. ఫో. పీ.)

పీలుప్రభువు మదరాసు వచ్చుట:—ప్రేమరునుండి దిగుట. (ప్రె. ఫో. పీ.)

కాంగ్రెసు ప్రచారకుని విడుదల:— వేలూరు కుప్పస్వామి ముదల్యారు కోయిల్పాటి రాజుద్రోహపుకేసులో శిక్షనుండినవారు మధురజయిలునుండి విడుదలై మదరాసు వచ్చినపుడు బీబిలో సభ. (ప్రె. ఫో. పీ.)

రాజీనామాలు

కలకత్తా, ఫిబ్ర 11:—టి. సి. గోస్వామిగారు భారత శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా విచ్చిరి.

అలహాబాదు, ఫిబ్ర 10:—డా॥ జయసుద్దీను అస మదు గారు భారత శాసనసభకు సోదరక ఎన్నుకొబడిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ

లక్నో, ఫిబ్ర 11:— సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ యందు 22 కాంగ్రెసుసభ్యులలో 14 మంది రాజీనామా సంపియున్నారు.

కాకోరి కుట్ర కేసు ఖైదీలు

ఆహారనిరసన ిక్ష మానుకొనుట

నారదాసి, ఫిబ్రవరి 11:— కారాగృహములందు ఆది గణ సమముగ భేదవి ఆహారనిరసన దీక్ష వలంబించిన కాకోరి కుట్రకేసు ఖైదీలు నలుగురు అశిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము వారి తీర్మానముల ననుసరించి ఆహార నిరసనను మానుకొనిరిగా శాశ్వతముగా విడుదలైన వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రవిద్యార్థుల తొమ్మిదవ సమావేశము

శ్రీయుత ఎం. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారి
స్వాగతోన్మాదము

ఈనెల 9 వ తేదీని రాజమహేంద్రవరములో ఏడవ శ్రీయుత దాసు త్రివిక్రమరావుగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. హాజరు నీ స్వాగతోన్మాదము చదువబడెను.

“మిత్రులారా! మీ కందరకును నేను మనఃపూర్వకముగా స్వాగతి మునిగున్నాను. నువ్వెన్నడో నేతృత్వములో నొకరును యువశోధ్యులుగా భిక్షాని యగు ప్రముఖు డీడభ కథ్యక్షత వహించుట కంగీకరించుట మనకు గొప్ప అదృష్టమే.

ప్రస్తుత విద్యావిధానము

మన దేశమునం దిప్పుడున్న విద్యావిధానము అసంతృప్తి కరమని అందఱునుగూడ నంగీకరించిరి. ఇది 70 యేండ్లనుండి హాగులలో నుండిన దీనివలన దేశమునకును ప్రజలకునుగూడ నెట్టి యేలు కలుగ లేదు. ఇక నీ విశ్వవిద్యాలయములు మూసివేయ బడాలనినదే యెరుక అమరావతి, నలుద, తక్షశిల మున్నగు ప్రాచీన విద్యాప్రేమలందుండెడు జీవకళ యిప్పటి విశ్వవిద్యాలయములలో కనబడుటలేదు. ప్రస్తుతము వాక్యాత్మకదేశములలో విద్యనునట్టి అధిశోత్సాహమైనను భారతవిశ్వవిద్యాలయములలో కనబడుటలేదు. మనదేశమున వ్రిటిషు నిగంతుక వర్తనలూరి ప్రభుత్వయంత్రమును నడిపింపదగిన లేఖకులను తయారు చేయు విద్యకసంఘముల కార్యనిర్వాహక సంస్థలవలన మన విశ్వవిద్యాలయము లిప్పుడున్నవినుటలో నెట్టి అతిశయోక్తి యునులేదు. ఒకయంత్రము మంచిదా కాదానిని పరీక్షించుటకు ఒకడు లేఖరిగా నుండుటకు తన నాతగదా అని వ్రిటిషు నిగంతుక కళ నిర్ణయ వారు పరీక్షించుట కే యిచ్చుట పరీక్షా పద్ధతులు యేర్పడినవి. మేధాశీలమును కృత్రిమ పరిణామముల సహాయమును పరీక్షించుట ప్రవర్ధమానమగు మనశ్శక్తికి చాలహానికరమును అనర్ధకమునుకూడ నగును.

ఈ విద్యావిధానము వలన స్వక్రిత్యము వికసించుట ధీకృతి పెంపొందుటలేదు. ఉత్తమజీవితము నడుపుట కుపకరణములు లభించుటలేదు. ఉన్నత పాఠశాలలలోను కళాశాలలలోను బోధింపబడు విద్య స్వతంత్రతలో వనమును నిరుత్సాహపరుచుచుండుటయేగాక సంకాచార కులచారాదులకు యిదివరకే లొంగియున్న భారతవిద్యార్థియందు లేఖక ప్రస్తుతిని స్పంది నొందించుటకును సౌఖ్యయుతమును పరాధీనతల మునిగియుండు నట్లు చేయుటకునుగూడ నిది తోడ్పడుచున్నది. ఇప్పటికిని బా అగును బాలికలను ఒక్క-విద్యాలయములోనే చదువుకొనుట నీటికి దూరమనియే భావించబడుచుండుటవలన జీవితమునకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములుగూడ విద్యార్థులకు దుర్భాగము లగుచున్నవి. జాతీయ భావవికాసమేర్పడిన యిప్పటి కాలమునందు గూడ జాతిలో అర్ధభాగ మనదగిన స్త్రీలొకము విద్యనలన కలుగులాభమును బడయకుండ చేయజూచుటకంటె అస్పృత విషయము మరేదియును కనబడదు.

విధేయతయనది కేవలము నాగరక బానిసత్వమే. ఈ న్యాజమున వారు ఉక్కును మెత్తపరుచునట్లు విద్యార్థుల మన శక్తి వికసించకుండ చేయుచున్నారు. అప్పటి విద్యాలయములలో సంకుచితమును హానికరమును స్వార్థపరత్వము వృద్ధినిం దింపబడుచున్నది. ధీకృతి స్వేచ్ఛను శీఘ్రముగను వికసించుట కవ సరమగు స్వాతంత్ర్యము వానిలో లేదు. స్వతంత్రముగా నాలా విండుటకు విద్యార్థుల కవకాళ ముండవలెను. ప్రతి విషయ మునందైనను స్వతంత్ర ప్రయత్నమునకు ప్రోత్సాహ ముండ వలెను.

మనదేశమునందలి విద్యాలయములలో హా జరు పట్టి యున్నవి. ఇవి ఆక్సుఫర్డు కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయములకు దగుపడవు. వానితో సోత్సాహము మన విశ్వవిద్యాలయములు నిర్జీవప్రతి రూపముచే యగును. ఈ పాఠ్యాలయములకు విద్యార్థులకును పర స్పర విశ్వాసము లేనేలేదనుట కీహాజరు పట్టిలే ముఖ్యనిదర్శనములు. ఈ పద్ధతి నిక్కలి విరుద్ధము. విద్యార్థి కిష్టమున్నను లేకున్ననుగూడ పరకలిలో కూర్చుండియే తీరవలెను. నిర్ణయాధికార మితరులది కాని విద్యార్థిది కాదు. ఇది అచ్చుమగ భారతీయమే. ప్రేమయును వాత్సల్యమునుగల ఉపాధ్యాయుల హితబోధ నను సరించుచు నిజేచ్ఛను విద్యార్థు లభివృద్ధినిండుట కవకాళ ముండ వలెను.

బహుళరుచికరమైన ఓవల్ టైను

బాలబాలికలను బలవంతులుగా జేయును

చిన్నతనమునందు ఆరోగ్యముగా, బలముగా పెరుగవలెనన్న మంచి ఆహారము తినవలెను. ఇండియాలో తినేతిండిలో సారము బొత్తిగా వుండనే వుండదు. మాతృజ్ఞానులయిన తల్లితండ్రులుమాత్రం మంచి టానిక్ ఆహారముగా పనిచేయునట్టి ఓవల్ టైనును ఆహారమునకు తోడు జేసెదరు. శరీరము చక్కగా పెరుగును.

ఓవల్ టైనులోనుండే మంచితనమంతా ఏమిటంటే, బిడ్డలకు మంచి నరముల పుష్టినిచ్చి, ఉత్సాహవంతులుగా జేయును. మిగతా వాటికంటె ఓవల్ టైను రుచిని బిడ్డలు చాల ప్రేమించురు. ఓవల్ టైను ఎట్లా తయారవుచున్నది ఆసంగతి విచారిస్తే అందులో ఆశ్చర్య మేమియు లేదు. నానబోసిన బార్లీ, మంచిమీగడ గలిగినపాలు, మంచి కోకో.

ఓవల్ టైన్ తయారయ్యేటప్పుడు చేతులతో నంటబడదు. కాచిన పాలతోగాని లేక కన్ డెన్స్ పాలుతోగాని ఒక్క- నిమిషమాత్రములో తయారు చేయవచ్చును. నిత్యము ఓవల్ టైను త్రాగి బలారోగ్యవంతులు గండు.

తయారగునప్పుడు చేతులతో నంటబడదు.

OVALTINE

మొదడునకు, నరములకు, శరీరమునకు పుష్టినిచ్చును
కెమిస్టు లందరివద్దను దొరకును

భారతదేశ భావికళ్యాణమును కోరెడువారు యిప్పటి విద్యావిధానములను పూర్తిగా మార్చినేయవలెను. సాంఘిక విద్యాది సకల సంస్థలలోను గూడ యువకులు పరిపర్తనమును కలుగజేయవలెను.

నూతన విద్యావిధానము

నూతన విద్యావిధానమునందు విశ్వవిద్యాలయము జ్ఞాన విజ్ఞానములకు నిలయముగా నుండవలెను. దురదృష్టమువలన నిపుడు విద్యావిజ్ఞానములు రెండును పర్యాయ పదములుగా నుండుట లేదు. విజ్ఞాననిక్షేపములకు కనిపెట్టి పెంపొందించుటయే దీనికి ముఖ్యకర్తవ్యము. ప్రతిమొగయును తన యనుకూలమునుబట్టి యే పుష్పింపవలెను. తనవ్యక్తికి సహజమగు సౌరభమును వెద జల్లవలెను. విశ్వవిద్యాలయమున ప్రవేశించిన ప్రతి విద్యార్థి యును తానభ్యసించదలచిన విషయమును నిర్ణయించుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యమును కలిగియుండవలెను. ప్రవీణులును ప్రోత్సాహము నొసంగువారు నగు బోధకులచెంతనే దాని నభ్యసించవలెను.

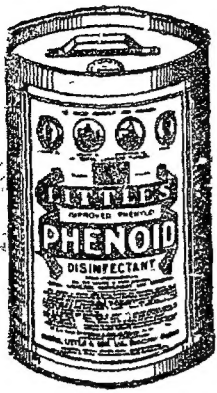
విశ్వవిద్యాలయములలో కర్మవిద్యనుగూడ

బోధింపవలెను

ప్రస్తుతము విద్యాలయములలో కేవలము సారస్వతవిషయములే బోధింపబడుచున్నవి. పాఠశాలకుండ విద్యార్థి ప్రపంచమున ప్రవేశించగనే అది అతని గొనువలెనే అంధకారబం

ధురముగను నిరుత్సాహకరముగను సంతాపకరముగను గోచరించును. అతనికెచటను అవకాశము కనబడదు. గాన నతడు నిరుద్యోగుల జట్టులోనే చేరవలసివచ్చును. ఒకవేళ నతడాసమావేశముతో నేర్చిన మాసపత్రకనో వారపత్రకనో ప్రకటింప సాహసించినచో మొదటి సంచికతోనే అది మూలబడును. అతనికి మరేపనియును తోయదు. కావున నిపుడు కాస్త్రీయములును (సయింటిఫీకు) స్త్రీత్రి సంబంధములు నగు విషయములనే ముఖ్యముగా బోధింపవలసి యున్నది. విశ్వవిద్యాలయములలో పరిశోధనలకు తగిన సౌకర్యములన్నియు సమకూర్పబడవలెను. పరిశోధనల కత్వధికమగు ప్రోత్సాహము నొసగవలెను. ఈపరిశోధనల ఫలితమును వాణిజ్యవ్యాపారములలో జయప్రదముగా నుపయోగింపగలుగుట, స్వతంత్ర భారతమున ఆర్థిక రాజకీయాభివృద్ధికి ముఖ్యావసరమై యున్నది. మన దేశమునందు ప్రధాన కృషి వ్యవసాయమేయైనను 25,000 వత్సరములనుండియును భూములు దున్నబడుచు నేయున్నది. కావున యెల్ల కాలము నవి ధలవంతములు కాజాలవు. భూములు ప్రముఖగా నిస్సారములగుచున్నవి. కావున పరిశోధన లభికముగా జరుగవలెను. భూమినిసారవంతముగా చేయదగిన క్రొత్తయెరువులు మున్నగువానిని విరివిగా కనిపెట్టవలెను. పోర్చుగీసు సామానులు, గాజుసామానులుమున్నగునవి మనదేశముననే నిర్మింపబడవలెను. ఆ వాణిజ్యరహస్య

ఫెనాయిడ్ దుర్వాయువులను బోగొట్టునది

అమెరికా ప్రభుత్వము వారిచే దుర్వాయువులను బోగొట్టు వస్తువుల పరీక్ష గావించబడిన సందర్భమున, లిటిల్ ఇన్స్ట్రక్షన్ ఫెనాయిడ్ విజయముగాంచినది. అన్నిటిలో యిదిమాత్రము నూటికి 2 వంతులును, మరికొన్ని నూటికి 7 వంతులును, మిగిలినవి నూటికి 50 వంతులు నిరుపయోగమైనవి.

రిఫైడ్ ఫెంటి 10
రెండు గాలనుల డ్రమ్ము రూ. 9-4

రిఫైడ్ క్వార్ట్స్ 1
అయిదు గాలనుల డ్రమ్ము రూ. 22

ఒక గాలను డ్రమ్ము 4-12
పది గాలనుల డ్రమ్ము రూ. 43-8

SPENCER & CO., LTD., MADRAS.

స్పెన్సరు అండ్ కో., (లిమిటెడ్) మద్రాసు.

మలను విడదీయులు మనకెరిగింపనొల్లనిచో మనమేవానిని వెల్లడింపగలిగి యుండవలెను. పాలిత్తదేశమునందీ సాధ్యము కాదనిచే నెరుగుదునుగాని పరాధీనతను తొలగించుటకు ప్రారంభింపబడిన సమరమునకు మనము చాలవరకు ముందుకు పోగలిగితిమి. కావున దేశమునందలి ధీమంతులు తమ కాలములో కొంతనైనను వాణిజ్య పరిశ్రమల అభివృద్ధికి వినియోగించు యిపు డత్యవసరమై యున్నది.

విద్యను బోధించుటకు సాధనముగ భావయేద?

ఈరీతిగా విశ్వవిద్యాలయములు ఉదార ఉన్నతవిద్యకు నిలయుములగుచో భావనగూర్చిన వివాద కవకాశమేయుండదు. ఇప్పటివలెనే అవి నిష్ప్రయోజనములగు విషయములనే బోధించుచున్నచో విదేశభాషలోనే వానిని బోధించుచుండుట మంచిది. ఏలననగా అపుడు దానిభావమును సాకల్యముగా విద్యార్థులు గ్రహింపగలిగి యుండదు. ఉన్నతపరిశోధనలను చేయు విషయమున విద్యా విషయకమగు వివాద కవకాశమే లేదు. దేశభాషలో విద్య నేర్పవలెననుదానికంటే విద్యావిధానమునే పూర్తిగా మార్చుచేయవలెనని కోరుట గొప్పవిషయము నుట కెట్టిసంశయములేదు. హైస్కూల్లో మాత్రము అన్ని విషయములనుగూడ దేశభాషలోనే బోధింపవలెను. హైస్కూల్లకు ఐదును 17 ఏండ్ల ని నిర్ణయం పవలెను. విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రవేశించుట సారస్వత ప్రావీణ్యమును వైద్యము యంత్రాస్త్రము మున్నగు నితరకళలలో పాండిత్యమును బడయుటకేగాని పట్టుమలను బడయుటకే కాదు.

వనతిగ్రహములు

ఈ విధులను విశ్వవిద్యాలయములు నెరవేర్చవలయున్నచో అవి విద్యార్థులపరిగ్రహములతో కూడియే యుండవలెను. అపుడు విద్యార్థుల జీవితమునకు విద్యార్థిధానమునకు సామరస్యము కలుగును. వారు తక్కువవ్యయముతో నిరాడంబరజీవనము చేయగలుగుదురు. ఇపుడు విద్యార్థులకు వ్యయము విక్రీలి హెచ్చుగానున్నది. ఈ అసర్థకముల కన్నీటికిని యిప్పటి విద్యావిధానమే కారణమైయున్నది. విద్యార్థులలో నీతికీర్తిని బాధ్యతను కలిగించుటలో నిది పూర్తిగా విఫలమైనది.

గ్రామపునరుద్ధరణము

దీనివలన నీతిబోధకమును విసోదము లభింపకపోవుటయే గాక చిరుతలగుడ ఉపనేత్రముల యావశ్యకత తటస్థించినది. ఇట్టి విషమస్థితిలోనుండియునుగూడ విద్యార్థులు "మరగ్రామములకు మరలుడు" అని ప్రబోధింపగలుగుట శుభసూచనయగును. గ్రామముల యందలి అమా యక సౌందర్యమును సహజసారశ్యమును యువకుల నేత్రములకు చిరకాలము మరుగుపడియుండజాలవు. కావున గ్రామ పునరుద్ధరణమునకు వారు పూనుకొందురనియే నేను నమ్మెదను. వారు రాజకీయములందు ప్రత్యక్షముగ ప్రవేశింపజాలకపోయినను వారు నెలపు రోజులలో గ్రామాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నచో దేశమాతకు నేపచేయగలిగిన వారగుదురు.

కళాప్రదర్శనములు-గానసభలు

సాందర్యమునందు మానవున కభిలాష కలుగుటసహజము. విద్యాలయములు తగినప్రదేశములలోనే నిర్మింపబడవలెను. వానిచుట్టును సుందరరామము లుండవలెను. అపుడపుడు కళా

ప్రదర్శనములను గానసభలను జరుగుచుండవలెను. విద్యార్థులకు చిత్రకళనుగూర్చిగూడ కొంత బోధింపవలెను. ఇట్టి ప్రదర్శనములను గానసభలను విద్యార్థులు బుద్ధితో నాకన్నెంపగల విసోదములగును. అవి అంతర శ్రమా దృగ్విషయములకు ఆనందమును కలిగించును.

శారదాచట్టము- శరీరపరిశ్రమ

సాందర్యమైతిక మేధాశక్తుల నభివృద్ధి నొందించుట యెటుల ముఖ్యమో శరీరపరిశ్రమ నొనరించుటగూడ నటులే ముఖ్యమైయున్నది. నేటి విద్యార్థులు కేవలము దుర్బలులుగా నున్నారని పెద్ద లనుచుండురు. తగిన శరీరపరిశ్రమ లేకపోవుటచేతనే యాదృశ్యము కలిగియుండవచ్చును గాని అతిబాల్యవివాహములు గూడ నిందులకు కారణములు కాకపోవు. ఇపుడు శారదాచట్ట మామోదింపబడెను; గాన దానిని బలపరుచుట మనకందరికిని గూడ ముఖ్యకర్తవ్యమే యైయున్నది. నిర్బంధ నైతికశిక్షవిషయమున విద్యార్థులు పట్టుపట్టవలెను. ఆటలాడుటలవలన శరీరదాదృశ్యమును సద్వర్తనమునుగూడ లభింపగలవు. సహనశక్తి, కలుపుకోరుతనము, విశాలభావము కష్టసహిష్ణుత, సమత్వము మున్నగువికూడకలుగును.

ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము యితర విశ్వవిద్యాలయములకంటె కొంతవరకైన నుండగలదని ఆశించిరి గాని చివరకు ఆంధ్రులలో విభాగమును విచిత్రస్థానికాభిమానమును తటస్థించినవి. దయామయియగు సాపత్నిక పోషణమువలన నిదివరకే యిది వక్రమూర్తియైనది. అతిబాల్యమునందేయున్న ఆరిష్టముల కిది గురియగుటచే నీ బాలిక పెరిగి పెద్దదియై ఆరోగ్యవతియగు యువతియగునని యాశించుట కెట్టి అవకాశములను కనబడుట లేదు. అది ధరియైనస్థితిలోనికి రాగలిగిననేతప్ప యిట్టిస్థితిలోనే అది యుండుటకంటె నది అంతరించుటయే మంచిది. అట్టి వక్రశివుల విషయభావ మనము మన శక్తులను వర్ధిల్ల పరుచుట గూడ సముచితముకాదు.

విద్యాఫలితము.

విద్యవలన బుద్ధికి వికాసమును మనీషకు పుష్టియు దీక్షకీ శీఘ్రాభివృద్ధియును కలుగవలెను. భావముల యుద్వేగము నరీకట్టగలదాదృశ్యము నశ్శక్తికి చేకూరవలెను దీనివలన వ్యక్తి ఆత్మవిశ్వాసములను స్వాతంత్ర్యములను బడయుగలిగి యుండవలెను. జీవితమును స్థిరస్థాభివృద్ధి ను తాపమై సాఫల్యమును బడయవలెను. ఈరీతిగా శ్రీకారదా నిలయునందగిన విద్యాసీరము ప్రాప్తి విజ్ఞానాను గుణముగా సంస్కరింపబడినచో వెనుక భారతిదేశము ప్రపంచమున కంకితును యెటులు గురుస్థానముగా నుండగల గనో అటులే మరల గురుస్థానము నధిష్టింప గలుగును.

గజ్జికి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ, చిలము, కిల మొదలగునవి నశించును. తప్పుక పనిజేయును. అమృతాంజనం డిపో 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

అసెంబ్లీ ప్రతిష్ఠంభనము

రాజప్రతినిధి ఏమిచేయును?

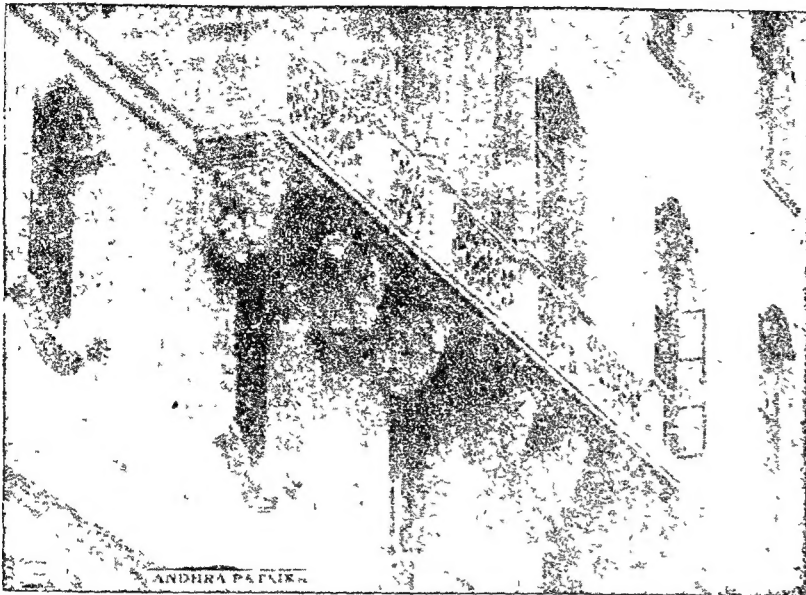
ధీర్ఘి, ఫిబ్రవరి 11:—గృహలయందు పోలీసు బందోబస్తు విషయమై హోం డిపార్టుమెంటునకు అధ్యక్షునకును ఏర్పడిన సంఘర్షణము గురించియే సభ్యులు లాబీలలో చూట్టాడుకొనుచున్నారు. కాని భేదము తీవ్రముగనున్నదనియు రాజీనామ రుట అసంభవమనియు తోచుచున్నది ఈపరిస్థితులలో సమస్యాపర్యవసానము రాజప్రతినిధిపై ఆధారపడియున్నది. కేవలదినము ఇర్విను ప్రభువు ధీర్ఘి నచ్చిచేరెదరు. కాని వా రేమిచేయుటకుగాని ఒకవారముదినములు వ్యవధిఅవసరము. ఇర్వినుప్రభువు గారు అధ్యక్షునితోను పార్టీలవాయకులతోను సంభాషించవలెను. అంతేకాక ఇండియా ప్రభుత్వపు కాన్సిలు ఎక్సిక్యూటివు కాన్సిలు సమావేశము జరిపి ఆసభయందీ విషయముగురించి చర్చ సలుపవలసియున్నది. అసెంబ్లీ పోర్టుఫోలియో రాజప్రతినిధికి సంబంధించినదైనను అసెంబ్లీభవనమున పోలీసుబందోబస్తు నుంచి అధికారము తన కున్నదని ధీర్ఘి చీఫ్ కమిషనరుగారు ప్రకటించియుండుటచేతను, ఈ హక్కును సభాయుతు డగు గవర్నరుజనరలుగారు అంగీకరించినట్లు రికార్డు వి యన్నందువల్లను ఎక్సిక్యూటివు కమిషనరువారితో సుప్రతింపక ఇర్వినుప్రభువు గారు స్వతంత్రించి ఏవనియు చేయకలగున్నారు.

ఇట్టి యధికారము ధీర్ఘి చీఫ్ కమిషనరు కున్నదని ఇండియా ప్రభుత్వపు లామెంబరుగారు అభిప్రాయము తెలిపియున్నారు. అందుచే రాజప్రతినిధి స్వతంత్రించి ఎట్టిపని చేయజాలడు.

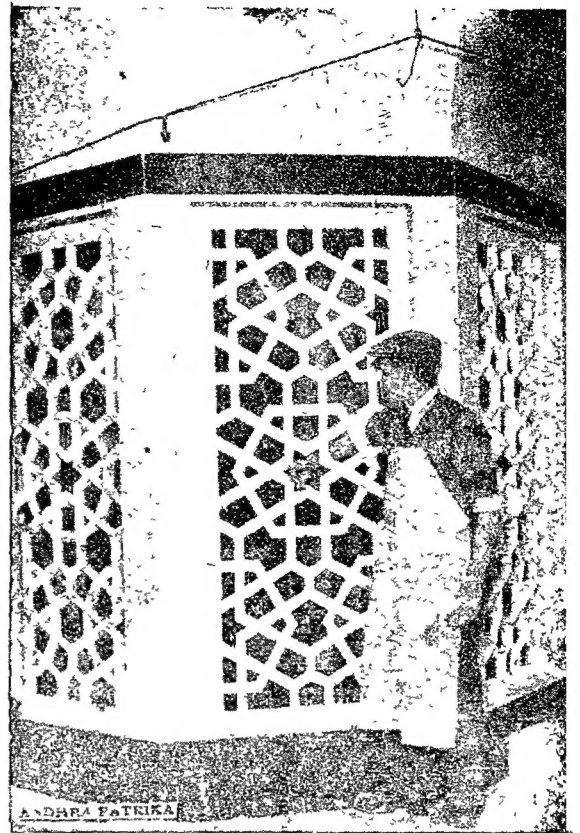
ఇంక ఈ విషయమై రాజీనామార్కుటకు కూడ కొన్ని చిక్కులున్నవి. అధ్యక్షుడు కోరిన అధికారము చట్టసమర్థము కాదనియు కొన్ని కట్టునట్టుములతో అధ్యక్షుని గౌరవమును నిలువజేయుటకు కొంత అధికారము నివ్వవచ్చుననియు హోం డి పార్టు మెంటు వారి అభిప్రాయమై యున్నది. కాని అధ్యక్షుడు చేయవలసిన అభిప్రాయపడుచున్నాడు. పార్లమెంటు సుప్రభాయముల ననుసరించియు, న్యాయము ననుసరించియు ఈ అధికారము తనకున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు వయాదాత్త్యము చూప నక్కరలేదనియు అధ్యక్షుని అభిప్రాయమై యున్నది. అంతేకాక మొన్న పండిత మాళవ్యాగారి ప్రశ్నల సమగ్రమున గా|| హోం మెంబరుగారి ప్రకటన అసత్యమైనదని అధ్యక్షుడు చెప్పియుండెను. ఈవిధమున హోం మెంబరునకును, అధ్యక్షునకును సంఘర్షణము అధికముగనున్నది. ఎవరోయొకరి బాలిగుగాని రాజీ కుదురుటకు విలులేదు. హోం మెంబరుగారి, అధ్యక్షుడుగాని ఏమాత్రము లొంగునట్లు కనబడుటలేదు. పూర్వోక్తములు జెడిసినచో అధ్యక్షుడైనను, హోం మెంబరులైనను రాజీనామా ఇవ్వవలసివచ్చును. ఈరెంటిలో ఏది జరిగినదో చిక్కులు కలుగును. ఈసమయమున రాజప్రతినిధి తన శత్రువును చాకచక్యమును ప్రకటించవలసి యున్నది. (ఫీ ఫెస్)

లండను నగరమున భారతకార్యాలయ నూతనభవనము

ఆర్మిచి ప్రాంతమున నూతనభారతకార్యాలయము పూర్తియైనది. ఈమందిరము చాలపెద్దదిగను, అందముగను నిర్మింపబడినది. విస్తీర్ణము 12,400 చదరపు అడుగులు. ఈభవనమునందు ప్రాచీన భవననిర్మాణ సౌందర్యమును అగజరచుటకై లోన బయలును పెక్కుచెక్కడపుపనులు రాతివి కట్టవిగూడి చేయింపబడినవి. దీనికై అసంఖ్యివారు అనుమతించిన మొత్తము 3,24,000 పానులు. ఇందు దిగువ భాగమున భారతరైల్వేల కచేరీలు, పడమటివైపున పింఛనుల కచేరీ యుండును. హైకమిషనరుగారి కార్యాలయము పైమిదైమిద నుండును.

కిటికీలపై ఏనుగుతలలు చెక్కబడినవి.

మధ్యనున్న చావడిపైన చుట్టు మార్బిలు రాతి కట్టడము. ఇది డిల్లీలో తయారుచేయింపబడినది. 2½ అంగుళముల దళసరి చలువరాయి

ప్రదర్శనపుహాలునందు విలువగల కట్టితో బల్లనరంబి వేసి దానిపై నగిషీలు చెక్కుట.

(ఫోటోలు - సెంట్రల్ న్యూసు.)

బ్రిటీషు ప్రధాని - జవాహర్ ప్రతినిధులు:— లండనులో జరుగుచున్న నౌకాదళ నిర్ణయ సభకు వచ్చిన జవాహర్ ప్రతినిధులతో బ్రిటీషు ప్రధాని తనగదియందు (10 డౌనింగ్ స్ట్రీటు) ముచ్చటించుట. (సెంట్రల్ న్యూసు.)

రౌండు టేబిలు సభ

మితవాదులు - స్వేచ్ఛేటరుప్రతిక లహా

(బీము సర్వీసు)

లండను, ఫిబ్రవరి 11:—మితవాదులు, తమ పలుకుబడిని సాపించు కొనుటకు ఇదేసమయము. సర్వవిధముల కృషి సల్పవలెను. వారు కట్టుదిట్టముగ కలసి చులుకుగ పనిచేయాలి. తేలిక భయపడకున్నది వారికి పరిస్థితులు ప్రతిహతముగ నుండుటచే తనో అశుభము చాలకపోవుచు చేతనో వారు తగినటుల ప్రసరింపజాలరు. కాని వారు రాజప్రతినిధి అండగా జేరుచున్నారని ఒప్పుకొనవలెను. రాజప్రతినిధి నాయకత్వమును వారు కొనియాడుచున్నాడు. ఈయన నాయకత్వమును విశ్వశించుచున్నాడు.

వైమానిక ప్రమాదము

నూతన దంపతుల పౌర్యాగము

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:—మార్కెసులో వైమానిక ప్రమాదముచే చనిపోయిన హడ్డిసంపతులు నూతన దంపతులు. అయిదురోజులు క్రిందటనే పెండ్లిజరిగెను. ప్యారిసుకు గర్భాధానము నకబోయి తిరిగినప్పుడుండ పాపముట చనిపోయిరి. ఇరునికి 28 వధువుకు 21 సంవత్సరము లున్నవి.

అఫ్ఘను రాజ్యములో తిరుగుబాటు

షిన్వారీలు ఖుగియానీలను తరిమివేసిరి

1. పెషావరు, ఫిబ్రవరి 11:—800 మంది షిన్వారీయు వరులు గత ఆదివారము టార్కాలపై దండెత్తిరి. అచటనున్న ఖుగియానీలు పారిపోయి బ్రిటిష్ పరగణాలలో దాగుకొనిరి.

ఇటీవల అమానుల్లాగారి పోదరుడగు మహమ్మదు అమీను జానుగారు అరెస్టు చేయబడుటవల్ల షిన్వారీలు ఉద్రేకులై యీ పనిచేసి రని తెలియుచున్నది.

షిన్వారీల నాయకుడగు మహమ్మదు ఆలంగారు యిటీవల నాదిరుషాగారివద్ద రాజభక్తి ప్రమాణము చేసి తిరిగివచ్చుటచేత షిన్వారీలు యీ పని చేసి రని తెలియుచున్నది.

ఈ కల్లోలమువల్ల కాబూలునుండి రావలసిన వర్తకపు సరకులు గల ఒంటెలదళము బయలుదేరక నిలిచిపోయెను.

(ఆం.ప్రె.)

భారతశాసనసభ

పటేల్ ప్రభుత్వతగాదా

ఫిల్లీ కమిషనరుకోర్కెలు న్యాయవిరుద్ధములని
మోటిలాల్ గారు తెలుచుట

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 12:—రాజప్రతినిధి సంచారమునుండి తిరిగివచ్చినప్పటినుండి పటేల్ ప్రభుత్వతగాదా పరిష్కార మగునాయని యందరను విక్రీ-లి శ్రద్ధతో పరికించుచున్నాడు. నేడు రాజప్రతినిధికిని పాస్టి నాయకులకును సమావేశము జరగ లేదు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు సభలో నడిగిన ప్రశ్నకు క్రెరాగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగు సమయమున పటేలుగారు క్రెరాగారి ప్రశ్నోత్తరములు ఆసమగ్రములై నవని చెప్పినమాటలు కార్యనిర్వాహకవర్గములోని ఆధిక సంఖ్యాకులకు కోపకారణ మయ్యెననయు, అందువలన ఇంగ్లీషు పాస్టి నాయకుల సమావేశము జరగలేదనియు తెలియుచున్నది. క్రెరాగారికి అగృహీతుడు తుమాపణ నిచ్చినగాని తగాదా పరిష్కారమునకు బూనుకొనుట సంభవింపదని కార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యులలోని విరోధీయులు తెలుచుచున్నారని తెలియుచున్నది. తాననిన మాటలను సమర్థించుకొనగలననియు, ఆమాటలను తాను అంతకుముందే అనియుండునుగాని రాజప్రతినిధి తగాదాను పరిష్కరించుట మరింత దుర్బలమగునని తానిట్లు చెప్పులేదనియు పటేలుగారు తెలుచుచున్నట్లు చెప్పుచున్నారు.

మాలవ్యాపండితుడు తన స్వంతప్రాచీనమైన ప్రశ్ననడి గెను. క్రెరాగారుకూడ తనస్వంతప్రాచీనమైన ప్రశ్నోత్తర మిచ్చెను. విరోధీయ సభ్యుడొకడు అగృహీతుని యభిప్రాయమే మని యడిగినప్పుడు పటేలుగారు తనయభిప్రాయము చెప్పక తప్పదయ్యెను. కావున తానేమియు తుమాపణ యివ్వవలసిన యవ సరములేదని యగృహీతుడు తెలుచుచున్నాడు. రాజప్రతినిధికి వ్యతిరేకమున్నను, శాసనసభ్యులతో సంప్రదింపకయందుట గమనింపదగిన విషయమని తెలపబడుచున్నది. మొదట రాజప్రతినిధియు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులను యేమిచేయవలెనో నిర్ణయించుకొని తరువాత అగృహీతునితో గాని, పాస్టి నాయకులతో గాని రాయబారములు ప్రారంభించుట ఉచితమని ప్రభుత్వము వారసుకొనుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వాచ్ ఆండ్ వార్డు కమిటీవారు చేసినసలహాలను తూచాతిప్పకుండు ఆంగీకరించినకే గాని రాజీనామాదని తెలుచుచున్నాడు.

పండిత మోటిలాల్ నైహూగారి యభిప్రాయము
ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 12:—ఈరోజు శాసనసభ సమావేశమై నప్పుడు కొద్దిమంది సభ్యులమాత్రమే యుండిరి. సెలెబ్రేషన్ టి రిపోర్టులు కొన్ని సభవారికి నివేదించబడెను.

రెయిన్ గారి నాలుగుబిల్లులు
సర్ జార్జి రెయిన్ గారు నాలుగుబిల్లులను ప్రతిపాదించిరి.

లక్ష్మ-పరిశ్రమ
ఇందులో మొదటిబిల్లు లక్ష్మ-పరిశ్రమయొక్క అభివృద్ధి కై ఒకనిధి ఏర్పాటుచేయ సంకల్పించుచున్నది. మరియు లక్ష్మ-యొక్క-పంట, వంట, అమృతము మొదలయినవానిని బాగుపరచుటకుగూడ ఆబిల్లు సంకల్పించుచున్నది. లక్ష్మ-పరిశ్రమాభివృద్ధి కై యేర్పరచబడిన సంఘమువారు చేసిన నూచనలనుబట్టి ఈబిల్లు వ్రాయబడినది.

రెండవబిల్లు కంఠెనీ ఆస్తును సరించుటకు యేర్పడి యున్నది. అడిటరులకు యోగ్యతాపత్రములను, ఈ యోగ్యతా పత్రములనిచ్చుటకు సంబంధించిన నిబంధనలను తయారుచేయు అధికారి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముగారి కవర్సరు జనరల్ యం

డవలెనని ఈ బిల్లు సంకల్పించుచున్నది. గవర్నరు జనరలుకు సలహానిచ్చుటకు ఇండియన్ అకౌంట్ టెన్సివోర్డును యేర్పాటు చేయవలెనని ఈ బిల్లు కొరుచున్నది. ఈబోర్డుకు సలహా నిచ్చుటకును, గవర్నరు జనరలుకు సలహానిచ్చుటకును భారతదేశము లోను ముఖ్యస్థలములందు చిన్న చిన్న బోర్డులను యేర్పాటు చేయుటకుగూడ యీ బిల్లు యేర్పడియున్నది.

మూడవబిల్లు టారిఫ్ స్ట్రును సరించుటకు యేర్పడి యున్నది. ఈ బిల్లు 1930-31 సంవత్సరపు పన్నులతో సంబంధించిన గడుకు అర్ధికబిల్లులో చేర్చక దీనిని ప్రత్యేకబిల్లుగా చేసి నారు. తోళ్ళను ను ను చేయు పరిశ్రమకు సంబంధించిన ముడిపస్తువులపై చెల్లుబెడులపై నిధిరకు

వియబడుచుండిన 150/0 పన్ను యిప్పుడు రద్దు చేయబడును.

బ్రతికియున్న మొక్కలపై పన్ను మినహాయింపబడును. పక్షులను పెంచుటకుపయోగపడుటన్ ఇకొక్కటేటా అనుయంత్రము 15 0/0 పన్ను రద్దుచేయబడును. చక్కెరనువండు యంత్రములపై పన్ను మినహాయింపబడును. చక్కెరమీదను, చక్కెరను చేయు పదార్థముల మీదను ముఖ్యము 5 ఆకౌలు పన్ను విధింపబడును. ఈ బిల్లువలన గాజులు, పూసలు, ముత్యాలు మొదలగువాటిమీద నూటికి 80 వంతులు పన్ను చేయబడును.

నాల్గవబిల్లు ఉక్కు-పరిశ్రమ రక్షణ చట్టమును సరించి కొన్ని రకముల యినుపఖడ్జాలమీద రక్షణపన్ను విధింపబడును.

అపాయకరమగు యిందు-దినములు
అనంతరము సెలెబ్రేషన్ మిటివారిచే సవరింపబడిన ఆపాయకరమగు యిందుదినముల చట్టమును సభవారు ఆమోదించిరి.

నల్లమందు
నల్లమందుయొక్క ఉపయోగమును, దానికిసంబంధించిన యితరవిషయాలను విచారించుటకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ప్రతినిధి సమావేశము మేనెలలో జరుగునని సర్ జార్జి మన్రూ గారు చెప్పిరి.

సౌండింగ్ ఆగర్ మార్పు
సర్ జేమ్స్ కెర్రోగారి సవరణపై 40 వంతులగల స్టాండింగ్ ఆగర్ మార్పు సలెబ్రేషన్ మిటికి నివేదించబడెను. అనిబంధన యిట్లు మార్పుబడనలెనని క్రెరాగారు ప్రతిపాదించిరి. 'కమిటీసభకు అగృహీతుడు వచ్చుటకు వీలుకానిచో సజ్జా ఆర్డరు 3 లో తెలియబరచినట్లు తరువాత హాజరైతే వారు అగృహీత నిహించి అగృహీతుని అధికారమును చెలాయించవలెను.

యం. యు. సి. టెన్ని సుపందెములు
కెప్టెను సి. కే. లక్ష్మణన్ గారు ఓడిపోవుట
మద్రాసు, ఫిబ్రవరి 12:—యం. యు. సి. వారియజ మాన్యున నిన్న సాయంత్రము జరిగిన టెన్ని సుపందెములు నిరంతరమువంతయుగ నుండును. ఆటల ప్రశస్తముగానుండలేదు. ప్రేక్షకులు చాలాతక్కువగావచ్చిరి. పురుషులడబుల్సుపోటీ ప్రసాద్ చెంగయ్య పూర్ణచంద్రరావు కనకాబరరావు గార్లు జరిగెను. ఈ పోటీప్రేక్షకులలో కొంతయైనను ఉత్సాహమును పురికొల్పలేదు. ప్రసాద్, చెంగయ్యగార్లు తమ సహజమున ఆటనుకూడా ఆడరైరి. పూర్ణచంద్రరావు కనకాబరరావుగార్లు జయించుటకు కొంత ప్రయత్నములు గావించిరి వారి కోరిక సంతోషలేదు. ప్రసాద్, చెంగయ్యగార్లే గెలిచిరి. పురుషుల సింగిల్సు పోటీలో వింతఫలితము కలిగెను. సి. కే. లక్ష్మణన్ గారికిని, కే. వి. సుందరరావుగారికిని పోటీ జరిగెను.

ఎల్లరు సి. కే. లక్ష్మణన్ గారి విజయము నొందెదనని తెలచిరి. కాని వారు ఆపజయము నొందిరి. సి. కే. లక్ష్మణన్ గారు మొదటిసెట్టును గెలిచిరి. రెండవ సెట్టునుండి వారు బాకాడలేదు. కే. వి. సుందరరావుగారు తమకేక్రీ యంతయు వినియోగించి రెండవ సెట్టును, మూడవ సెట్టును గెలిచి లక్ష్మణన్ గారిని, ఓడించిరి.

నిన్నటిఫలితములు
పురుషుల డబుల్సు
ప్రసాద్, చెంగయ్యగార్లు, డి. పూర్ణచంద్రరావు, కనకాబరరావుగార్లు నోడించిరి. 6-8, 8-6.

పురుషుల సింగిల్సు
కే. వి. సుందరరావుగారు, కెప్టెను. సి. కే. లక్ష్మణన్ గారిని ఓడించిరి. 2-6, 6-2, 6-4.

నత్తినేనుగారు నిరశనవ్రతము మానుట
లక్ష్మణన్, ఫిబ్రవరి 12:—నత్తినేనుగారు, బారిసాలు సత్యాగ్రహనాయకులు, ప్రస్తుతము జైలులలో నిశ్చలవ్రతము బూని అపాయకరమగు స్థితిలోననున్నారు. కొందరుపెద్దల కోర్కెనుసరించి, వ్రతము మానుట కంగీకరించినని తెలియుచున్నది.

మద్రాసు సంగీతపరిషత్ వారి కనమావేశము
నిన్న జరిగిన మద్రాసు సంగీత పరిషత్ సాంవత్సరిక సమావేశమున పరిషత్ యొక్క సాంవత్సరిక నివేదిక, సాలుసరి యుడతా, 1930 వత్సరమునకు బడ్జెటుతదితర విషయములు ఆలోచింపబడి ఆమోదింపబడెను. ఈ క్రిందికార్యనిర్వాహకవర్గము వారు మరల ఎన్నుకొబడిరి. అగృహీతులు:—డా॥ యు. రామరావుగారు, ఉపాధ్యక్షులు:— ముత్తయ్యచెట్టి, యస్. వి. రాఘవన్; యస్. సత్యమూర్తి. డబ్బూ. దొరస్వామి అయ్యంగార్, వెంకటసుబ్బారావు సలిగార్లు. కార్యదర్శులు:—ఇ. కృష్ణఅయ్యర్, యస్. రాజగోపాలగారు. కోశాధికారి:—టి. వి. నుబ్బరావు. బ్రష్టిలు:— డిల్లీ బిల్ల బాలసుందరం నాయుడు, కాతా మార్కనారాయణరావుగార్లు. 10 మంది సంఘసభ్యులుగా ఎన్నుకొబడిరి.

చెరసాల నిబంధనల మార్పు

ప్రభుత్వమువారు పాస్టి నాయకులతో సంప్రదింపుట

భారత ప్రభుత్వమువారు సూత్రములను నిర్ణయించుట
రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు వివరములను నిర్ణయించుట

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 12:— నిన్న హాంమెంబరుగారికిని పాస్టి నాయకులకును చెరసాల నిబంధనల మార్పువిషయమై ఒక సమావేశము జరిగెను. కొన్ని రకముల పై డీలను యిప్పటికంటె గౌరవముగా చూచుటయు జాగ్రత్తయై నాధారపడు విషయాలను యిప్పుడు సభవారు యిప్పుడు.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము చేసిన విచారణను పునరాలోచించి భారత ప్రభుత్వమువారు పోలికలనుచులును, భారత ప్రభుత్వమువారి ప్రతిభ-కను, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధులకు జరిగిన సమావేశము యొక్క వివరములను యిదివరకే ప్రభుత్వమువారు పాస్టి నాయకుల ఆందోళనలనుండి.

భారత ప్రభుత్వమువారు సూత్రములను నిర్ణయించవలెననియు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల వివరములను తయారుచేయవలెననియు ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడినట్లు తెలియుచున్నది.

జాతి భేదము
ప్రస్తుతము విరోధీయ పై డీల కొనసాగుచున్న సాకర్యములు, ఆచారములు, ఆరోగ్యము, దర్బా, యిత్యాది కారణములమీద నాధారపడియున్నవి గాని జాతిభేదముమీదకాని ప్రభుత్వము వారు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది.

కావున ఆందు విషయమై చెరసాల నిబంధనల మార్పుసరములేదు. న్యాయశాస్త్రరీత్యా భారతీయులకును, విరోధీయులకును భేదము చేయబడుటలేదు. ఆచారములో నవియులులొనన్నచో నవి మార్పుబడును.

రాజకీయ టైడిలు
రాజకీయ టైడిలకు ప్రత్యేక సాకర్యము లేమియు నవ సరములేదని భారత ప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారును తెలచినట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్లో రాజకీయ టైడిలకు ప్రత్యేకతెగ యొకటి యుండవలెనని మాలవ్యా పండితుడు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది. కాని సభలో సాధిక సంఖ్యాకులు ప్రభుత్వమువారి సూచననే ఆమోదించిరి. కాని 124 సెక్సును సమర్పించి టైడు విధింపబడినవారు ప్రత్యేకతెగతి టైడిలుగా నుంచబడవలెనని ఇదవారు తెలచిరి.

మూడురకముల టైడిలు
టైడిలు మూడువిధములుగా నుండవలెను. మొదటి రకము వారు 124 సెక్సును, దానివంటి రాజద్రోహనేరములకు వర్తించు సెక్సును ప్రకారము విడిచిపెట్టవలెనన్నారు. ఈ నేరములలో దొడ్డనయ్యగాని, నైతిక పతనము, దురాశ మొదలగు నేరములురావు. మాటిమాటికి చెరసాలను పోవుచుండు వారుగూడ యందులో చేరరు. తమ విద్యులనను, సంఘములో తమకుగల గౌరవములనను, టైడిలు మొదటి తెరగతి టైడిలుగా పరిగణింపబడుదురు. వీరికి స్వంతబట్టివ్యవహారము. ఇరువురికొనుటకుబల్ల. పడుకొనటకు న్యాయ యిత్యాదియిక్కబడును. ఇప్పుడు విరోధీయ పై డీలవ్యవహారమునే కార్యములను ఈ తెరగతి టైడిలు సాంగుగను ఆహాము విషయములో కోజుకు 12 ఆకౌలు మించుకు గా రుచు కోరిత ఆహారము పుచ్చుకొనుటకు వారికి హక్కు గలదు.

రెండవతెరగతి టైడిలు
ప్రత్యేకముగా చూడబడుటకు తగినదిగాని, మొదటితెరగతిలో చేర్చకొనబడజాలని వారు రెండవతెరగతిలో చేర్చుకొనబడుదురు. మూడవతెరగతివారు సాధారణ టైడిలు.

మేజిస్ట్రేటుగాని, యితరకొద్దగాని ఈ టైడిలతెరగతిలను నిర్ణయించుదురు. కొద్దవారుగాని, మేజిస్ట్రేటుగాని ప్రత్యేక సాకర్యము లాసంగినచో మద్రాసులో ప్రభుత్వమువారికి చెప్పకొనవచ్చును. మొదటితెరగతి టైడిల వారపత్రికయొకటి యివ్వబడును. 'చెరసాలపత్రిక' అను పత్రిక నొకదానిని ప్రచురించుట వంటిదని భారత ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి నిధారము చేయుచున్నారట. ఈ ప్రత్యేక తెరగతి టైడిలను చూచుటకు ప్రత్యేకకోర్కెయివ్వవలెననాడ యేర్పాటుచేయుదురు. ప్రత్యేకతెరగతి వారికి లగినపని యివ్వబడును.

రెండవతెరగతి టైడిలు చెరసాలదుష్టలను నిర్ణయించును. కాని ఆ దుష్టలకు గీరలండవు.

మొత్తముమీద పాస్టి నాయకులు సభవారి తీర్మానములతో కృత్రిమమైనారు. రాజకీయ టైడిలుగా చెరసాలలోనుండి అనభవములన యీ నిబంధనలెట్లు పనిచేయునో చెప్పువారు లేకపోవుటవలన పాస్టి నాయకులకు చాలయిబ్బంది కలిగినది.

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 12:—జి. డి. ప్రెసాదగారు, డి. జాగ్రికాలో తాత్కాలికముగా నియమించబడిన భారత ప్రభుత్వ వీజులు నేడు టైచరుపై కేపుటనునను బోయెను.

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

అహమదాబాదులో పండిత జవహర్లాలుగారికి ఘనముగ స్వాగతము

అహమదాబాదు నగరమున కేపు 14-వ తేదిని జరుగనుండుట

సాత్వికనిరోధవిధానమును గాంధీమహాత్ము డీసభలో వివరింపనుండుట

సేనుగుప్తగారు తీర్పు తక్కిన సభ్యులందఱును వచ్చెదరు

కేపు 14 వ తేదీని అహమదాబాదులో జరుగనున్న భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ మిక్కిలి ముఖ్యమైన దగుటచే యీ సభకు సేనుగుప్త గారి రాకగత్యుత్పత్తి తక్కినసభ్యులందఱును వచ్చెదరు. శరీరారోగ్యము పరితేనందున సేనుగుప్తగారు సముద్రప్రయాణము చేయుచున్నాడు. అహింసాత్మక మగు మాత్రసాత్వికనిరోధ విధానమును కేపు గాంధీ మహాత్ము డీ సభలో వివరించు ననియును ఆదియే ప్రధానవిషయ మనియును గూడ తెలియుచున్నది. సాత్వికనిరోధమును ప్రారంభించుటకు పూర్వము కాంగ్రెసు సంఘము లన్నియును కొన్నిచరతులను సరిచేర్చవలెనని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. సభ్యులను చేర్చుట, ప్రస్తుతము నామమాత్రములుగా నున్న కాంగ్రెసు సంఘములను మరల మంచి స్థితికి తెచ్చుట, నిర్మాణ విధానమును కొనసాగించుట, మున్నగు పనులను పూర్తి చేయుటకు మూడు మాసములు గడు వియ్యబడును. సాత్వికనిరోధమును ప్రారంభించుట కుత్తెవుల నొసంగునట్టి అధికారమును కాంగ్రెసు మహాసభవారు స్థాయిసంఘమునకు మాత్రమే యిచ్చిరి. కావున స్థాయి సంఘమువారి అనుమతిని బడయకుండ కార్యసంఘమువారు సాత్వికనిరోధమును ప్రారంభింపజాలరు. కానన చట్ట బహిష్కారమునుగూర్చి కాంగ్రెసువారిలోనే భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినందున దేశమునందంతటను కాంగ్రెసుసంఘములలో అధికముగ మార్పులు కలిగించుట ముఖ్యాంశ్యకతగానే యేర్పడినది గావున నీవిషయమున కార్యసంఘమువారు రాష్ట్రీయసంఘములకు ముఖ్యములగు మూడవల నీసభలో చేయునన్న రని తెలియుచున్నది.

స్థాయిసంఘసభ

సాత్వికనిరోధమును ప్రారంభించుటకుగూర్చి ఆలోచించుటకు 1930 మేనెల 15-వ తేదీ ప్రాంతమున బొంబాయిలో గాని మరియు కేంద్ర ప్రదేశమునగాని భారతకాంగ్రెసు స్థాయి సంఘసభ జరుగ గలను. లాహోరు తీర్మానముల ప్రకారము కాననసభలను బహిష్కరించుటకు సమ్మతింపజాలనివారు చాల మంది భారతస్థాయిసంఘసభ్యులకు రాజీనామాలు నిచ్చిరి. అవి యన్నియును కార్య సంఘమునకు చేరినవి. ఇటుల రాజీనామాలు నిచ్చినవారిలో ఆంధ్ర కేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం గారికి, పీఠ కాననసభ్యులకు రాజీనామాలు నిచ్చి మరల ఎన్నికలకు నిలువదలది.

లాహోరు తీర్మానముల నామోదింపజాలని

వారినీటిని గూర్చిన ప్రశ్న

కాంగ్రెసువారిలో లాహోరు తీర్మానముల నామోదింప జాలనివారికి కలిగెడు అనర్హత్యుత్పత్తి? 1. వారిని కార్యనిర్వాహకులుగా నెన్ని కొనవచ్చునా మూడూ? 2. వారు భారత స్థాయిసంఘసభ్యులుగా నుండదను నామూడూ? 3. కాంగ్రెసు సభ్యులుగా నుండుటకై వారికి హక్కు కలదా లేదా? అని ఆహ్వానిత రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు కార్యసంఘము వారికి వ్రాసిరి. "కాంగ్రెసుమహాసభవారి తీర్మానముల నామోదింపజాలనివారు కాంగ్రెసులోనే అల్పసంఖ్యాకులుగా నుండి కాంగ్రెసులో పలుకుబడిని బడయుటకు ప్రచారము చేయ నిచ్చును గాని కాంగ్రెసుతీర్మానములకు విరుద్ధమైనవిని చేసి గూడ వారు చేయగూడదు. ఆనగా వారు కాననసభల ఎన్నికలకుగూడ నిలువగూడదు. వారటుల యెన్నికలకు నిలువగోరిన వారు కార్యనిర్వాహకులుగా నుండగూడదు కాంగ్రెసుస్థాయి సంఘసభ్యులుగా గూడ నుండగూడదు గాని యీ పదవులకు వెంటనే రాజీనామాలు నియ్యవలెను." అను విషయము ఏకగ్రీవముగనే ఆమోదింపబడిన దనియును అట్టి వారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగానే యుండుగూడ దని కూడ కార్యసంఘ సభ్యులలో చాల మంది ప్రముఖులుగూడ నభిప్రాయపడుచున్నారనియును తెలియుచున్నది. ఈ కడపటి విషయమే స్థిర పడినచో కాంగ్రెసు సంఘములలో అత్యధిక మగు మార్పు కలుగవలసి యుండును.

పూర్వరాజ్యవాసర్యనము

దేశమునం దంతటను 1930 డిసెంబరు 26 వ తేదీని జరుపబడిన పూర్వ రాజ్యవాసర్యనమును గూర్చి కాంగ్రెసు సంఘముల వారు పంపిన విశేషముగూడ కేంద్రీకీకృత భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభలో చర్చింపబడును. ఈ విశేషము వేలకొలదిగా వచ్చినవి.

దేశమునం దంతటను యీ యుత్సవము మిక్కిలి ప్రబలముగానే జరుపబడెను. పత్రికలలో వీనినిగూర్చి సవిస్తరముగా ప్రకటింపబడి యుండలేదు. పూర్వరాజ్యమునుగూర్చి కాంగ్రెసువారు పంపిన సందేశము దేశమునందంతటను మిక్కిలి చిన్న పత్రికలలో సైతము బాగుగా ఆనాడు ప్రకటింపబడినది యీ విశేషము స్పష్టపరచుచున్నది. దీనినిగూర్చి ప్రతికాంగ్రెసు సంఘమునగూడ మిక్కిలి శ్రద్ధతో పనిచేసియుండెను. లాహోరు కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మానమును కొనసాగించుటకు దేశమంతయునుగూడ సంసిద్ధముగానే యున్నదనిగూడ యీ విశేషము స్థిరపరచుచున్నది.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు గూడరానుండుట

పండిత మోతీలాలుగారికి ఆరోగ్యముసరిగానుండకపోవుటచే ఢిల్లీలోనుండి డాక్టరు అన్నారీగారిచే చికిత్సను బడయుచున్నాడు. కార్యసంఘసభకు వెళ్లుటకు డాక్టరు అన్నారీగారు అనుమతి నిచ్చుటచే మోతీలాలుగారు నిన్న 12 వ తేదీ రాత్రి ఢిల్లీనుండి బయలుదేరిరి. వారు మరల 16 వ తేదీ నాటికి ఢిల్లీకి వెళ్లెదరని తెలియుచున్నది.

భారత శాసనసభ తగాదానుగూర్చి మోతీలాలు

గారి అభిప్రాయము

"భారత శాసనసభలో పోలిసువారి కాపలానుగూర్చి కలిగిన తగాదా నాకంత ముఖ్యమైనదికాదు. కాని నేనసస్పృహగా నుండుటచే ప్రార్థువుచుంటే దొడ్డుకొనలను చదువుచుండును. ఈ మధ్యనోక నాడటము నేను పరుండి యొకనలను చదువుచుండగా ప్రక్కనున్న ఆలమారు లో క్రిమినలులసంఘట మొకటి నాకంటబడినది. న్యాయవాదికి సమాజముకు నానక్తితో నేను కేటోలికను నలను క్రిందపెట్టి ఆ సంఘటమును తీసి చదివెను. 1 పోలిసువట్టుము 31 వ సెక్షను భారతశాసనసభలోని ప్రేక్షకస్థానములు బహిరంగప్రదేశములే యగును. అని సభాసభ్యు క్షేరారావు గారు నడివియుండుటచే నేనా సెక్షనునే చదివెను. ప్రజలందఱును బాపటముగా వాడునట్టి రాజమార్గములు (పబ్లికురోడ్సు) రాజవిధులు (పబ్లికుస్ట్రీటుస్) కాలిబాటలు (ఫరోఫేర్సు) స్నానముల కేవులు (ఘాట్సు), ఎగుమతి దిగుమతి స్థలములు మున్నగునట్టి అన్నిస్థలములలోను కావలియుండుట పోలిసువారికి విధియొచ్చును." అని ఆ సెక్షనులో నున్నది. కావున నావాక్యమునందలి పూర్వోత్తరసందర్భమునుబట్టి చూచినచో భారత శాసనసభలోని ప్రేక్షకస్థానములు రాజవిధులు రాజమార్గములు మున్నగువానివలె బహిరంగస్థలములు కాజాలవు. ఏలననగా అనుమతిచీట్టును చూపినచోగాని ప్రేక్షకస్థానములలోనికి రానియ్యరు. అనుమతిచీట్టును చూపనక్కరలే కుండనే యెల్ల వారును రాదని ప్రదేశములమాత్రమే బహిరంగ ప్రదేశములగును. భారత శాసనసభలోని ప్రేక్షక స్థానములలో నెవరైన మార్పుండగోరినచో అన్యథానిలన ముందుగా అనుమతి చీట్టిని బడయవలెను. అట్టిచీట్టి నెవరైన కోరినచో నిరాకరించుటకుగూడ నధ్యక్షున కధికారము కలదు. కావున ననిగూడ 31-వ సెక్షను ప్రకారము బహిరంగస్థలములే యగునని వాదించుట కేవలము నిష్ఫలము." అని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు నుడివెరి.

(ప్రీ ప్రెసు)

పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారికి అహమదాబాదులో ఘనముగ స్వాగతము

నిన్న 12-వ తేదీ మధ్యాహ్నము జవహర్లాలుగారు అహమదాబాదు చేరిరి. సద్రాదు వల్ల భాయిపట్టుగారు మున్నగు నాయకులను వేలకొలది ప్రజలును రైలుస్టేషనువద్ద జవహర్లాలుగారికి ఘనముగ స్వాగతమొసగిరి. రాజమార్గములు తోరణ పతాకాదులతో చక్కగా నలంకరింపబడిన. జవహర్లాలుగారిని గొప్పదొంగిలెత్తుతో తోడ్కొని వెళ్లిరి. దారిలో చాలవోట్ల పౌరులు జవహర్లాలుగారికి పుష్పమాలలను సమర్పించిరి. రైలు స్టేషనునుండి కాంగ్రెసు కార్యాలయమును చేరుటకు మూడు గంటలు పట్టినది. అచట జవహర్లాలుగారు జాతీయ పతాకమునకు వందన మొనరించిరి.

"ఈ సెల 5 వ తేదీ వరకు 2987 మంది శ్రాత్రిగా కాంగ్రెసులో చేర్చగలిగిమి." అని మధ్యరాష్ట్రములలో మరాఠీ భండము కాంగ్రెసు సంఘమువారు జవహర్లాలుగారికి తెలియ జేసిరి.

(అ. ప్రె.)

సబర్బరీ సత్యాగ్రహశ్రమమువారే మొదట సాత్వికనిరోధమును ప్రారంభింపనుండుట సాత్వికనిరోధమును ప్రారంభించుటకుగూర్చి అహమదాబాదులో చాల ఎదంతులు ప్రబలినవి. విషయమంతయును చాల రహస్యముగా నుంచబడినను కొన్ని వదంతులు మాత్రము ప్రబలియున్నవి.

సబర్బరీ ఆశ్రమమునకు సంబంధించిన స్థలమునకు భూమి శిస్తును చెల్లించుటకు ఆశ్రమమువారే మొదట నిరాకరించి సాత్వికనిరోధమును ప్రారంభించెదరని తెలియుచున్నది. ఏల ననగా ఆశ్రమవాసులు నుకొత్తులై యుండినందున వారే మొదట సాత్వికనిరోధమును ప్రారంభించి యితరులకు మార్గదర్శులు కావలెనని మహాత్ముడు నిశ్చయించె ననుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముడు రెండుమాడు విధానములనుగూర్చి ఆలోచించి యుండెను. వానిని కేపు కార్యసంఘసభలో వెల్లడిచేయును. అప్పుడు సభ్యులు వానినిగూర్చి చర్చించెదరు.

అరెస్టులను గూర్చిన వదంతులు

గాంధీమహాత్ముని మరికొందరినిగూడ అరెస్టు చేయుదురను ఎదంతులుగూడ చాల హెచ్చుగానే యున్నవిగాని యివి యింకను స్థిరపడలేదు. మహాత్ముని విధానములు స్పష్టముగ నరకును రోరతనమువారు తొందరపడదనియే నమ్మదగియున్నది. గాంధీమహాత్ముడు ప్రకటించిన 11 పరశులనుగూర్చి జవహర్లాలుగారు మహాత్మునితో నేకిభవించ గలిగియుండలేదని తెలియుచున్నది.

(ఒక ప్రత్యేక విలేఖరి)

ఒక శ్రీ ఆత్మహత్య గావించుకొనుట:-

అమ్మకు అమ్మ అను 28 యేండ్ల హిందూశ్రీ గత మంగళవారము పురసవాకం పొన్నియున్నది దేవాలయమునకు సంబంధించిన బావిలోపడి ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. ఈ శ్రీ ఏవో రోగబాధచే పడింపబడుచుండి నాబాధకు ఓర్వలేక యీకార్యమును గావించెను. నిన్న సాయంకాలము మరణ కారణ విచారణ జరిగెను. ఈమె ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని నిర్ణయింపబడినది.

కొవ్వూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నెం. 864/1929

వాదులు:- పేకు దావూరుసాహెబువగై రాలు, ప్రతివాదులు:- మహమ్మద్ అద్దిల్ ఖుద్దస్ సాహెబువగయిరాలు.

ఈనెంబరులోని వాదులు కొవ్వూరు సబు డిల్లో చేరిన ఔరంగబాద్ గ్రామములో మసీదుకు దక్షిణముగా యున్న ఖాళీ స్థలము తమ స్వంతతనై అని స్థిరపరిచించుటకును ప్రతివాదులు గాని సదరు గ్రామములోని యితర మహమ్మదీయులుగాని సదరు స్థలములను సమాధిస్థలము క్రింద పునయొగ పర్చకుండా Permanent injunction ఇప్పించుటకును కొవ్వూరు సబు డివిజనులు మేజిస్ట్రేటుగారు mis case 1/1928 నెంబరున pass చేసిన ఆర్డరు రద్దుపరిచించుటకును యీనెంబరు దావా తెచ్చియున్నారు. యీ నెంబరు ప్రతివాదులు పయిన పునహరించిన స్థలము పబ్లికు సమాధిస్థలమని యిదివరలో వాదించియున్నందున ఔరంగబాద్ mahommedan public represent చేస్తూయున్న ప్రతివాదులపయిన సదరు representative apacity లో కూడా దావా దాఖలుచేయటకు వాదులు C. P. C, or 1 R 8 ప్రకారం దాఖలుచేసిన పిటిషను విచారణ నిమిత్తం ది 15-3-30 తేదీనాటికి కోర్టువారు వాయిదా చేసియున్నారు యీ దావాలో పార్టీలుగా చేరదలచినవారు గాని యితర ఆక్షేపణలున్నవారు గాని సదరు వాయిదాకోజున పయి కోర్టులో హాజరుకావలసినదని యిందుమాలముగా నోటీసు యివ్వడమయినది.

డా. సత్యాగ్రహాపు, వాదులు తరపు ప్టీ డరు.

కర్నూలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

వాది:- వంక దారి సుబ్బారాయుడు

VS

ప్రతివాదులు:- మాదిగె సుంకప్ప వగయిరాలు.

యీ నెంబరులోని వాది ప్రతివాదులనుండి రూ. 150-0-0 లు రాబట్టుకొనుటకు దావా తెచ్చివుంటున్నాడు. యీ నెంబరులోని ప్రతివాది అయిన బొంబాయి ప్రెసిడెన్సీ మిజిస్ట్రేట్ లిక్వైడేషన్ గ్రామంలో వుండు నరీనాబుకు సమకొ ముట్టుకుండ వుంటున్నది. గనుక యీనోటీసువల్ల తెలియజేయడము యేమంటే 19-2-1930 తేదీ నాటికి ప్రెసిడెన్సీలో యీ దావా 2 ప్రతివాది అపియంసుకు వాయిదా వేయబడి వుంటున్నది. ఆక్షేపణ చేయువారు వై తేదీన ప్రెసిడెన్సీలో హాజరు అయి ఆక్షేపణ వున్నయెడల చేయవచ్చును.

ఆలూరు మధ్యాహ్నము, వాది పిటిషన్.

12-2-30.

సాహిత్యవార్తలు

అరుంధతీయమహాసభ - ఉచిత దినపాఠశాల,
పెరంబూరు:— గత 7 వ తేదీన పాఠశాల పిల్లలకు శంకరాంతి దినోత్సవము సందర్భమున ఫలాహారము లాసగవడెను. పిదప బాలర వ్యాయముక్తిదా ప్రదర్శనము జరిగెను.

మద్రాసు కార్మికసంఘసభ:— ప్రైవేటుసభరేపు 14వ తేదీన సాయంకాలము 5-45 గం. పెరంబూరు బ్యాంక్కు లోని బి. పి. వాశియా పాద్యు సమీపమున జరుగెను. శ్రీయంత బి. శివరావు యం. పి. గారు ఉపన్యసించెదరు.

నాకాకమాండలికచీఫ్ రేపు మద్రాసుకు విచ్చేయుదురు:— ఈస్టుయండిలకు సంబంధించిన నాకాకమాండలికచీఫ్ ఇ. జే. పి. ఫుల్టన్ గారు రేపుఉదయమున యెంటర్ ప్రైజు ఆఫీస్ను సందర్శించి మద్రాసు హాగర్లు చేరదరని తెలియచున్నది.

మద్యపాననిషేధ ప్రచారకసంఘము:— ప్రైవేటుసభమువారి యజమాన్యమున రేపుసాయంకాలము 6-30గం. పెరంబూరు బ్యాంక్కులోని ముగిదుసమీపమున ఒకబహిరంగసభ జరుగెను. బి. పి. మాణిక్యమొదలియార్, జి. రామానుజులు నాయకులుగా ర్లు త్రాగడకు అలవాటు అయినటులంబయు వివాళముగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

బహిరంగోపన్యాసము:— మద్రాసు మహాజనసభ యజమాన్యమున ఆర్. డాన్ గారు 'పౌరసౌకర్యములు' అనువిషయముగూర్చి రేపుసాయంకాలము 6. 30గం మైలాపూరులోని రెనెడేహాలునందు ఉపన్యాసము నొసగెదరు. ఉపన్యాసము ముగిసి లాంతరు సాహాయ్యముతో నొసగబడును. డి|| బి|| ఆర్ యస్. ఆరోగ్యస్వామిమొదలియార్ యం. యల్. సి. గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మద్రాసు ఆంగ్లమహాసభ:— శ్రీగణేశ్వరంగయ్య నాయకుగారి ఉచిత సంస్కృతాంగ్ల గ్రంథాలయము సహాయార్థము మద్రాసు ఆంగ్ల మహాసభవారు గా|| పి. రామస్వామి మొదలియార్ గారి ఆదరణ క్రింద రాజోపు శనివారము 15 వ తేదీన సాయంకాలము 5-30 గం మధుసేవ అను నాటకమును ఆదివారము 16 వ తేదీన సాయంకాలము 5-30 గం. 'పుష్పిరాజా'యను నాటకమును తెనుగుభాషయందు :ప్రొరియా పురమందిరమున ప్రదర్శించెదరు.

హిందూ తియోలాజికల్ హైస్కూలు నాటక సంఘము:— హిందూ తియోలాజికల్ హైస్కూలు ఆభివృద్ధి నిధి సహాయార్థము పాఠశాల నాటకసంఘమువారు శ్రీయంత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి ఆదరణక్రిందను సమక్షమున "రామదాసు" నాటకమును తెనుగున రేపు సాయంకాలము 5-15 గం. విక్టోరియా పురమందిరమున ప్రదర్శించెదరు.

రాకపోకలు:— విశ్వదాత దేశోద్ధారక శ్రీయంత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

ది. బి. పి. అప్పారెడ్డిపిళ్లగారు పరిశ్రమల దైత్యులు, గా|| కే. నుండెరెట్టి, డా|| కే. రాఘవేంద్రరావుగార్లు నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

వ్యవసాయ పరిశోధక సంస్థ దైత్యులు డా|| జే. సెన్ గారు కోయంబత్తూరునుండి నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. వీరు నేటిరాత్రి మరల కలకత్తాకు వెళ్లెదరు.

పైన్నిను ఛాంపియను అగు
ముల్లెను కన్యయొక్క వివాహము

మద్రాసులో పెన్నినునందు చాల పేరుపడి గతమా డ్దేడ్డనండ్రియు దిక్షిణయిండిగా ఛాంపియను పిష్టపందెముల యందు జయము పొందియున్న ముల్లెను కన్యయొక్క వివాహము గత 6 వ తేదీ బుధవారమున మద్రాసు క్రైస్తవ ధర్మిలో చాలవైభవముగా జరిగెను. ఈ మొదటి వివాహమాడిన పరుడు ఎం. ఎన్. ఎం. రైల్వే యుద్వీగియగు హ్యూ ఆలన్ నెయిలరుగారు ఈమె పి. డబ్ల్యు. డి. రిటెర్డు యింజనీయరు లగు జె. ఎన్. ముల్లెనుగారి కనిష్టపుత్రుడు.

వైస్రాయి - పటేలు సమావేశము

రేపుజరుగును

అసెంబ్లీ సమన్వయసభ్యులమునకు
యింగ్ నాల్గురోజులగును

డెల్లీ, ఫిబ్రవరి 13:—అసెంబ్లీ ప్రేక్షకుల ప్రాంగణమున సభ్యుల సమావేశమునకు యింకను నాల్గుదినములకును అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధికి తెలియచున్నది. ఆదివారమునకి సమాధానము కుదురగలదు. ఎం. ఎ. జిన్నాగారు నిన్నున వైస్రాయిగారితో మాట్లాడిరి.

గా|| పటేలుగారు యావజ్జయమున వైస్రాయిగారితో రేపువర్షించెదరు. దానినిబట్టి అధ్యక్షుడేమి చేయునో కొంత మానగ తెలియగలదు.

జి. బి. పి. రైల్వేసమైక్యగూర్చి ఎన్. కేల్కరుగారు ప్రతిపాదించబడిన అడ్డం మొట్ట తీర్మానమునకు నిర్ణీతసంఖ్య అంగీకరింపనందున తీర్మానము ప్రతిపాదించుటకే పిలువకపోయెను. జాతీయపక్షసభ్యులలో కొందరు రాకపోవుటవలన ఆకాభంగము కలిగెను. గవర్నరు మెనటువారు, యూరోపియను సభ్యులును, వెంట్రలు ముస్లిము పక్షమువారును ప్రతిపక్షముగ నుండిరి. జిన్నాగారు, సర్ ఫుల్ షా త్రువుదాను టాకూదాను, ఫజలరహిముతుల్లా, మహమ్మదు యాహూబు, నవాబుఇస్మాయిల్, ఎం. కె. ఆచార్య సర్ హరి శింఘగారు ప్రభుత్వపక్షమున ఓటుకేసిరి. (ఆ. ప్ర.)

శాసనసభ లబ్ధిపాస్కారము

టి. సి. గోస్వామిగారి రాజీనామా

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 12:—టి. సి. గోస్వామిగారు యూరోపుకుండ సంచారమునండి యీ మధ్యనే కలకత్తాకు వచ్చినవారు, కాంగ్రెసు ఉత్తరవు ననుసరించి వెంటనే భారతశాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి.

శ్రీ విశ్వనాథరావు జోగుగారు ఎం. ఎల్. సి. బొంబాయి శాసనసభ యందు కర్నాటక ప్రతినిధులు, లాహోరు తీర్మానముతో నేటిభవింపక పోయినను కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ ఎన్నుకొనబడినందున రాజీనామా పంపుచున్నా మని ప్రకటించుచున్నారు.

వివిధరాష్ట్రములసంఖ్యలు

ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీన వెలువడిన కాంగ్రెసు బుల్లెటిను నందు ఈ దిగువ రీతివి ప్రకటించబడినవి:—కాంగ్రెసు ఉత్తరవు ననుసరించి కేంద్రశాసనసభలనుండియు, రాష్ట్రశాసనసభల నుండియు మొత్తము 172 సభ్యులు ఇప్పటికి రాజీనామా నిచ్చిరి. భారతశాసనసభలో 21, ప్రేటుకొన్నిలలో 9 గురు రాజీనామాల బంపిరి. రాష్ట్రశాసనసభలలో వంగరాష్ట్రమునందధిక సంఖ్య 84, తరువాతిస్థానము బీహారు ఒరిస్సారాష్ట్రమునకు 81 రాజీనామాలు గలవు.

రాజీనామాలసంఖ్యలు:—భారతశాసనసభలో—21, ప్రేటుకొన్నిలలో—9.

అస్సాము—12, బర్మా—1, బీహారు ఒరిస్సా—81, బొంబాయి—6, బెంగాలు—84. మధ్యరాష్ట్రము—20, మదరాసు—20, పంజాబు—2, సంయుక్తరాష్ట్రములు—16.

చెన్నపురి శాసనసభ - బై - ఎలెక్షను.

క్రియములు ఎన్. సత్యమూర్తి, అబ్దులు హమీదుఖాన్, గార్లు శాసనసభలో ఎన్నుకొనబడు కొసగిన రాజీనామాలు గుర్తుగారిచే అంగీకరింపబడినవి. సత్యమూర్తిగారు మద్రాసు ఉత్తరవిభాగము ప్రతినిధిగా శాసనసభ కన్నుకోబడియుండిరి. వీరిస్థానమునకు బై - ఎలెక్షను సందర్భమున గామిశేషుపత్రములు నేడు అందుకోబడి రెపటికోజన పరిశీలించబడును. ఒకరికంటె నెక్కువ అభ్యర్థులు లున్నచో మార్చి 20 తేదీన పోలింగు జరపబడును.

శారదామారేజివిల్లుకు అమెండుమొట్టు

మతిసంబంధముగా వివాహసంస్కారమునందు కొంతకై యాకలాపమును జరుపుట బ్రాహ్మణాదిసంఘములందు ఆచారముగా వచ్చుచున్నది. కనుక అట్టిమతిసంబంధసంస్కారమును మాత్రము ఏజాతివారము 8 సె||లోపుగా చేయగూడదనియు, యచ్. కే. ఆచార్యగారు 18-2-30 తేదీన డెల్లీ అసెంబ్లీలో అమెండుమొట్టును దాఖలుచేసినారు.

కనుకర్తి మార్కండేయశర్మ.

జి. బి. పి. సమై

సమైదారులు, రైల్వే అధికారులు సరిసమానముగా భేష్మించియున్నారు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 12:—జి. బి. పి. సమై యథావిధిగానేయున్నది ఇరుపక్షములవారును భేష్మించియున్నారు. క్రొత్తపనివాండ్లకు రైల్వేకారీలలోనికి అధికారులు చేర్చుకొనుచున్నారు. క్రొత్తమునుష్యులు నాకరీలలో చేర్చబడుట వల్ల సాండ్లర్నకోడువద్ద కెందు రైలు ఇంజనులు డిక్లొట్టుకొనెను. బొంబాయి విక్టోరియా టర్మినసు స్టేషనువద్ద నిరుద్యోగుల కందరకును నుంచి నాకరీలు లభించుచున్నవి.

అసెంబ్లీ సభలో సమైను గూర్చి తీర్మానము

ఫిబ్రి, అసెంబ్లీ సభలో సభ్యులైన కేల్కరుగారు, అనీగారును జి. బి. పి. రైల్వే సమైను గూర్చి ప్రభుత్వమువారు యోచించి చర్చించగలందులకై మిగిలిన వ్యవహార కార్యక్రమమును నిలిపి యంచవలయునని యొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదనీ జి. బి. పి. రైల్వే కార్మిక సంఘాధ్యక్షులకు తెలియజేయబడినది. కాని యీ తీర్మాన ప్రతిపాదనమును కోరుచు 25 మంది సభ్యులు సంతకములు చేయనందున ప్రతిపాదించుట కనుజ్ఞ యొసంగబడలేదు.

రూయికరుగారి తంతివార్త

రూయికరుగారు అనీగారికి యీక్రిందితంతివార్తనంపిరి: కొన్ని ప్రదేశములలో రైల్వేఅధికారులు క్రొత్తపనివాండ్లను జేర్చుకొనుటకు చేసినయత్నములు విఫలములైనవి. చెరసాల లోని ఫ్లా డీలచేత కొన్ని పనిలకు రైల్వేవారు చేయించుకొనుచున్నారు.

రైల్వేవారు తమ పనివాండ్లకొరకై నిర్మించిన గృహములనుండి సమైదారులను వెడలిపోవలసినదిగా ఉత్తరవులు జారీచేసిరి. 24 గంటలు గడువొసంగిరి. 75 వేలమంది సమై చేరియున్నారు.

రైల్వేసంఘముగారి ప్రకటన

బొంబాయి పరిసర ప్రాంతములరయిలుబండ్లను దూర ప్రాంతముల రయిలుబండ్లను సవ్యముగా సకాలములో నడచుచున్నవి. 6 సరకుల రయిలుబండ్లు బొంబాయి చేరినవి. 3 బండ్లు బొంబాయినుండి చెల్లినవి. పార్సెలురవాణా బాగా జరిగినది. క్రొత్త పనివాండ్లు విరివిగా జేర్చుకోబడుచున్నారు. రయిలుబండ్లు రాకపోకలకు సుబంధించిన పనివాండ్లు 4,500 మంది సమైలో నున్నారు. బాన్సీ డివిజనులో 1600 క్రొత్త పనివాండ్లు చేర్చుకోబడిరి. జబల్పూరు డివిజనులో పనిలోనుండి గైరుహాజరైనవారెవరును లేరు. మైలాపూరులో రైలుబండ్లు రాకపోకలు సరిగానే యున్నవిగాని సమైదారు వాలంటీరులు పనివాండ్లకు పనిలోనికి రానియక తీవ్రప్రబోధము చేయుచున్నారు.

వాడీ బందరు స్టేషనులో రెండు రైలు ఇంజన్లు కొట్టుకొనుట విశేష ప్రమాదములలో చేరినది కాదు. అది తుంటురులు కొందరు పొయింటును చెడగొట్టుటవల్లను పట్టాలను తప్పించుటవల్లను జరిగినవని.

విక్టోరియా టర్మినసు స్టేషనులో మామూలుగా యీ ఫిబ్రవరి నెలలో ప్రతిసంవత్సరము ఉండునట్టి ప్రయాణికుల సంఖ్యయును సమృద్ధియును ఉన్నవి. సరకుల రవాణా మామూలుగా ఉండెడి మొత్తములో ముప్పాతిక వంతు రవాణా యిప్పుడు జరుగుచున్నది.

బొంబాయి డివిజనులో 4 వేలమంది పనివాండ్లు (బండ్లరాకపోకలకు సుబంధించిన పనివాండ్లు) గైరుహాజరుగానున్నారు. 2 వేల నాకరీలకు క్రొత్తపనివాండ్లు ఖాయముగా నియమించబడిరి. భుసావలులో పరిశీకులు మామూలులో నడిచివచ్చినవి. బండ్లు బాగుగానే నడచుచున్నవి. నాగపూరులో సమైదారులసానే నూటికి 90 నాకరీలకు క్రొత్తవాండ్లు చేర్చుకోబడిరి.

మైలాపూరు డివిజనులో నేను 900 మంది మాత్రమే పనిలోనికిరాక గైరు హాజరైరి. నిన్నటి దినము 1080 మంది గైరుహాజరైరి. (ఆ. ప్ర.)

సమైదారులకు ధనసహాయము

నాగపూరు కాంగ్రెసు సంఘమువారు సమైదారుల యెడల యభిమానమును వెల్లుపుచు నొక బహిరంగసభ చేసిరి. సమైదారులకు సహాయార్థముగా కొంతద్రవ్యమును వసూలు చేయుచున్నారు. ఈసహాయనిధి ఐనూళ్లకై అభయంకరుగారిని అధ్యక్షులుగా నియమించిరి.

ఆవకి ఆరోగ్యశ్రమము:— ఆడితోగ్య ఆశ్రమనిర్వహణమునకుగాను బందార్ తాలూకాలో వారు యిచ్చిన 25 రూప. విరాళమును గా|| పి. లక్ష్మీపతి బి.పి. యం. బి. సి. యం. గారు కృతజ్ఞతతో అంగీకరించినటులు తెలుపుచున్నారు.

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘ సమావేశము

రేపటిదినము అహమ్మదాబాదు నగరమున గూడడి కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశముపై ఎల్లర దృష్టి నిలిచియున్నది. పాఠకులును పాలకులును గూడ, ఈ సమావేశమునందు ఎట్టి నిర్ణయము జరుగునో యని వేచియున్నారు. హిందూదేశమే గాక, ఇంగ్లండు గూడ దీనికై నిరీక్షించుచున్నది. భావి కార్యక్రమ మీ సమావేశమునందు నిర్ణయింపబడును. దేహ మస్వస్థముగ నుండుటచే సింగపూరుకు బోయిన సేక గుప్తగారు తప్ప మిగిలిన సభ్యులందరును హాజరయ్యెదరని తెలియుచున్నది. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు వ్యాధిపీడితులయినను, కార్యనిర్వాహక సంఘసభకు వెడలుటకు వైద్యులు సమ్మతించినటులను, వారు నిన్నటిదినము సబర్బానికి బయలుదేరెదలను తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యులుగను పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు నిన్నటికే అహమ్మదాబాదు చేరిరి. అహమ్మదాబాదు పౌరులు వీరి కఖండస్వాగత మొనరినటులను, గొప్పయూరేగింపు జరిగినటులను, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాంగ్రెసుపట్ల అహమ్మదాబాదుకు గల భక్తి కిది ప్రబల నిదర్శనము. కాంగ్రెసు నిర్ణయములను కొనసాగించుటలోగూడ ఇట్టి శ్రద్ధ కీ చూపుచో, మహాత్ముని వాసస్థానముగ అహమ్మదాబాదు నగరము రాబోవు సంరంభమున నాయకమణియై ప్రకాశింపగలడు. గాంధీ మహాత్ముడు భావికార్యక్రమమును గూర్చి రేయింబడలు చింతించుచున్నాడని వినవచ్చును. వీరెట్టి విధానమును నిరూపించెదరో యింకను తెలియలేదు.

ఇంతకు పూర్వము వెలువడిన వదంతులు సరిగావని తెలియుచున్నది. దౌర్జన్యమునకు మార్గము జూపక, నిరాటంకముగ కొనసాగిడి శాంతపద్ధతి నేర్పాటుజేయుటకే, మహాత్ముడు తన మేధాశక్తి సంతను వినియోగించుచున్నాడు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద కాంగ్రెసు సంఘములు పాటుబడుట యత్యవసరము. అహింసాపథము ననుసారము నతిక్రమింపకుండ, స్వాతంత్ర్యస్థితి బడయుట శ్రేయస్కరము. శాంత మార్గమున దేశమును నడుపుటకు గాంధీమహాత్మునికన్నను అట్టు లింకొకరు లేరనుట నిర్వివాదాంశము. అనవసరముగ మహాత్ముని నిరసించుటయు, నిన్నగుమగు సాతువుచే మహాత్ముని విశాల భావములను ఖండింప నొనరుటయు, మిగుల హానికరములు. కార్యనిర్వాహకసంఘమువారికి మహాత్ముని తనమార్గమును రేపటిదినము నివేదించును. వీనినిగూర్చి వర్కింగుకమిటీవారు యోచించి తగిననిర్ణయము కావించెదరని విశ్వసింపవచ్చును. సత్యాగ్రహపద్ధతి నొకదానిని వర్కింగుకమిటీవారు

నిర్ణయించినను, వెంటనే దానిని ప్రారంభించుటకు వీలండు ముందుగా కాంగ్రెసు సంఘముల పునరధారణ జరుగవలయును. నామమాత్రముగ నున్న కాంగ్రెసుసంఘములను పునరుద్ధరించి, మాతనసంఘములను స్థాపింపవలయును. కాంగ్రెసుసభ్యులను విరివిగ జేర్చవలయును. ఇది ముఖ్యకార్య మగుటచే వర్కింగుకమిటీవారు పెట్టెడి గడువులోపల నిక్కార్యమును నిర్వహించిన గాని ప్రయోజన ముండదు.

ఇటులనే నిర్మాణకార్యక్రమమును గూడ దీక్షతో కొనసాగింపవలయును. దీనిని కొనసాగించు నేర్పమీదనే, భావికార్యక్రమ పట్టువ మార్గర పడియుండును. శాంతవాతావరణము వ్యాపించుట కిది యత్యవసరము. ఇంతియ గాక, శాసనాతిక్రమణ కార్యక్రమమును గూర్చి అత్యనిర్ణయము గావించుటకు అజలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము గూడవలయును. ఇది ప్రాయశః బాంబాయి నగరమున గూడ నని యూహింపబడుచున్నది. ఈ లోపుగా కాంగ్రెసు సంఘమువారికి ఆదేశముల బంపిన వానిని శ్రద్ధతో నిర్వహించుటయే, కాంగ్రెసు సంఘముల ముఖ్యధర్మము. పూర్ణస్వరాజ్య దినోత్సవమును కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగ, యానద్యారత దేశము జయద్రుమ్ముగ నిర్వహించి యుండుట శుభచిహ్నము. కాంగ్రెసు సంఘమువారి భావి ఆదేశములను గూడ దేశ మిటులనే నిర్వహించి, చరితార్థత గాంచునని నమ్ముట కవకాశము గలుగుచున్నది. పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన వార్తలును, కాంగ్రెసు కమిటీవారికి జేరిన వర్తమానములును గూడ, ప్రోత్సాహకరముగ నున్నవి. ఈ విషయమై దేశము సభిసందించుచు రేపటిసభలో తీర్మాన మొకటి గావించబడునని తెలియుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముని ఇతరకాంగ్రెసు ప్రముఖులను త్వరలో నిర్బంధించెదరను వదంతులు ప్రబలి యున్నవి. రాజప్రతినిధిగారు తరుచుగ గావించుచున్న ప్రసంగములును, బ్రిటీషుపత్రికల శకునపు పలుకులున, ఇట్టి వదంతులను మంత బలపరచుచున్నవి.

కాంగ్రెసు సంఘ పునర్నిర్మాణము జరిగి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును ప్రజలు శ్రద్ధతో నిర్వహించుచుండుచో, నిర్బంధవిధానము స్వాతంత్ర్యోద్యమమును పెంపొందించునుగాని, నిరోధింపనేరదు. ఏదేశమునందను నిర్బంధములు ప్రజల స్వాతంత్ర్యవాంఛను అడుగంట జేసియుండలేదు. హిందూదేశమునందు గూడ పూర్వానుభవ మిట్టి సత్యమునే చాటియుండెను. ఇంతియ గాక శాంతిపథము నడ్డగించుట పాలకులకయినను వివేకము గాజాలదు. శాంతిసహిత శాసనాతిక్రమణము, తీవ్రపార్శ్వమయినను, ఇది సక్రమమే యని, నాగరిక దేశములందు గుర్తింపబడుచుండెను. రాజప్రతినిధిగారు దీనిని అక్రమమని తెలుపుట, మాళవ్యాపభృతులకు గూడ ఆశ్చర్యముగ నుండెను. అవ్వడ బారోటుతెట్టుగారు డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికకు వ్రాయుచు, తీవ్రనిర్బంధ ప్రయోగమే, హైందవ సమస్యను పరిష్కరించునని చాటిరి. రాజకీయాందోళనపరులను హిందూదేశపు సరిహద్దుల వెలుపలకు బంపవలయునని, వీరు గోరుచున్నారు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము నొసగుచో, దేశమునందు అరాజకము ప్రబలు ననియు, అంతఃకలహములు చెలరేగుననియు, వీరు భీతిని పురి

కొల్పిరి. స్వదేశసంస్థానములలో నమలులో నున్న నిరంకుశవిధానమునే బ్రిటీషు ఇండియాలో గూడ ప్రవేశపెట్టవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. వింత ఏమన, కొందరు బ్రిటీషు ప్రముఖులకు సంస్థానపరిపాలనముపై నిపుడు మక్కువ కలిగినది.

బ్రిటీషు ఇండియాలోని మౌత్తుల అసమర్థత వలన అక్కడి పరిపాలనము క్షీణించెననియు, నిరంకుశ విధానమే హిందూదేశమునకు తగియుండు ననియు, సర్ మైకేలు బాంక్సుగారు వాదించుచున్నారు. వీరికి ఇదివరకున్న సంస్కరణములనుగూడ నూడబెరుక వలయునను తలంపు గలదు. దేశమునకు రాజకీయాధికారము లభించుచో లాంకుమైరు వర్తకము, పెఫీల్డు వర్తకము ఇంకను క్షీణించు నని, బాంక్సు గారు భయపెట్టుచున్నారు. స్వాధీనముతో నిండిన వీరియూహలను గమనింపవచ్చును. ఇంతకు పూర్వము రాజప్రతినిధి ప్రకటనముపట్ల ఏవగింపు జూపిన బ్రిటీషుపత్రికలు, లక్నోలో వీరిచ్చిన ప్రసంగము గాంచి సంతృప్తి జూపుచున్నవి. హిందూదేశమునకు త్వరలో స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించబడదను నమ్మకము వీనికేర్పడినది. అందుచే త్వరలో భయము లేదని తలచి, యివి మనఃశాంతి నొందుచున్నవి. కస్పర్వేటిపులు గూడ తృప్తిజెందుచున్నారు. ప్రజాశయములను సఫలపరుప బూననపుడు, పాలకులకు నిర్బంధప్రయోగమే శరణ్య మగును. అయినను కాంగ్రెసుసంఘములు వీనిని దాటి, దేశస్వాతంత్ర్య సిద్ధిని చేకూర్చుటకు తోడ్పడగలవని నమ్మవచ్చును. రేపటి కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము, హిందూదేశ చరిత్రమునందు చాల ముఖ్యమయినదిగా భావింప బడకమానదు. స్వశక్తిపై నాధారపడి భారతదేశము గమ్యస్థానము జేరుటకు వలయుమార్గములు దీని యందు నిరూపింపబడును. వీనిని నిర్వహించునై పుణ్యమువైన నే, భారతభావిభాగ్యోదయ మార్గరపడును.

మితవాదనాయకుని స్పష్టపరిపాదనము

మితవాదలను దేశ స్వాతంత్ర్య ప్రదానము నకుగాక, నిర్బంధప్రయోగమునకు తోడ్పడునటుల చేయుటకు, విశ్వప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ విషయమునందు, తాము ప్రభుత్వమునకు మిత్రులము గామని, సర్ సెత్తాగారిదివరకు దెలుపగ, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక వీరిని నిందించి యుండెను. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నెదుర్కొనుటకును, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమును గమ్యస్థానముగ బెట్టుకొని రాండుటేబిలు సమావేశమునకు తోడ్పడుటకను, మితవాదులు ప్రభుత్వముతో కలసి మెలసి పనిచేయవలయునని, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా బోధించినందుకు, ఇండియను డెయిలీ మెయిలుపత్రిక తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగెను. పూర్ణస్వరాజ్య వాంఛను నేరమని మితవాదు లెచరనియు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము నయినను వెంటనే ప్రసాదించుట కేర్పాటులు జరుగవలెగాని, దీనిని దూరాదర్శముగ మితవాదులు భావింపజాలరనియు, నిర్బంధ ప్రయోగమునకు తోడ్పడజాలరనియు, డెయిలీ మెయిలు పత్రిక స్పష్టపరచెను. మితవాదనాయకులగు సర్ చెమకలాల్ సెతల్ వాడుగారు అసోసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, కలకత్తా యూరపియను సంఘాభ్యులుగు ట్రావెర్స్ గారిటీవల నిచ్చిన యుపన్యాసమును పూర్తిగ ఖం

జ్వరము. స్వపరిపాలనమును అంతరముల క్రింద స్వీకరించుటకు హిందూదేశము అంగీకరింప దనియు, అధినిశేత స్వాతంత్ర్యము సాధ్యమగునంత త్వరలో ప్రసాదించబడిన గాని ప్రయోజనముండ దనియు, ఇంగ్లండు తన ధర్మమును నిర్వహించుటకు ఎప్పుడును కాలయాపన నలుపుచుండు ననియు, ఇంగ్లండు చరిత్ర హిందూదేశమునందు కొనసాగ కుండ జూడవలయు ననియు, నేడు హిందూదేశ మును తృప్తిపరచెడి ఏర్పాటు లేకటికి తృప్తిపరచ జాలదని గుర్తింపవలయు ననియు, స్వప్రపరచిరి. కాంగ్రెసు సభవారి తీవ్ర దృక్పథమునకు బ్రిటిషు వారే కారకులని, సెలెల్ వాడుగారు చాటిరి. ఇంగ్లం డు నలుపుచున్న కాలయాపనవలన, మితవాదుల పలుకుబడి యంతరించుచున్న దనియు, ఇంకను కాల మును గడపుచో, దేశమందంతటను తీవ్రమగు అసంతృప్తి ప్రబలి అనర్థములు వాటిల్లుననియు, సెలెల్ వాడుగారు చాటిరి. మితవాదుల సహాయమును త్యజుగ గోరెడిపాలకులు, వారు దెలిపెడిసలహాలను మూత్ర మామోదింపక తమ దారినే తాము ద్రొక్కుచున్నారు. మితవాదులను కాంగ్రెసు కడ్డముగ నిలువజెట్టుటయే వీరిముఖ్యోద్దేశ్య మగుటచే, మిత వాదుల మెఱ లరణ్యరొదనము లగుచున్నవి. మిత వాదులు దేశమందంతటను ఆందోళన సలహవలయు ననియు, వీరికేక ఎల్లెడల ప్రతిధ్వనింపవలయు నని యు, స్పెక్టేటరు పత్రిక గోరుచున్నది. కాని, మిత వాదులు చురుకుగ పనిజేయ జాలరను అవిశ్వాస మును మాత్ర మీ పత్రిక చూపుచున్నది. మిత వాదప్రముఖు లీ సమయమున, ప్రజాశయప్రతి పక్షుల వలలో జక్కుకొని, కాంగ్రెసు కు అడ్డు పడక, దేశస్వాతంత్ర్య సంపాదనప్రయత్నములలో కాంగ్రెసు సభ్యులకు తోడ్పడుచో, కొంతవరకు మేలు నలువగల్గుదురు. అందుకుమారుగ, దేశాభి వృద్ధికి వీరడ్డుపడుటవలన, తమకుగాని, బరులకు గాని, ఎట్టిమేలు నలువజాలరు. తత్క్షణ అధినిశేత స్వాతంత్ర్యసిద్ధివిషయమున నయినను, వీరు తమ పట్టుదలను తుదివరకు నిలుపుకొందురో లేదో ముందుగాని తెలియదు.

కారాగృహనిబంధనలు

కారాగృహనిబంధనలను మార్పు విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వపు హోంమెంబరుగారికిని, భారత శాసనసభ్యులకును మధ్య జరిగిన సంప్రదింపువలన, అనుకూలఫలము గలిగినటుల దోచదు. కారాగృ హములలో యూరపియనులకును భారతీయులకును వ్యత్యాసము చూపబడుచున్నదనుట అనుభవైక వేద్యము. దీనిని తొలగింపవలయునని చాలకాలము నుండియు, శాసనసభ్యులు గోరుచుండిరి. ఇప్పటికయినను ఇట్టి వ్యత్యాసమును తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనెదరని తోచదు. యూరపియను నిర్బంధితుల కెక్కువ సౌకర్యము లొనగబడుచున్నవని యంగీకరించినను, చట్టముప్రకారము ఎట్టి వ్యత్యాసమును జూపవలసిన విధి లేదనియు, ఆచారములోమాత్రమే యిటుల జరుగుచున్నదనియు, సూచించబడెను. కాని, ఈ సూచన మిక్కిలి సాగకుండ, కారాగృహ నిబంధనలందు స్పష్టనియమము గావించుట యవసరముగద. చట్ట మెటులున్నను, ఆచారము వేరువిధ

ముగ నున్నది. స్పష్టనియమము లేనిచో, ఇయ్యది యికముందుగూడ కొనసాగకమానదు. ఆచారము కొనసాగుట కిదివరకు వర్తించిన కారణములే యిక ముందును గూడ వర్తింపగలవు. యూరపియనుల ఆలవాటుల ననుసరించి, వారి కెక్కువ సౌకర్యము లవసరమని వాదించబడుచుండును. ఇంతకాలము నుండియు రాజకీయ నిర్బంధితుల యిబ్బందులను తొలగించి, వారియెడ వేరువిధమున ప్రవర్తింప వలయు నని శాసనసభలలో గోరబడుచుండెను. కాని, రాజకీయనిర్బంధితులను నొకతరగతి నేర్పరు చుటకు వీలులేదని, నిర్ణయించబడుట విచిత్రము. రాజకీయనిర్బంధితులన నెవరో ఎల్లరకును తెలి యును. కారాగృహాధికారులకును దెలియును. అయి నను, వీరికి ప్రత్యేకసౌకర్యముల నిచ్చుట కిష్టము లేనివారు, రాజకీయ నిర్బంధితులను సామాన్య నేరస్థులనుండి వేరుచేయుటకు వీలు లేదని చాటుట తటస్థించినది. కాని, రాజద్రోహదీనరములక్రింద శిక్షింపబడినవారిని, స్పెషలు క్లాసు ఖయిదీలక్రింద జేర్చునటుల, ప్రభుత్వ సమావేశమువారు సూచించి రట. దీనికి సంబంధించిన నిర్ణయము మేక్స్ ఫ్ట్రుగారి విశ్మయకరమైన నాధారపడియుండును. ఇట్టివాని (ఏ) తరగతిఖయిదీ లని పిలిచెదరు. (బి) తరగతి ఖయిదీ లకు ఇంతకన్నను తక్కువ సౌకర్యము లుండును. (సి) తరగతి ఖయిదీలలో సామాన్య నేరస్థులు చేరెదరు. మాళవ్యాగారు రాజకీయ నిర్బంధితులను ప్రత్యేకింపవలయు నని వాదించిరట గాని, వీరివాదము నిష్ఫల మయ్యెను. ఏ తరగతి ఖయిదీలకు వారపత్రిక యొకటి చేరుటకు వీలొనగ బడెను. కాని దినపత్రికల నిచ్చిన నేమినప్తము గలు గునో తెలియదు. ప్రభుత్వసమావేశమువారు సూ చించిన మార్పులయినను, ఆచరణలోని కెంతవరకు వచ్చునో తెలియదు. నిబంధనలుమారినను, అవి ఆచ రణలోనికి వచ్చునను నమ్మకము గనుపించదు కారా గృహములలో నేమి జరుగునదియు తెలిసికొనుటకు వెలువలివారి కవకాశము లేకబోవుటచే, కారాగృ హ నిబంధన లెంతవరకములలోకి వచ్చెనో గ్రహింప వీలు లేకున్నది. అందుచే, నూతన నిబంధనలను కారాగృహాధికారులు నిష్కర్షగ నాచరించునటుల కట్టుదిట్టము లేర్పడిన గాని ప్రయోజనముండదు. నిర్బంధ ప్రయోగములు మరల నారంభ మగుటచే, రాజకీయనిర్బంధితుల ప్రశ్న మరల ప్రాముఖ్యము బడయుక మానదు. ప్రస్తుతస్థితిలో రాజకీయ నిర్బం ధితులకు వలసిన సౌకర్యములు గావించబడునని, నమ్ముట కవకాశము గనుపించదు.

బ్రిటము వస్త్రపరిశ్రమ

లాంకుమైరు వస్త్రపరిశ్రమను పునరుద్ధరించు టెటులని, కనుగొనుటకు, విచారణసంఘ మొకటి ఏర్పడి లండనులో విచారణ నలుపుచున్నది. క్లిన్సుగారిసంఘమున కధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. ఇప్పుడు వెలువడినవార్తలప్రకారము, హిందూదేశపు మార్కెట్టును తిరిగి స్వాధీనపరచుటకు ప్రయత్నము జరుగునని తలంపవచ్చును. ప్రాచ్యదేశములలో బ్రిటిషు వస్త్రములపట్ల సద్భావమును పెంపుచేయ వలయునని సూచించబడెను. ఇట్టి సందిగ్ధసమయ మున, హిందూదేశము విదేశవస్త్రబహిష్కార దీక్షను విడనాడక, దానిని మరింత పట్టుదలతో

సాగించుట యవసరము. ఇయ్యది కొనసాగినకొల దియు, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుననుటకు నంది యములేదు. ఖద్దరు ఉత్పత్తియు, విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును కలిసి జరుగవలెను. హిందూదేశము ఏమరియుండుట కిది సమయము గాదు.

భారతశాసనసభా ప్రతిష్ఠాంభవము

రాజప్రతినిధిగారు ఢిల్లీకి తిరిగివచ్చియుండు టచే, భారతశాసనసభా ప్రతిష్ఠాంభవ మెటుల ముగియునని, వితర్కము ప్రబలుచున్నది. రాజ ప్రతినిధిగారు వివిధపక్ష నాయకులతో సీవిష యమై సంప్రతించియుండలేదు. మీదు మిక్కిలి, పటేలుగారు క్రేరారుగారి కుమావణ గోర వలయునని గూడ, ప్రభుత్వమునందలి యూరపియను సభ్యులు గోరుచున్నారు. కాని, పటేలుగారిందు కంగీకరింపరనుట నిశ్చయము. క్రేరారుగారే పటేలు గారి అధికారమును ధిక్కరించి యుండిరి. వీరి వాదము న్యాయమయినదని నైహూగారు మున్నగు ప్రసిద్ధ న్యాయవాదు లభిప్రాయపడుచున్నారు పటేలుగారు వాచి అండు వార్డు కమిటీసూచనలు అమలులోకి రావలయునని, గోరుచున్నారు. అటుల జరుగనిచో, వారు రాజీనామా నిచ్చుట నిశ్చయము. వారితోపాటు జాతీయపక్ష సభ్యులుగూడ తమ సభ్యత్వములకు రాజీనామా నిచ్చి అధ్యక్ష పీఠ గౌరవమును కాపాడలేమో చూడవలయును.

అమెరికాసూచనలు

నౌకా సమావేశమునందు అమెరికా ప్రభు త్వము గావించిన సూచనలలో రాష్ట్రీ అనునూతన నౌకను నిర్మించు తలంపు సూచించబడెను. ఇట్టి ఏర్పాటువలన అనవసరవ్యయ మగునని, అమెరికా లో ప్రజాప్రతినిధిసభలో బోరా బ్రిటిను సినేటరు గార్లు వాదించిరి. అమెరికాకు ఇంగ్లండుతో సమాన సంఖ్యగల నౌకలు కావలయుననుచో, ఇప్పుడున్న నౌకలసంఖ్యను పెంచక తప్పదు. నౌకలను తగ్గింప వలసిన సమయమున, వాని నింకను బెంచుట, యుద్ధబహిష్కారాదర్శమున కెటుల తోడ్పడునో తెలియదు.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

విందునకు వెళ్లిన కాంగ్రెసుసభ్యునిపై

కాంగ్రెసుసంఘమువారు చర్యతీసికొనుట

లక్నో, ఫిబ్రవరి 11:—రాజప్రతినిధి లక్నోకు వచ్చి నపుడు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులును కాంగ్రెసు సభ్యులును ఆగు పండితి హరికరను వాడుగారు ప్రేమనుకు వెల్లియండిరి. కాలా కాదారులు ఇచ్చిన విందుకు వెల్లియండిరి. కాంగ్రెసు నిర్ణ యములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినందులకు సంజాయిషీ ఇవ్వవల యునని కోరుచు స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘమువారు లేఖవ్రాసి యున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

అఖిలభారత వైదిక మహాసభ

తిరుపతిలో ప్రారంభమగుట

తిరుపతి, ఫిబ్రవరి 10:—అఖిలభారత వైదిక మహాసభా సమావేశము నిన్నటిదినము తిరుపతి సమావేశమన చిత్రానుభ గ్రామమున జగద్గురు శత్యధ్యాన స్వామివారి ఆధ్వర్యమున ప్రా రంభమయ్యెను.

ఈ సభ ముగిసిన పిమ్మట అఖిలభారత సమావేశ పండి త మహాసభ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

విదేశవాస్యలు

నాకాదళ నిర్ణయనభ

జలాంతర్గాముల సమస్య.

(వైద్య)

ఈగ్నీ, ఫిబ్రవరి 11:—నేటి యానామన జలాంతర్గాములను రద్దు చేయుటకు గూర్చి ఆలోచించుటకు పెంబు జేయు మందిరమున నాకాదళ ప్రతినిధులందఱు సమావేశమైరి. యునైటెడ్ స్టేట్సు 126 జలాంతర్గాము లున్నవి. 122 నిర్మింపబడినవి. అందు కట్టబడుచున్నవి. ప్రాంతము 99 గలవు. ఇందు 52 పూర్తి అయిరి. 47 కట్టబడుచున్నవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు 58 గలవు. రాంకే మగ్గోవాల్లుగా రీ సభకు అధ్యక్షతను వహించిరి. నాకామంత్రి అలగ్నాండగుగారు జలాంతర్గాముల సేల తీసివేయువలెనో తెలిపిరి. నే దీనివయమును ఆకస్మికముగ ప్రస్తావించుట లేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వములవారు వరుసగ ఈ విషయమై చెప్పుచునేయున్నారు. 1918 యాదరరామపు ఒడంబడిక కుదిరిన మూడుసంవత్సరముల లోపుగ వాషింగ్టన్ సభలో ఈ విషయమును స్పృశింపిరి. అప్పుడు యుద్ధములో జలాంతర్గాములు గావించిన ఘోరములను ప్రభుత్వములవారు రందరను అపుడు మరచిపోలేదు. మొదటియుద్ధములో జలాంతర్గాములను విస్తారముగ ఉపయోగించిరి. ప్రజ లింకను ఈ విషయమును మరచిపోలేదు. జలాంతర్గాములు యుద్ధకాసనములకు విరుద్ధమనియు, భూతనాయకు విరోధమనియు చాల్చుట ప్రభువు దెలిపెను. ఈజలాంతర్గాముల ఘోరములను జూచిన సంతతి అంతరించి నూతనసంతతివారు ఆట్టి అనుభవము లేకండ అధికారము నకు వచ్చులోపుగ జలాంతర్గాములందఱుగములను రద్దుజేయుటకు ప్రయత్నించవలెను. కొందరు ప్రతినిధులు జలాంతర్గాములను పూర్తిగ అంతరింపజేయుటకు ఇష్టపడలేదు. రక్షకోపయోగము నిమిత్తము జలాంతర్గాము లెంతయు పనికివచ్చునను ఆలోచనారట్లు అనుచున్నారని బ్రిటిషు ప్రతినిధులకు తెలియును. అయితే వీరి యభిప్రాయము తప్పని బ్రిటిషువారికే స్పష్టముగ దెలియును.

సమద్రతీరమును గాపాడుకొనుటకు జలాంతర్గాములను బ్రిటను ప్రయత్నించెను. లాభము లేకపోయెను. పట్టణములు రేవులు బాంబులతో ముంచెత్తబడుట వానట లేకు. ప్రజలకు ప్రాణ నష్టము గల్గెను. ఇతర త్రవస్థము గల్గెను. సమద్రతీరమును గాపాడుటకు జలాంతర్గాములు లాభములేదు. ఖచ్చి విస్తార మనుటయే గాని వాటివలన ప్రయోజన మంతగ గానించదు. జలాంతర్గాములు రక్షణముకంటె కయ్యమునకు కాలుదువుటకు పనికివచ్చునని అనుభవమును జెప్పుచున్నాడను. ఒరులను మట్టడించుటకు పనికివచ్చును. పరులదాడినండి కాపాడుకొనుటకు పనికిరావు. మిదబడుటకే జలాంతర్గాములు పనికివచ్చును గాని, ప్రాణమును గాపాడుటకు పనికిరావు. గత యుద్ధములో జలాంతర్గాములను మట్టడించుటకే యుపయోగించబడినది. పాపభీతిలేనివారు వీటిని దుర్వినియోగముచేతురు. ఇవన్నియు నాగరికజాతులకు అసహ్యముగ నుండును బ్రిటిషు వారు జలాంతర్గాములను రద్దుచేయవలెననట స్వలాభమునకిది ఇతరులు అనవచ్చును. జలాంతర్గాముల ప్రమాదము బ్రిటనుకు ఎక్కువగానున్నందున వీటిని రద్దుజేయవలె ననుచున్నానన వచ్చును. ఇతర ప్రభుత్వమువారు నాకల నెన్నిటికో గోల్పోయిరి. మరల యుద్ధమువచ్చుచో ఇతర ప్రభుత్వములు నష్టబడుటకు వీలులేగా? జలాంతర్గాములు యుద్ధ కేసులలో అపార నష్టముగానూ నాకామంత్రి లేక పోయినా కానయినందున నేటి ప్రతినిధులందఱు కలసి మిగిలిన యుద్ధమునకు సాధనములు ఏవోచునను బ్రిటను ప్రయత్నించింది. గొప్ప సమద్రతీరమున్నది. దివోకలు ఎక్కడి. అయినను రక్షక సాధకములను ఈ జలాంతర్గాములు అనుగము లేకుచున్నది. ఈవిషయమును అన్ని ప్రభుత్వములవారును జాగ్రత్త ఆలోచించవలెను. పోరిను ఒడంబడికయందును జాతీయమితి ఒడంబడికయందును తమకు నమ్మకమున్నదని ఋజువుజేయుటకు ఆయుధవిస్త్రమును గావించుటకు ఒడంబడికను జేసుకొనుటకు ప్రతినిధు లందఱును ఆలోచించవలెను. ఆట్లు నాకాదళములను తగ్గించుచో కా.తి ఏర్పడుటయేగాక అధికభారములు గూడ తగ్గింపబడును. ఈ విషయమై ప్రతినిధులు ఆలోచించి జలాంతర్గాములను రద్దుజేయుటకు నిశ్చయించినచో గుండుతనకాశము కోల్పోయినగా రగుదురు ఒకవేళ ఇట్లు భయగనిచో బ్రిటను తన సమద్రతీర రక్షణమునకు జలాంతర్గాములపైజన. సంఖ్యనుతగ్గించుటకు బ్రిటను ప్రయత్నించును. కనిపించుసంఖ్యనా ఒప్పుకొనును. ఒకవేళ జలాంతర్గాముల నుంచుటకే నిశ్చయించుచో అంతర్జాతీయ శాసనము లితిక్రమించకుండగను వర్తక నా

కలను నాశనమొనర్చుకుండగను ఏర్పాటులను జేయవలెను. 1922 లో వాషింగ్టను గావించిన ఒడంబడికను బ్రిటను మరల ఉద్ధరింపవలెననె బ్రిటను గోరుచున్నది. కాని ఆఒడంబడికను సంతకము చేసినవారు దానిని ఘనపరచకపోవుటచే వర్తకనాకలను నియమముల ననుసరించి మట్టడించుటకు వీలులేకున్నది. అమెరికను ప్రధానప్రతినిధి ప్రిగ్గిగారుగూడా జలాంతర్గాములు ఒండరాదనే దీనిని గ వారించిరి. గతసాధనములుగ జలాంతర్గాములన్నియు తమకు నచ్చలేవనిరి. జలాంతర్గాములు కాల సర్దుతో గూడుకొన్నవి. జలాంతర్గాములను తిప్పక రద్దుజేయుటకు తీవ్రముగ ఆలోచించవలెననిరి. యుద్ధమున వీటిని దుర్వినియోగముచేయక మాననిరి.

వైచి జపాను ప్రతినిధులు

జలాంతర్గాములను రద్దుచేయరాదనట

(రూటరు)

ఈగ్నీ, ఫిబ్ర 11:—బ్రిటిషు అమెరికను ప్రతినిధులు జలాంతర్గాములను పూర్తిగ నెత్తివేయవలెను. వైచి జపాను ప్రతినిధు లందఱులె ననుచున్నారు. రక్షకసాధనము లనుచున్నారు. బ్రిటిషు దోషినియును ప్రతినిధులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో నేర్పించిరి. అందఱును జలాంతర్గాములను రద్దుచేయుట కంగీకరించిలేని తాముగూడ సిద్ధపడుమని ఇటలీ ప్రతినిధి దెలిపెను. జలాంతర్గాములను రద్దుజేయుటకు గూర్చియు, జలాంతర్గాములను యుద్ధనియమముల ననుసరించి జలాంతర్గాముల పైజానుకూర్చియు మొదట కమిటీవారు నిశ్చయించవలెనని అమెరికనులు తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇప్పుడుగాని ముందుగాని జలాంతర్గాములు వర్తకనాకలను క్రమమును పాటించి మట్టడించుటనుగూర్చి నిర్ణయించవలెననిరి. ఈ ఇద్దరి తీర్మానములను ప్రభు సంగమమునకు దెలిపిరి.

అలగ్నాండగుగారు

జలాంతర్గాములు రక్షక సాధనములను కలంపుతో పీరందరును రద్దుజేయవలెనన్న మాడదనుచున్నారు. బ్రిటిషువారియభిప్రాయము తప్పని ఎటుగుదురు.

మరణ సుంకములు

గిరార్డు గ్రౌయరు నెల్లూరుగారు చనిపోయిరి. వీరిఆస్తి 1700000 పానులు, దీనిమీదవచ్చు పన్నులు ప్రభుత్వ కోశాగారమునకే జెందును. పూర్వముకవుడితడు క్లి కేల్ జోసెఫు బాంబిలేరుగారికి అంతరంగిక కార్యదర్శిగా నుండిరి. సుంకము లుగ 1700000 పానులు ప్రభుత్వమునకు జెందును.

బొగ్గుగనుల చట్టము

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 12:—బొగ్గుగనుల తరఫులను పరిహారము చేయుటకు జాతీయ పారిశ్రామిక సంఘమును స్థాపించుటకు కామన్సువత్సరము 261 అనుమానముగను 117 గురు ప్రతిపూలురుగను తీర్మానించిరి.

భారతసమస్య

నిర్బంధవిధానమే దివ్యావధము

జర్మ ఆప్టేడ్ బార్డుకెటుగారి సలహా

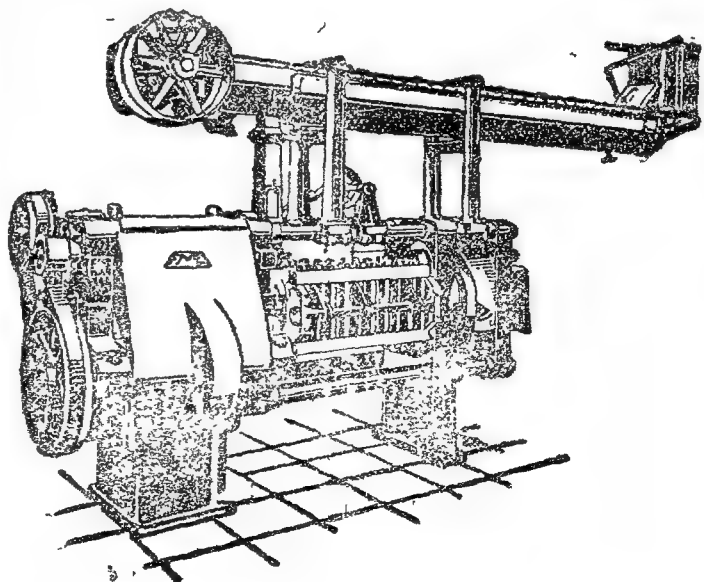
(రూటరు)

లండను, ఫిబ్రవరి 11:—ఇండియా సమస్యను పరిహారము చేయుటకు నిర్బంధవిధానమే పరమావధముని జర్మ ఆప్టేడ్ బార్డుకెటు గారు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికలో వ్రాయుచున్నాడు. భారతదేశములో ఆందోళనము, అసంతృప్తి ఎక్కడో కొందరు ఆందోళకులపని. వీరిని భారతదేశ సరిహద్దుల కాపాడి బంపివేయవలెను. ఈ ఆందోళకులను తరిమివేయుటకు భారతీయులు సందియించరని ఎవరో ఒక భారత సంస్థానాధీశ్వరుడు బార్డుకెటుగారికి వ్రాసిరట. బ్రిటను గూడ కఠిన విధానమును అవలంబించుటకు సౌకర్యము లున్నవనియు ఇండియాలో పెట్టుబడి పెట్టిన లక్షలకొలది రూపాయలను బ్రిటిషు వర్తకులు కోల్పోవలసి వచ్చుచున్నవని బార్డుకెటుగారు హెచ్చరించుచున్నాడు. బ్రిటిషువలతోబాటు భారతదేశములో సామ్యుకు పాల్గొన దలంచినవారుగూడ ఇందులకు సంసిద్ధులుగావలె ననుచున్నాడు.

డొమినియను ప్రభుత్వము

ఇండియాకు డొమినియను ప్రభుత్వమును ఇచ్చుచో అంతరికలహములను, అరాచకమును పూర్తిగా సాగుటకు సమ్మతించినటులే యగునని బార్డుకెటు గారునుచున్నారు. భారత సంస్థానములందు అంతయు శాంతియుగమున్నది. తృప్తి ప్రబలుచున్నది. బ్రిటిషు ఇండియాలో చెవులు గింగురుమనునటుల కేబులు అశాంతి, కలవరము చెలరేగుచున్నది. దీనికంతకును ఎవరో విద్యాధికులు కొలదిమందిమాత్రము కారకులు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సంస్థానాధీశ్వరుల మార్గమును అవలంబించి లాభమును బొందజాలరైరి. స్వల్పసంఖ్యాకులకు ఈఆందోళకులపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధమును సాగించుట మంచిది.

చ ము టు తీ యు మె పి న రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్సు వెల్లరులు, ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చములు పంపులు. పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కోయంబత్తూరు మధుర

VOLKART BROS
ENGINEERS

బెంగళూరు బెజవాడ

ఆర్కీనియన్ వీధి, మద్రాసు.

CE

లాహోరు కాంగ్రెస్ తీర్మానములు

రాజప్రతినిధి ప్రకటనములు-రెండుటేబిలు సభ

(బీము నర్సిస్)

లండన్, ఫిబ్రవరి 11:-లాహోరు కాంగ్రెస్ తీర్మానములచేతను రాజప్రతినిధి ప్రకటనములచేతను కాంగ్రెసు టేబిలు సమావేశము ఎట్లు ఏర్పడునో యనియు లాభించునా యనియు బ్రిటిషురాజ కీయవేత్తలు చర్చించుచున్నారు. ఇటీవలి ప్రసంగములో రాజ ప్రతినిధి డొమినియను ప్రభుత్వమును క్రమాంతరువులుగ భార తీయు లానర్న సహకారమునుబట్టి ఇచ్చెదమని స్పష్టపరచి రనియు లాహోరు కాంగ్రెస్ తీర్మానము ప్రకారము కాసనో ల్లంఘనము ప్రారంభించిరేని తీవ్రముగ అడంచెదమనిగూడ వ్యక్తికరించెదనని హాంకీపక్షమువారు సంతసించుచున్నారు. కాంగ్రెసువారు కాంగ్రెసు టేబిలు సభ బహిష్కరించుటచే దానివలన ప్రయోజనముండదని అనగా కాంగ్రెసు టేబిలు సభ లాభకరముగ నుండదని కార్మికపక్షములో రెప్రెజెంటేటివ్ వారనుచున్నారు. భారతదేశ ఆర్థికవిషయములలో భారతవర్తకసంఘమువారు పారిశ్రామిక సంఘమువారు భూస్వాములు కాంగ్రెసు టేబిలు సమావేశములో పాల్గొన్న కాంగ్రెసు పక్షమువారు రాసు న్ను సదేశమంతయు ప్రాతినిధ్య మున్నటులేయని రైటుసెంట్రలిస్టు గు కార్మికపక్షము వారనుచున్నారు. కాంగ్రెసువా ఎన్నికలకు నిలువనందున మితవాదులు మాత్రమే ఎన్నిక లకు నిలుచుటచే వారికి దేశములో పలుకబడియున్నదో లేదో జెప్ప వీలులేదని కార్మికపక్షము వారనుచున్నారు. ఎన్నిక లకు ఎవరిని పోషింతుండ కాంగ్రెసువాదులు చేయగలుగురేని అటుడు కాంగ్రెసు సభ్యుల దెలియు ననుచున్నారు.

భారతీయులను విప్లవ ప్రచారమున తరిఫీదుచేయుట (రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 12:-భారతీయులను విప్లవ ప్రచారము లో తరిఫీదుచేయుచున్నారని రషియాపత్రికలలో ప్రకటింప బడిన విషయమును పురస్కరించుకొని బేల్జియర్నలు రషియ ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమునిడుచు ప్రత్యేకముగ వివరములను చెలి పినగాని తా నెట్టిచర్యను తీసుకొన వీలులేదని హెండర్సనుగారు చెలియజేసిరి.

ఇండియాలో నున్నచో శిక్షితుడనగుదు ననుభయముతో పారిపోయినవచ్చిన రాయుగా రింకను పోవీయిటు రషియాలోనే నున్నారాయని వింటర్నను ప్రభువడుగ కమ్యూనిస్టుపత్రికలలో ప్రకటితమై సంగతులనుబట్టి కోమింటరను కమ్యూనిస్టుపక్షము నుండి ఆతనిని వెడలగొట్టిరని చెలియుచున్నదని హెండర్సను యు చెలిపుచున్నారు. చాలకాలమువరకు ఆతడు రషియా లో లేడని తెలియుచున్నది.

ఇండోచీనా దొమ్మి (రూటరు)

పార్లమెంట్, ఫిబ్రవరి 12:-ఇండోచీనా దొమ్మిలో ఇద్దరు ప్రెంచి అధికారులు ముగ్గురు కమ్యూనిస్టులను తేని ఉద్యోగులు చని పోయి రనియు విదుగురు అన్నమైటు వైనికులు మడసిరనియు ఆరుగురు తుత గాత్రులై రనియు అధికారులు ప్రకటించిరి. ఈ దొమ్మికి కారణము విప్లవ ప్రచారమే యనుచున్నారు.

ఉక్రేనులో మతనిరోధక ప్రయత్నములు (రూటరు)

మాస్కో, ఫిబ్ర 12:-1929 అక్టోబరునుండి 1930 ఫిబ్రవరిలోపు ఉక్రేనులో మతనిరోధక ప్రయత్నములు జరు గుచున్నట్లు, ప్రజల కోర్కెల ననుసరించి 202 దేవాలయాలను మూసివేసిరి. గత అయిదు సంవత్సరముల నుండియు 364 దేవాలయాలను మూయుచుండిరి. ఈ దేవాలయాలను గ్రామసోవియటు ప్రధాన కార్యాలయముగను, పాఠశాలలుగను క్లబ్బులుగను మరితర విద్యాసంస్థలుగ నుపయోగించుచున్నారు.

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో 9-30 X॥ 14-2-30 తేదిమాత్రము "విద్యార్థి" 15, 16, 17-2-30 తేదీలలో "హోరార్లు లాయిడ్" "ఎండ్రి ఫలము" ప్రధానపాత్రధారుడు" టిక్కెట్ల వివరములు:—రు. 0-8-5, 0-6-0, 0-4-0, 0-2-0.

పెప్స్ PEPs గొంతు, రొమ్ముపడి నెములు, డివిరిల్లుల వ్యాధులకు శ్వాసించతగిన పెప్స్ బిల్లలను పుచ్చుకొనుదు వెంట నందుకొనదగిన పెప్స్ బిల్లను నోటిలో వేసుకొని కరుగనిచ్చిన యెడల, దీనియందు యుండు ఔషధయోగములు శరీరగ రొమ్ములకు, డివిరిల్లులలోనికి, అనగా ద్రవయోషధములు కూడ పోషింతునంటి ఫలము లకు యిది పోగలదు. పెప్స్ బాధించునట్టి దగ్గును పోగొట్టును; గట్టిపడియున్న కల్ల తెగి పడి పోగలదు; గొంతుపుండును మాన్పును; శ్వాసకోశములందు బాధను తొలగించును. దగ్గులకు, శీతలము, పడి నెములకు; గొంతుమంట, రొమ్ముపడి నెము, పిల్లలకు పెద్దలకు యుండు సర్వగుండె వ్యాధులకు పెప్స్ అమోఘముగా పనిచేయగలదు. మందులమ్ము యందరికీదగ్గు దొరుకును. ప్రతి ఒక బిల్లు వెండివంటి కాగితముతో చుట్టి యుంచబడి నీర్లు వేసియున్న సీసాలో యుంచబడును. ఏజెంట్లు:-మెసర్స్ దాదా అండుకో, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నాకాదళ నిర్ణయసభ ప్రధమ కమిటీ (వై వై సి) రగ్గి, ఫిబ్ర 12:-నాకాదళముల నిర్ణయములో టన్నుల ప్రకారము తరగతుల ప్రకారము నాకలను తగ్గించుటకు సూచించబడిన నూచన లేని అదరణీయమో నిర్ణయించుటకు నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారి నివేదికను ఆలోచించుటకు ప్రతినిధులందరితోను గూడుకొన్న ప్రభుసంఘము నేను సమావేశ మగుచున్నాను. చాల విషయములందు ఒడంబడిక కుదిరెను. ఒకటి రెండు మారులు గూడి నివేదికను సభలో జెల్లెదరటం. ఆసిదప జలాంతర్గాముల సమస్యను ఎత్తుకొనెదరు. ఫ్రెంచి అమెరికను తీర్మానములను ఉపసంఘమునకు ఆందజేసెదరు. జలాంతర్గాములను రద్దుజేయుటకు ఒడంబడిక కుదురునాయని వీరు ఆలోచించెదరు. లేనిచో అంతర్జాతీయ ఒడంబడికకై వైజా మున్నగు వాటిని నిర్ణయించుటకు ప్రయత్నించెదరు.

జలాంతర్గాముల చర్చ ప్రముఖపత్రిక జలాంతర్గాముల ఘోరమును తగ్గించుటకు వాటిని రద్దు జేయుటయే ఉత్తమమార్గము. ఇది నిర్వివాదాంశము. వాటిని యుపసాహించుట ప్రకారము గావించినను కొంత లాభి అయ్యది ఉత్తమ తీనివారికిగూడ ఏవోఒక స్పృహనిబంధన అయ్యది ఉత్తమ తీనివారు భయపడెదరు. కొంచెము సత్వనారాయణుల నుండి కార్మికులు దరు నిబంధనల నల్లంఘించుటకుముందుగ జర జి.యల్. న్యూనింగు ననుచు నెదరు. నియమములను పాటించక అడ్డవికల్లు గాను జలాంతర్గాముల నుపయోగించుటచేతనే అడ్డవికల్లు గాను గుర్తింపు లో దిగినని స్టంపకాగా యాడైజరు గారు ప్రదముగానన్ను, మనుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. లకు అధ్యక్షులను ఆచేయు సాధనములుగావు; గనుక

వాటిని రద్దుజేయవలెననుచో తమ దేశరక్షణమునకు ప్రాణధారములుగ జలాంతర్గాముల నుపయోగించుకొనెద మనువాల్ లకు కోపము రానక్కరలేదు. జలాంతర్గాము లేనైనా ఉంటే వలెనో నిర్ణయించాలెనని అమెరికా నిర్ణయించినది. దీని నర్పించెదరు. ఇది మొదటి విషయము. జలాంతర్గాముల రక్షకసాధనము లగుచో దానికి తగినటుల వైజా నేర్పరు. నలెను. ఇంకొక విషయముగూడ గలదు. ఇటలీకి 57 జలా. తర్గాము లున్నవి. అమెరికాకు 127 గలవు. వీటిని విస్తాముగ తగ్గించవలదా యని మాంచెప్టరు గార్డియనుపత్రిక బ్రష్చి చుచున్నది. డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక ఇదివరకులేని అంతర్జాతీయ ఒడంబడికను జలాంతర్గాముల యుపయోగమునుగూర్చి జేసికొనుటకు ప్రెంచి ఇటలీ జపాను ప్రతినిధుల ఒప్పకొనుటచే కొంతలాభించెనననచ్చున అయితే రద్దుజేయరాదనుటచే మిత వ్యయమున కేర్పడుట కాశము పోయినది. నాకాదళములను పెద్దగా బెంచుటచే ప్రపదము లేర్పడునని వైపత్రిక యుచున్నది. ప్రింసనుగారి యభిప్రాయము సమద్రభాగమున ఉపయోగింపబడు నాకలకున్న నిం మునులతో బాటు జలాంతర్గాములను వత్తకనాకలను ఎదుర్కొ. విషయములోగూడ వాటింతుటకు అయిదుగురు ప్రభుత్వము వారు అంగీకరించుటచే అమెరికను ప్రతినిధులు లండనుకు వశ నందులకు ధన్యుల మైతిమని స్టంపకా గారు చెలిసిరి. ఇట్టి తీరా నమును ఫ్రెంచివారే ప్రవేశజెట్టుట మరీమంచి దగుచున్నది. రషియాలో మతదూషణ (రూటరు) లండన్, ఫిబ్ర 12:-రషియాలో మతమునకు ప్రకూలముగ అధికారులు ప్రవర్తించుట బానులేదని క్యాంటర్బర్యు ఆర్చిబిషపులు నేను ఖండించిరి. న్యాయము, స్వేచ్ఛాభూతముతో గూడుకొన్న రాజ్యాంగసంబంధము లుండవలసిరి. రషియాలో మతముపట్ల జరుగుచున్న ఘోరపరిస్థి లు జాగ్రత్తగ విచారించెదననిరి. ఈవిషయమై తృప్తికరప పరిస్థితులు ఏర్పడినగాని పార్లమెంటులో ఈవిషయమై ప్ర వించెదననిరి. రషియాలో ఈ క్రూరకృత్యమును ఆపలేనిచో న మామూలు అంతరింపజేయనిచో ప్రపంచమునకు హానికల నని బోర్ను గారనిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య అధినివేశ వర్తకము

(వైరెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్ర 12:—1918-1927 లో సామ్రాజ్యములో అధినివేశముల వర్తకము మొత్తముమీద ప్రపంచములో ఇతర అంతర్జాతీయ వ్యాపారముకంటే యభివృద్ధి గాంచినది. అంతర్జాతీయ వ్యాపారముకంటే విదేశవ్యాపారమే ఈ కాలములో (1918-27) హెచ్చుకొన్నది.

ప్రస్తుతమునందు సామ్రాజ్యముయొక్క బహుళ వర్తకమునూడ యూరపులోనున్న విదేశముల వర్తకముకంటే ఎక్కువగా నున్నది. ప్రపంచవర్తకముకంటే సామ్రాజ్యవర్తకము అగ్రము నూటికి 40 చొప్పున సామ్రాజ్యములో తయారయిన వస్తువులు సామ్రాజ్యములోనే ఖర్చుఅగుచున్నవి. ఒక మాత్రమే ఇందులో జేరుటలేదు. 1927 ప్రాపంచిక వర్తకము 1918 వర్తకముకంటే నూటికి 20 చొప్పున అభివృద్ధిగాంచెను. ఆ కాలములోనే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో వర్తకము నూటికి 27.5 చొప్పున హెచ్చినది. అంతర్జాతీయ వర్తకమునకు యునైటెడ్ కింగ్డం కేంద్రస్థానము. 1927 లో నూటికి 84 వంతు యునైటెడ్ కింగ్డం నూటికి 15 చొప్పున అభివృద్ధిగాంచెను. ఈ కాలములోనే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో వర్తకము నూటికి 15 చొప్పున ఉండెను. యునైటెడ్ కింగ్డంనుండి సామ్రాజ్య అధినివేశములకు 1918 కంటే 1927 లో నూటికి 9 చొప్పున తక్కువ. విదేశములకు ఎగుమతులు ఈ సంవత్సరములోనే నూటికి 30 చొప్పున తగ్గినవి.

దక్షిణఆఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వ గవర్నరుజనరలు గే. జె. జె. జనరలు అట్లోను ప్రభుత్వ అధికారము విచ్చే జనరిలో ఆఖరుగా నుండుటచే ఆయన సాక్షి కేంద్ర ప్రభుని నియమించిరి.

రషియనులు ఇవ్వవలసిన బాకీలు

(వైరెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్రవరి 12:—ఈ రాయబారములలో సోవియటు ప్రభుత్వమువారు తమకు రావలసిన బాకీలనుగూర్చి ఏమియు చెలువ లేదని హెండర్సను గారు కామన్వెల్థలో చెప్పిరి. సోవియటు లీయవలసిన అప్పులలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి వేవో వ్యక్తులవేవో విడిగా ప్రత్యేకింపబడును. అందరికిని తమ యభిప్రాయములను ఈ బాకీలతో సంబంధమున్నవారికి చెలువుట కవకాశము నిచ్చెదరు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు చెలువబడిన పద్దు లన్నిటిని రషియను లీయవలసిన బాకీలో జేర్చిరి. ఈ విషయముల నన్నిటిని రషియను రాయబారి కందజేయుటకు కానిలసినంత రాయబారములు జరుగ లేదని హెండర్సను గారు చెప్పిరి.

బ్రిటిషు వర్తకము

(వైరెస్)

రుగ్వీ, ఫిబ్రవరి 12:—జనవరిలో దిగుమతులు 101,58,000 పౌనులు. నిగుడుకంటే 14,59,200 పౌనులు తక్కువ. ఎగుమతులు 58,26,200 పౌనులు. 86,18,000 పౌనులు తక్కువ. బాండ్ల ఎగుమతి 12,50,00,000 పౌనులు నిగుడికంటే ఎక్కువ.

కావలెను

అక్కిర నందుగల మేయొక శాఖలకును విద్య నభ్యసించు మైనరు జమిందారుని రక్షణనిమిత్తమై ఒక ఆంధ్ర బ్రాహ్మణేతర గార్డియన్ బ్యూటరు నెల 1 కి రూ 100-150 జీతముపైను లేక ఆంధ్ర పట్టణము రూ 75-100 జీతముపైను కావలెను. యోగ్యత ననుసరించి జీత యేర్పాటు చేయబడును. భోజన సదుపాయములు ఉచితముగా నేర్పాటుచేయబడును. వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

రాజా ఆఫ్ కంగుండి, మద్రాసు లాండు హోల్డింగ్స్ అసోసియేషన్, రాయపేట, మద్రాసు.

మీరటుకుట కేసు

(::::)

సాక్ష్యవిచారణ ప్రారంభమగుట

ఆంధ్ర అపరాధ పరిశోధకుని సాక్ష్యము

నిందితులు కోరినవాయిదా నిరాకరింపబడుట

లాంగుఫర్డు కేసుగూరివాదన ముగిసెను

మీరటు, ఫిబ్ర 11:—నేడు ఫలాహారసమయమునకు పూర్వమే లాంగుఫర్డు కేసుగూరి తమ వాదనను ముగించిరి. తుది పలుకుల నుడువుచు, హైదరాబాద్ కమ్యూనిస్టు పత్తముయొక్క చరిత్రను (1922 సంవత్సరముమొదలు) వారు వివరించిరి. ధనిక వర్గమును నిర్మూలించి జనసామాన్యముయొక్క నిరంకుశ ప్రభుత్వమును స్థాపించి, లిబ్రల్ కమ్యూనిస్టుగా నీదేశములో నాదర్శపరిస్థితుల నేర్పరుప వలయుననెడి యుద్దేశ్యముతో హైదరాబాద్ కమ్యూనిస్టుపత్త మెట్లు పునర్నిర్మింపబడినది కేసుగూరి వివరించిరి. తమయుద్దేశ్యములను సెరవేర్చు కొనుటకు నిందితులు కుట్రజేసిరాయనబడుచు నిర్ణయింపబడవలసియున్నదని న్యాయాధిపతికిని, అసెస్సరులకును వారు మనవి జేసిరి. ఈకుట్రలో ప్రతి యొక్క నిందితుడు గావించిన పనులను వారు విమర్శించిరి.

బ్రాడ్లీగారి వాయిదాధరఖాస్తు

ఈ యభియోగములో దాఖలు చేయబడియున్న దస్తావేజులను పరిశీలించునమిత్తము వాయిదా నోసంగవలయునని తమతరపునను, తక్కివనిండుతరపుననూకూడ బ్రాడ్లీగారే ధరఖాస్తును గావించిరి. తమ ధరఖాస్తును బలపరచునమిత్తమై, యా యభియోగము ముఖ్యముగా లిఖితమైన సాక్ష్యముమీదనే యాధారపడి యున్నదనియు, ఇంగ్లాండునుండి యిటకు వచ్చి సాక్ష్య మొసంగు వారు కడుముఖ్యులని తమయభిప్రాయమనియు బ్రాడ్లీగారు నుడిపిరి. ఈసాక్షులను పరిశీలించుటకునుపు డైన నూచింపబడిన దస్తావేజులను పరిశీలించుటకు నిందితుల కవకాశముసంగబడవలయును. ఇండియా యందలియు, ఇతర దేశములయందలియు సంస్థలతో ఈ యభియోగమునందలి ఆంగ్లేయనిందితులకు సంబంధముకలదని నేరాకోపణ గావించబడియుండెను, కూడను.

మరియద్రునిందితులు బ్రాడ్లీగారివాదనను బలపరిచిరి.

ప్రభుత్వన్యాయావాది ప్రతిఘటన.

నిర్దితమున నొకదినమునకు ఆంగ్లేయసాక్షులు ఇంగ్లాండు నకు మరలవలసి యున్నదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి వారియెడల స్వతంత్రత లేదనియు కేసుగూరి నుడిపిరి. దస్తావేజులయొక్క అచ్చుప్రతులు నిందితుల కొసంగబడియుండెను.

దరఖాస్తు నిరాకరింపబడుట

రెండు నెలల క్రితమే వలయు కాగితములన్నియు నిందితుల కొసంగబడి యుండెనని నుడువుచు, న్యాయాధిపతిపై దరఖాస్తును నిరాకరించెను.

తమ యసమర్థులని చెలువుటకై, ఆంగ్లేయ సాక్షులను అడ్డుపరీక్ష చేయుచు నిందితు లందరితరపునను బ్రాడ్లీగారు ప్రకటించిరి.

అత్యేగారు తమ నిరశనప్రతమును నిలిపివేసిరి. ఫలహారాంతరము వారు న్యాయస్థానమునకు విచ్చేసిరి.

తపాల యధికారి సాక్ష్యము

గడచిన రీతి సంవత్సరములుగా లండను పట్టణము నందలి జనరల్ పోస్టాఫీసులో పనిజేయుచున్న క్యాప్టెన్ బూత్ గారు కేసుగూరిచే పరిశీలంపబడిరి. వీరు విశోధానుహాసంగ్రామ సమయమున కౌత్రపుల చేతిలో బడియుండిరి.

నిందితులలో కొందరు ఇంగ్లాండునుండి యికిర దేశములకు ను వాని నుండి ఇంగ్లాండు నకును పంపియుండెన మణియార్దరలు, తంతులు, పుత్తరములు మొదలగువానిని బూత్ గారు గుర్తుపట్టిరి. వీనిచాయాచిత్రములు యాయాఫీసులో గైకొనబడి యుండెను. ఉత్తరములను నిజపుజేసి, వానిని పరిశీలించు పద్ధతిని కి. ఎ.ఎ. చెను.

నేటివిచారణ యంతట ముగిసెను.

మీరటు, ఫిబ్రవరి 12:—నేడు మీరటు కుట్రకేసులో మూపురు ఆంగ్లేయులు సాక్ష్య మొసంగిరి.

నిందితులలో యొకరిపత్తము వాదించుచున్న ఆస్సానీగారు యడ్డుపరీక్ష నిలుపుచేయ వలయునని దరఖాస్తును గావించిరి.

న్యాయాధిపతి దరఖాస్తు నిరాకరించిరి.

నిన్న సాక్ష్యమొసంగిన గోగారు యడ్డుపరీక్ష జేయుచుండెను.

అపరాధ పరిశోధకుల సాక్ష్యము

ఇంగ్లాండు నందలి స్కాట్ లెండు యార్డులలో నవరా పరిశోధకునిగా నున్నట్టియు, ప్రభుత్వమువారి చాయాచిత్రగ్రహీతయు నగు మొర్రెడుగారు చాయాచిత్రములు గైకొనబడిన దస్తావేజులను గుర్తుపట్టిరి.

అపరాధ పరిశోధకుడగు స్కాట్ సాక్ష్య మొసంగుచు, కమ్యూనిస్టుపత్త కార్యనిర్వాహక సభ్యులను పనిరెండుగురిని అరెస్టు జేయునందర్భవమున ఆంగ్లకమ్యూనిస్టు పత్తమువారి కార్యాలయము శోధింపబడియుండెనని నుడివెను. ఈపనిరెండుగురును న్యాయస్థానములో విచారింపబడి యుండిరి. సోదా చేయబడినపుడు లభించిన దస్తావేజులను, కమ్యూనిస్టు పత్తపత్రికలను "కార్మికజీవితము" కార్మికుల నారపత్రికలను సాక్షిగుర్తుపట్టెను. నీ పి. దత్తు నాతడెరుంగును. కార్మికోద్యమ నాయకులను పద్భవ్యుల నొసరించుటయే యుద్దేశ్యముగాగల జాతీయ స్వల్ప సంఖ్యాకోద్యమ తత్వము నాతడు నిర్వచించెను.

జేరాక యపరాధపరిశోధకుడు, సి. డబ్ల్యూ. రెన్నా సాక్ష్య మొసంగుచు, స్కాట్టుయొక్క పేరునుతాను వినియుండెనని నుడివెను. ఉత్తరములు కొన్నింటియొక్క చాయాచిత్రములను సాక్షిగుర్తుపట్టెను. ఇతరదస్తావేజులనుకూడా కొన్నింటిని సాక్షి గుర్తుపట్టెను. రషియావారి యాజ్ఞలప్రకారమే ఆంగ్లకమ్యూనిస్టుపత్తమువారు నడుచుకొనుచుండుటను నిరూపించు సక్లత వాలాగారి యుత్తరములను సాక్షిగుర్తుపట్టెను. ఆస్కన్ ఫర్డు విశ్వవిద్యాలయము నందలి హైదరాబాద్ విద్యార్థులలో భామన్ గారు గావించుచుండెన ప్రచారమును, సి. పి. దత్తు, ఎం. ఎస్. రాయగార్ల యుత్తరములరెండు వివరించుచుండెను. సాక్షి ఉపాధ్యాయగారిని ఎరుగును. హైదరాబాదు కుల సంఘము నాతడు స్థాపించియుండెను. జాతీయ స్వల్ప సంఖ్యాకోద్యమమునందు పాల్గొనియే యాతడు పనిజేయుచుండెను. ఇంగ్లాండునందు జరిగిన కమ్యూనిస్టు పత్తసభలలో పాల్గొనియుండెన గ్లాడిస్ గూరిని కూడా సాక్షి యెరుగును.

నిందితులు వీరిలో నెవరినిగాని యడ్డుపరీక్ష జేయనిరాకరించిరి. నిందితులలో యొకరితరపున మాత్రము వాదించుచున్న ఆస్సానీగారు యాసాక్షులను యడ్డు పరీక్ష జేయనిరాకరించిరి.

(ఆ. పే.)

మహబీర్ సింగుగారి సిద్ధి

నిందితులు మహబీర్ సింగుగారి కిచ్చుట లేదనిరుగుటకే శక్తి చాలకయున్నది. వైదీలను నుద్యోగిస్తులచే నొక యువకరణముపైనే వారు నేడు లూయీగారి కోర్టునకు గొనిరాబడిరి.

సన్యాలోగారు రెండుసార్లు మూర్ఖిల్లుటను జూచి, రాజగురు, సురేంద్రపాండే, అజయ్ ఘోష్ గార్లకు కూడ బలవంతముగా తిండిని తినిపించవలయుననెడి తమ యుద్దేశ్యమును కారాగృహవైద్యాధికారులు వదలుకొనిరిని తెలియుచున్నది. నిన్నటి సాయంకాలము అజయ్ ఘోష్ గారి నాడి నిమిషమునకు 50 సార్లు కొట్టుకొనుచుండెను. నేటివరకు వారి బరువు 21 పౌండ్ల ప్రమాణము తగ్గిపోయియున్నది. జెయిలుకాసనము 52వ సెక్షను క్రింద వీరిపై గొనిరాబడిన యభియోగమును మేజిస్ట్రేటు లూయీగారు విచారించినపుడు, జటిల్ సన్యాలోగారు చాపపైనును, అజయ్ ఘోష్, సురేంద్రపాండే రాజగురుగార్ల కంబళిపైనును విశ్రమించియుండిరి.

భగత్ సింగు, దత్తుగార్లను గురించి నేడేమియు చెలిసియుండలేదు.

(ఫి. పే.)

లాహారు కుట్ర కేసు

నిందితుల నిరశన ప్రతము

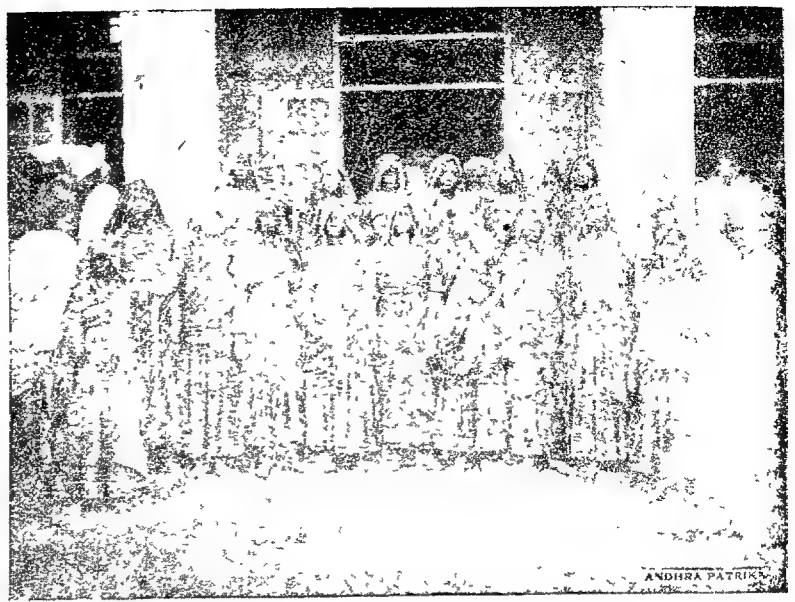
నిందితుల సహాయసంఘమువారి ప్రకటన

లాహారు, ఫిబ్ర 12:—లాహారు కుట్రకేసు నిందితుల తరపున వాదనయేర్పాట్లను గావించుటకు నియమింపబడిన సహాయసంఘమువారి క్రింది ప్రకటనను గాంచియున్నాము:—కుట్రకేసు నిర్బంధితుల నిరశన ప్రతము ప్రారంభమయిన నేటికి తొమ్మిది దినము లయినవి. నిందితులు రాజగురుగారు తలనొప్పిచే మిక్కుటముగా బాధపడుచున్నార. జటిల్ సన్యాలుగారి కింకను బలహీను లయిపోయిరి. నిన్నటి సాయంకాలము నుండియు వారికి బలవంతముగా తిండిని తినిపించుచున్నరు. వారి ప్రయత్నము నడ్డుటకు యత్నించుచున్నందువలన వారి సిద్ధి మరింత చెడినదని తెలియుచున్నది. తిండినితినెంచు సమయమున వారు రెండుసార్లు మూర్ఖిల్లు, చాలనేపటివరకు యచేతనలయి పడియుండిరి. గుండెలలో నొప్పిచేతన, యూపిరి తిరుగకను వారు బాధపడుచున్నార. రాత్రి యుష్ణము 102.0 వరకు తగిలియుండెను. నేటివరకు వారిబరువు 28 పౌండ్ల వరకు తగ్గిపోయినది. ఒకరోజులోనే రెండు పవుండ్లు తగ్గుచూపట్టియున్నది.

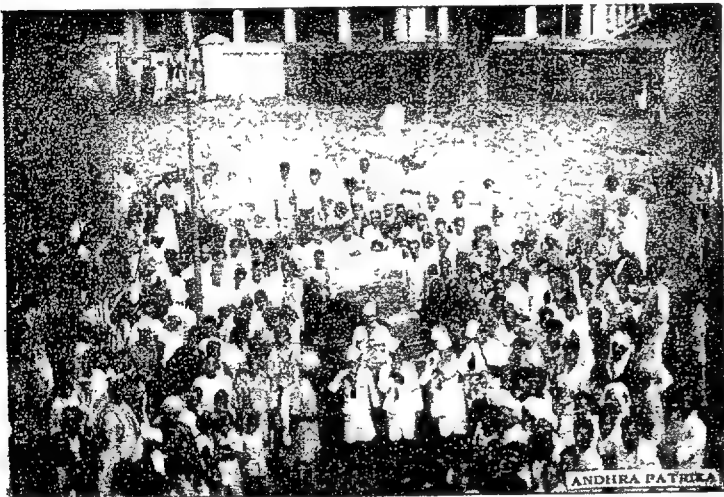

గవర్నరుదండంతులు గుంటూరులో మెడికలుకాలేజియందు విం దారగించిరి. పురపెద్దలు వారిచుట్టు గలరు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

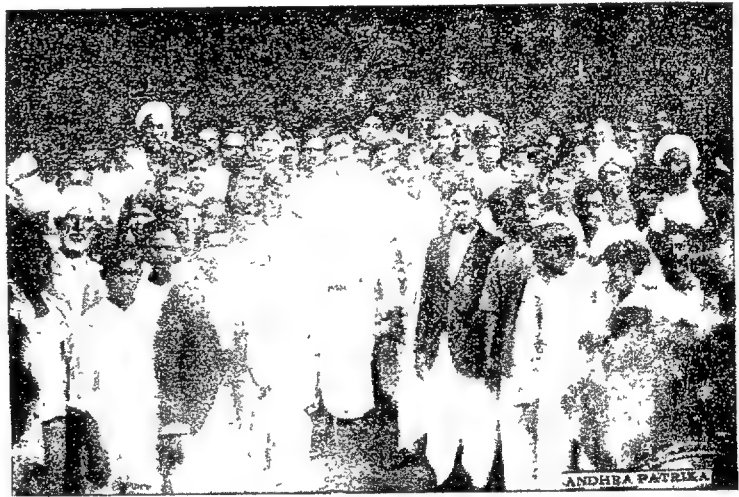

గుంటూరులో గవర్నరుగారికి జరిపిన విందుసందర్భమున లంబాడీశ్రీ లచే నృత్యము జేయించిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

ఆంధ్ర విద్యార్థులసభ-రాజమండ్రి

అధ్యక్షులగు దాసు త్రివిక్రమరావుగారిని ఊరేగించుట

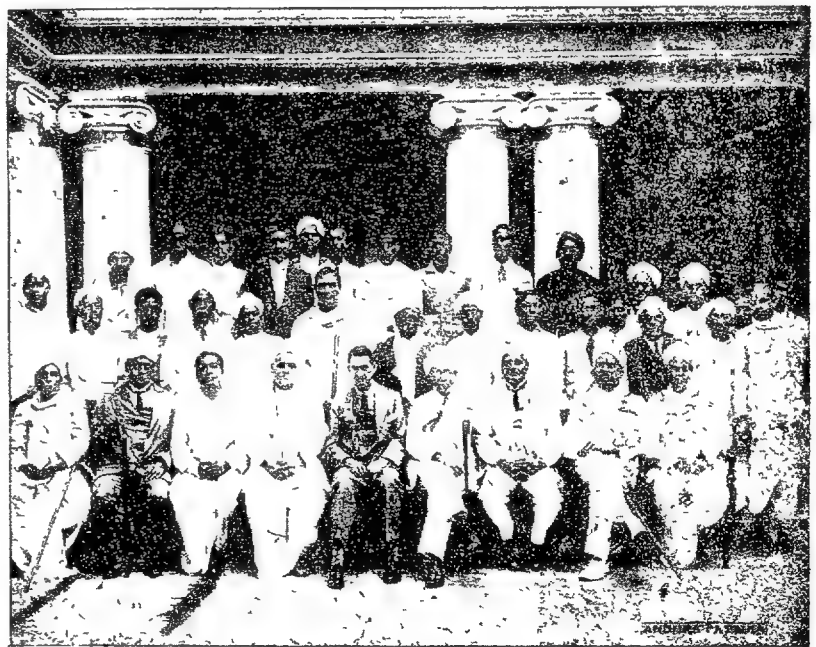

ఆంధ్రవిద్యార్థినభావ్యతు లగు త్రివిక్రమరావుగారికి రైలుస్టేషనువద్ద సన్మానము

(ఫోటోలు - వి. ఎస్. ఎస్. శాస్త్రి.)

ఆహ్వానసంఘము-అధ్యక్షులు:—అధ్యక్షులగు త్రివిక్రమరావుగారు (బారిష్టరు) మధ్య కూర్చొనియున్నారు. వారి ఎడమవైపున ఆర్. కృష్ణ బాయి బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు సభాప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. ఆమెప్రక్కను ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు ఆర్. వి. కృష్ణ రావుగారు కూర్చున్నారు.

మదతాసు సహకారవాదుల మూడవ సభకు అధ్యక్షులగు కె. టి. పాలు గారు, ప్రారంభించిన డి.ఎ.ఎ.స్టాఫ్ గారు, గౌ. రామదాసుపంతులుగారు మున్నగు వారు గలరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

గంజాంజిల్లా ఆటోమోబైల్ ట్రాన్సుపోర్టు వర్కర్సుయూనియన్-బరంపురం.

ఈపైని వివరించబడిన గంజాంజిల్లా ఆటోమోబైల్ వర్కర్సుయూనియన్ గతనెల 19 తేదీని సాపింపబడినది. ఈలే బరుసంఘము వారియొక్క సాధారణసమావేశము తిరిగి 9-2-30 సాయంకాలము గం 4-30 లకు మల్ రాల్ శ్రీ బారిష్టర్ గారి యింటివద్దజరిగెను. గిరి గారధ్యక్షత వహించిరి, సాధారణ కార్యదర్శి యైనటువంటి, యస్. అప్పారావుగారు గతిమీర టింగుయొక్క కార్యక్రమము జదిపి 184 నరు మెంబర్లుగా జే తినట్లు చెలియజేసిరి. పిదప బారిష్టరు గిరిగారు ఆంగ్లభాషలో ఈసంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములేమియో, సంఘముగా నేర్ప

డుటలోనుండు బలాతిశయము లేమియో, ఆటుగానిచో నుండు నష్టములేమియో, అధికార్లకును, కార్మికులకును గల సంబంధ బాంధవ్యములేమియో, యిత్యాదిని బోధనలను జేసియుండిరి ఆయ్యది ఉత్సాహించి భావలలోనికి తిరుమాజేసి డాక్టరు కె. సత్యనారాయణగారు తెల్పిరి. ఈసమావేశమునకు సుమారు 40 మంది కార్మికులు వచ్చియుండిరి. ఈసంఘమునకు మల్ రాల్ శ్రీ జి యల్. నృసింహంగారున్న గోపాలస్వామిగారున్న లీగల్ అడ్వైజర్లు గారున్న డాక్టరు సత్యనారాయణగారు మెడికల్ అడ్వైజరు గారున్న, యెన్న కొనబడిరి. సమావేశము జయ ప్రథముగానన్ను, ఉత్సాహముగాను జరిగి సుమారు గం 7-30 లకు అధ్యక్షులను అభివందనములతో ముగింపబడినది.

డాక్టరు కె. సత్యనారాయణ

అలహాబాదులో కలరా

కుంభమేళము యాత్రీకుల సమృద్ధము

అలహాబాదు, ఫిబ్రవరి 11:— అలహాబాదులో జరిగిన కుంభమేళమునందు వ్యాధులు కలుగగలది అనేక కట్టుబాట్లు చేయబడినను కలరావ్యాధి బయలుదేరినది. మాఘపూర్ణి మాలో తీర్థోత్సవము ముగియగా, నేనాసమితి వాలంటీరులు ప్రశంనా పాత్రముగ నేవజేయుచున్నారు.

అభాయిబత్ దేవాలయము కోటలోనున్నది. ఈదేవాలయములోనికి పోవుటకు వచ్చెడి యాత్రీకులను రాసీయకుం నిషేధించడమైనది. ఇదివర కెన్నడును యీగేటు మాయబడ లేదు. (ఆ. ప్రె.)

తొమ్మిదవ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాజన సభ

రాజమహేంద్రవరములో సమావేశము

అధ్యక్షునిరాక - ఊరేగింపు ఉత్సవము

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము, ఫిబ్రవరి 10:- తొమ్మిదవ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాజనసభ అధ్యక్షులగు మల్ల రా రా దాసు శ్రీనివాసరావు బార్-ఎట్-లాగారు ది 8-2-1930 ఉదయము మొదలు రాజమహేంద్రవరము విచ్చేసిరి ఆహ్వాన సంఘ బృందములగు మల్లారా యం. ఆర్. వి. కృష్ణారావు గారును, లలితకులము అధ్యక్షులగు గోదావరి ప్రేక్షకులవద్ద కలిసి కొనిరి. పిమ్మట బ్యాండుతో ఊరేగింపు ఉత్సవము ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షులను మోటారులో హత్తుండబెట్టిరి. ఊరేగింపు మొగ్గునుండి మిడుగాబోయి డాక్టరుగురుమూర్తిగారి యింటివద్ద ఆగిపోయెను.

సభా ప్రారంభము

తొమ్మిదవ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాజనసభ ది 8-2-30 రోజున సోగా మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. వైశ్యసేనాసదనము బాలికలు పాటలుపాడిరి. ఒకబాలుడు సభ్యులు మొదలయినట్లు త్యాగరాజకృతులను పాడి వినిపించెను. పిమ్మట ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులగు మల్లారా యం. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు తమ ఉపన్యాసమును చదివి వినిపించిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి మాట్లాడుచు, రాయలసీమను దూరముచేసి, ఆంధ్రుల వికాసమును చూపుచేసిన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును ఎత్తివేసిన సంతోషించెదననిరి. పిమ్మట మిస్. కృష్ణబాయి ది.వి.యల్.టి గారు మహాజన సభయొక్క ప్రారంభోత్సవమును జరిపిరి.

అధ్యక్షుల ఉపన్యాసము-ప్రజల హక్కులు

పిమ్మట అధ్యక్షులగు మల్లారా దాసు శ్రీనివాసరావుగారు గంభీరపన్యాసమును గావించిరి. తమకు అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనినందులకు ఆహ్వానసంఘమువారికి వందనముల నర్పించిరి. సుభానుచంద్రబోసు అలంకరింపవలసిన స్థానమును తాము అలంకరించుటకు సిగ్గుపడుచుంటి మనిరి. స్వేచ్ఛగా మాట్లాడుటకు, ఆలోచించుటకు, పనిచేయుటకు ప్రతివ్యక్తికి హక్కు ఉండవలెననిరి. ఈ స్వల్పహక్కులను ధర్మసమృత్తిమగు చట్టములకు లోబడిన ప్రతి దొరతనము అంగీకరించుననిరి. ఈ హక్కులు అంగీకరించని దొరతనము చిరకాలము నిలుచుట కష్టమనిరి. ఇట్లు హక్కులను రూపుమాపుటవలన ప్రజలకు పెక్కు కష్టములు వాటిల్లుచున్నవనిరి. పిమ్మట సామ్రాజ్య తృప్తినుగూర్చి మాట్లాడుచు అట్టి తృప్తిఅక్రమమనిరి. విరోధాయుద్ధము సామ్రాజ్యకాంతితో మిడిమిరిన రెండు సామ్రాజ్యములను ఆ ప్రపంచమునట్లు చేసెననిరి. జర్మనీసామ్రాజ్యము, రష్యాసామ్రాజ్యముల గతిని గమనించుననిరి. ఊహాప్రపంచమును అరికట్టుట దుర్లభమనిరి. కమ్యూనిజమున్న గడగడవడకు దినములు దాటినవనిరి. ప్రపంచములోని పెక్కులాటలవారు యీ విషయమును గూర్చి జాగ్రత్తగా ఆలోచించుచున్నారనిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

రాండులేబులు సమావేశము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి మాట్లాడుచు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము రాజకీయకక్షకు లోనయి పలుచిక్కులకు లోనయివస్తుందనకు వివరించిరి. రాయలసీమ వేరుగా నుంచుట అక్రమమనిరి. రాయలసీమ లేని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము కాదనిరి. రాయలసీమను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములోనికి తిరిగి తీసికొనివచ్చుటకు ఆంధ్రులెల్లరు ప్రయత్నింపవలె ననిరి. ఈ సందర్భమున రాండులేబులు సమావేశమును ఆర్యలో సమావేశపరుపవలెనని ఆంధ్రనాయకులను 1930.

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

వేసవి నెలవులలోను, తదితర నెలవులలోను కాలమును సక్రమముగా నుపయోగించునని విద్యార్థులను అధ్యక్షులుగోరిరి గ్రామపున నిర్మాణమునకై తోడ్పడుచుననిరి

అధ్యక్షులవారి ఉపన్యాసము ముగిసిన పిమ్మట సభ తిరిగి 9-2-30 తారీఖున సుధామన్నయ్య ఓంటిగంటకు సమావేశమగునని ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులు తెలిపిరి.

అల్పాహారపువిందు

ఆహ్వానసంఘమువారు సాయంకాలము 4 గంటలకు అధ్యక్షులకును, ప్రతినిధులకును నాశంవారిసత్రములో అల్పాహారపు విందు గావించిరి.

సాంబమూర్తినిధి

త్యాగమూర్తి సాంబమూర్తిగారికి

రు 25,000 లు పూజానిధి సమర్పించుటకు

ఈ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము నిర్ణయించినది

కాంగ్రెసు సంఘములున్నూ, ఇతర మహాజనులున్నూ తీర్మానము సఫలముచేయుటకు యధాశక్తిని కానుకల నియ్య వేడుచున్నాము.

ఈసొమ్ము పంపుటకు చిరునామా:-

డాక్టరు బ్రహ్మజోన్యుల ను బ్రహ్మణ్యంగారు, నత్యాగ్రహ ఆశ్రమము,

సీతానగరం, కొవ్వూరుద్వారా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

డాక్టరుప్రహసనము సంపూర్ణస్వరాజ్యమునకుమందు పిమ్మట రాజమండ్రి ఆర్థికాలేజి విద్యార్థులు కడుపు పగులునట్లు డాక్టరు ప్రహసనమును ప్రదర్శించిరి. భారతదేశము నకు సంపూర్ణస్వరాజ్యము కావలసినవారై డాక్టరు తాము ఆతిథి గ్రతతో తయారుచేసిన మందును స్వీకరించినచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును బడయగల రనిరి.

ఇంగ్లీషునాటకము

పిమ్మట కొంతమంది విద్యార్థులు మేక్సుసియరు మహా కవిచే రచియింపబడిన జూలియస్ సేజరునాటకమునుండి కొన్ని సీమలను ప్రదర్శించిరి. శ్రీపాదసోదరులు మల్లారా శ్రీపాద కృష్ణారావు ది. వి. గారును, శ్రీపాద గోపాలకృష్ణ మూర్తి ది. వి. గారును ఏంటని, బ్రూటసు పాత్రలను ధరించిరి. నాటకము ముగిసినపిమ్మట బ్రూటసు, ఏంటని పాత్రలను ధరించినవారికి బంగారుపతక మివ్వబడునని ఆహ్వానసంఘ మువారు తెలియజేసిరి.

కార్యనిర్వాహకసభ

ది 8-2-30 తారీఖున రాత్రి 9/30 గంటలకు నాశంవారి సత్రములో కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమయ్యెను. శ్రీనివాసును, పురస్థులకును వివాహవిచ్ఛేదవిషయమున సమావేశమై ఉండవలెనని తీర్మానమునకు అనుమతముగా 16 ను, వ్యతిరేకముగా 15 వోట్లును వచ్చెను. అధ్యక్షులపాడు తమ కాష్టింగు వోటుతో తీర్మానమును ఓడించిరి.

అటలు-పోటీపరీక్షలు

ది 9-2-30 తారీఖు ఉదయము విద్యార్థులు పెక్కుఅటలు పోటీలనిరి. నాటి ఉదయమే పోటీపరీక్షలునూడ జరిగెను. ఇంగ్లీషులో బాగా ఉపన్యసింపినందుకు శ్రీయుత కామరాజు బాపయ్యగారికి, రాజమండ్రి కాలేజి విద్యార్థి మొదటి బహుమాన మొసంగబడెను. పి. ఆర్. కాలేజివిద్యార్థులగు పి. శ్రీరామమూర్తిగారికి రెండవబహుమాన మొసంగబడెను. ప్రత్యేక బహుమతి ఏలూరివిద్యార్థి యగు ది. చలపతిరావుగారి కొసంగ బడెను. తెలుగులో బాగా ఉపన్యసింపినందులకు మల్లారా శ్రీపాద గోపాలకృష్ణమూర్తిగారికి మొదటిబహుమాన మొసంగ బడెను. కాకినాడ విద్యార్థి యగు కె. రామభద్రరావుగారికి రెండవబహుమాన మొసంగబడెను.

విందు

అటలు, పోటీలు ముగిసినపిమ్మట ఆహ్వానసంఘమువారు అధ్యక్షులకును, ప్రతినిధులకును నాశంవారి సత్రములో విందు గావించిరి. ఈ విందులో కులభేదములు లేకుండ ఎల్లరు భుజించిరి.

దివ్యజ్ఞాన యువజనసమావేశము

కాకినాడలో గౌతమ యూత్ లాడ్జివారి యాజమాన్యమున దివ్యజ్ఞానయువజనసంఘమువారు మార్చి రెండవతేదీ యాది వారమునాడు ముత్తవారి తోటలో సమావేశము కానున్నారు. ఈ సందర్భమున జరుగు కార్యక్రమములో పాల్గొన నిష్పగించువారు ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కరూపాఠ్యచిహ్నమును, సంఘకార్యదర్శియగు ఆర్. జయరామనగారికి ఈనెల 22 వ తేదీలోపుగా అందజేసి సభ్యులుగా చేరవలయును. మార్చి 2 వ తేదీనాడు సంగీతకచేరిలు ఉపన్యాసములు నాటకప్రదర్శనములు అటలు మున్నగువి నెరవేర్చబడును. కార్యక్రమము త్వరలోనే వెలువడును.

ఆర్. జయరామను

కె. ఎన్. కామేశ్వరరావు

కార్యదర్శులు.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

116 రూపాయలు కానుక

శ్రీమాన్ మాడభూషి నరసింహాచార్యులు ది. ఏ. వి. యల్. గారు తమకూతురు వివాహసమయమున మూలపేటలోని సంస్కృత కళాశాలకు నూడవదహారు రూపాయలు యొసంగిరి.

అకాలమరణము

నెల్లూరు తిలక్ పేటలో తంగిరాల శేషయ్యగారు ప్రార్థన పెన్నానదికి వెడలి స్నానముచేసి గృహమునందు ఫలహారముచేసి బజారునకు గృహకృత్యమునకు సంబంధించిన వస్తువులను తీసి అంగటిలో యున్న పరిచారకునిచే గృహమునకు పంపిరి. వ్యాపారపు కొట్టులో లెక్కవ్రాయుచుండగా బల్లపై తల వాలినది. ప్రక్కనయున్న తోడిగుమాస్తాలు చూచులోపల తంగిరాల శేషయ్యగారు అకాలమృత్యువాతపడిరి. వీరు వాణిజ్యము నందు తెలివి తేటలు గలవారు.

సువర్ణఘంటాకంకణము

ఈనడుమ నెల్లూరు ఫండాఫీసుహాలులో బ్రాహ్మి హరి కథాకేసరి పాణ్యం అనంతరామ భాగవతులుగారు సంపూర్ణ రామాయణము హరికథలు చెప్పియుండిరి. వారు చెప్పిన హరి కథలకు మెచ్చుకొని శ్రీయుతులు టి. వి. శివరామయ్య చీకుల మూల కొండయ్య, మంగమూరు విశ్వనాథరావు శే. వి. రాఘవాచార్యులు ఐవ్వేటి విశ్వనాథరావు ఇంగువ శ్రీకృష్ణయ్య పెద్దిరాజు వెంకటసుబ్బయ్య, డి. శేషగిరిరావు గార్లు సువర్ణఘంటా కంకణము బహుమతిగా నొసంగిరి.

దివాక బహద్దరు బొల్లిని

మనిస్వామినాయుడు గారు.

దక్షిణ దేశసంచారము.

కోయంబత్తూరు ఫిబ్రవరి 10 :- నిన్నటిదినము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు స్థానిక పురపాలకసంఘ కార్యాలయమున శ్రీయుత బొల్లిని మనిసామి నాయుడుగారికి, కోయంబత్తూరు మ్యూనిసిపాలిటీవా రొక సన్మానపత్రమును సమర్పించియుండిరి. నగరమంతయు రమ్యముగ నలంకరింపబడి యుండెను. సభాసభలమున వందలకొలది ప్రేక్షకులు గుమిగూడి యుండిరి. శ్రీయుత రావుబహదూరు సి. యస్. రత్నసభాపతి ముదల్యారుగారు పురపాలకసంఘముతరపున సన్మానపత్రమును సమర్పించియుండిరి. అదివాచిడ. మహాజన సభవారును, దక్షిణ కమ్మచూహాసభవారును గూడ సన్మానపత్రములను సమర్పించియుండిరి. శ్రీనాయుడుగారు సముచితరీతిని ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు నైకమత్యావశ్యకతను గూర్చియు, ప్రస్తుతరాజకీయపరిస్థితులనుగూర్చియు సంగ్రహముగ వేర్వేర్చియుండిరి.

(ఒక విలేఖరి)

నర్సపక్ష సమావేశ రివార్డు

నైహూరిపోర్టు తెలుగువు స్త్రీకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోరులోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసు లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును.

వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

హామిలు

14-వ కృష్ణమాడల సమాకారమహాసభ

ఘంటశాల

పై మహాసభయొక్క ప్రతినిధులతో గూడిన ఫోటో రు 1-8-0 పలంబియరలతో గూడిన ఫోటో 1-0-0 అధ్యక్షు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల ఫోటో రు 0-12-0 పోస్టేజీ వగైరా ఖర్చులకింద, 1 మొదలు 6 వరకు 0-8-0 అగును. వీరకము యెవరెవరికి ఎన్ని ఫోటోలు కావలసినది ఫీబ్రవరి 15 తేది లోగా తెలుపుచూ సొమ్ము నాపేర మనియార్డరు చేయవలెను. అటుపైని ఫోటోలు లభించవు.

కోడలి నరసింహారావు, ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శి.

హిందూ బ్రాహ్మణశ్రీపునర్వివాహము బరంపురము.

8-2-30 తేదీరాత్రి 7-15 ఘంటలకు మల్లారాశ్రీ పాతా ప్రగడ సింహాచలం పంతులుగారు తన తృతీయ పుత్రునిచిహ్నాన్ని భద్రముగా, ఖర్చులవాస్తవ్యులగు మంగు రామమూర్తి పంతులుగారి కిచ్చి తమస్వప్నహముననే స్వయముగ హిందూమతి ధర్మానుసారముగ కన్యాదాన మొనర్చిరి.

వీరు ఈ గ్రామమున నున్న నియోగగ్రగణ్యులలో నొకరు. ఈవివాహమునకు సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు, సబ్ కలెక్టర్ ఎ. యన్. పంచాపకేతయ్యగారు, బారిష్టర్ గిరి గారు, ఆ య్యగారి సుబ్బారావు పంతులుగారు, ఉన్నవరామలింగపంతులుగారు, జొన్నలగడ్డ సుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారు, శ్రీపాద పేరయ్యపంతులుగారు, కందికొండ నూర్యనారాయణపంతులుగారు, శ్రీపాద వరహా నృసింహంపంతులుగారు, మండా అప్పారావు పంతులుగారే గాక యింకను అనేకులుగ వైదిక లౌకిక స్త్రీపురుషులు విచ్చేసి వివాహము జయప్రదముగ జరిపించిరి.

డాక్టర్ కె. సత్యనారాయణ.

నిజాంరాష్ట్ర ప్రథమ ఆంధ్రమహాసభ

నిజాంరాష్ట్రములోని ఆంధ్రుల అభివృద్ధికి అవసరమగు (రాజ్యాంగ సంబంధములు కాని) విషయములను గూర్చి ఆలోచించుటకుగాను, ఈమహాసభ మొదట జిల్లాలోని జోగిపేట యందు, కుక్కసంఘాలనకులి, ౨౪, ౫, సోమంగళ, బుధవారము లందు 8; ౩1-5-39; 6-8-39 ఘ, ౩, 5 మాస్చి 1930) విఖ్యాతాంధ్రదేశసేవాపరాయణులగు శ్రీయుత కురవరము సతాపరెడ్డి, బి. పి. బి. పి. టి., హైకోర్టు ఐకీలుగారి అధ్యక్షతతో సమావేశమగును. జోగిపేటకు, కంకరపల్లి రైలుస్టేషనునుండియు, హైదరాబాదునుండియు మోటారుసర్దుకు కలదు. పరస్పరములనుండి వచ్చువారికి భోజనాదిసదుపాయములు చేయబడును. ప్రతినిధిరుగుమరు రు. ౧ మాత్రమే.

అనంత వేంకటరావు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు గోపాల వేంకటరావు, కార్యదర్శి.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సాధారణ సమావేశము

పైసమావేశము 28-2-30వ తారీఖున బండరులో అఖిల భారత చరఖాసంఘ ఆఫీసులో ఉదయం 10 గంటలకు జరుగునుగాన సభ్యులందరు విచ్చేయవలెను. అనాటికి తమ గ్రామకాంగ్రెసు సంఘ సెంటర్ల పట్టియున్న జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు పంపవలసిన ఆర్ధరుముఖూడా దయయుంచి తీసుకురావలెను. రక్తిగు పుస్తకములు కావలసినవారు శ్రీ పోచిరాజు కృష్ణారావుగారు బండరు ఖద్దరు నేత డిప్లో అని వ్రాసి తెప్పించుకోవలెను.

చర్యనీయంశములు

1. కాంగ్రెసు సభ్యులను విరివిగా చేర్చుటను గురించి.
2. అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారిచే నిర్ణయింపబడిన ప్రకారం ఆచరణలో పెట్టుటను గురించి.
3. కాంగ్రెసు సంఘమునకు ధనమును స్వీకరించుటను గురించి.
4. యితరవిషయములు.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము } ఆత్మూరి నాగేంద్రరావు }
మచిలీపట్నం } చెలికంటె డెలిగేట్

ప్రపంచముయొక్క 10 మైళ్ల లాండ్ స్పీడ్ రికార్డు

గార్గోయిల్

మోబిల్ ఆయిల్

ఉపయోగించి నగటున

గంటకు 148.637 మైళ్లవేగముతో గెలుచుట

1930 సం॥ జనవరి 17 తేది ఆక్టెండ్, న్యూజ్ లెండ్, యందుండు 90 మైళ్ల బీచ్ పై నార్ మన్ విజ్డమ్మిల్ అనునాతడు డాన్ హార్న్ కెన్ వారిచే తయారుగాబడిన కాడిలెక్ చాసిస్ తో యమగ్నబడి, 350 గుట్టుముల పి. శక్తిగల రోల్స్-రాయిస్ ఏరో ఇంజన్ నందు గార్గోయిల్ మోబిల్ ఆయిల్ బి. బి. అనె నూనెనుపోసి ఉపయోగించబడి, ప్రపంచముయొక్క 10 మైళ్ల ఆటోమోబైల్ రికార్డు దూరపు 10 మైళ్లు 4 నిమిషములు 2 1/5 సెకండ్లలో పూర్తిచేసెను.

Gargoyle Mobiloil

ప్రపంచమునెల్ల స్థాపించబడిన ఈనూనెను

VACUUM OIL COMPANY

వారుమాత్రమే తయారుచేయుచున్నారు.

నారాయణవరం యువజనసమితివారి సన్మాములు

తిరుత్తూరి, ఫిబ్రవరి 10:—చిత్తూరు మండలాంతర్గతముగు నారాయణవరములోని యువజనసమితివారు చిత్తూరుజిల్లాలోర్డు న కపాధ్యక్షులుగను, మన్యపానవిషేషక ప్రచారసంఘమున కధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిన శ్రీరాజా బొప్పరాజు, రామకృష్ణరాజులుగారు బి. పి. బి. యల్, వారికిని, చంద్రగిరితాలూ కాబోర్డునకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీరాజా పాను గంటి వెంకటరంగారాయణంగారు వారికిని కార్యకర్తలగరం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన శ్రీ డి. మునిరత్నం నాయుడుగారికిని, కార్యకర్తలగరం తాలూకా బోర్డునకే ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీ సి. వి. రంగంశ్రేష్ఠిగారికిని, ఎం. పి. బి. యల్. పరిశ్రమయం దుత్తీర్ణులైన శ్రీ పూసల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం నాయుడుగారికిని 9-2-30 వ తారీఖు సాయంత్రం 4 గంటలకు నారాయణవరమందలి బోర్డుపాఠశాల భవనమున ఘనముగ ఉపాహార విందోసర్పి సన్మానపత్రములు సమర్పించి గౌరవించిరి. నాటికార్యక్రమమునకు పలుతావుల నుండి ప్రముఖ మహాశయులనేకులు వచ్చియుండిరి. అనాటి సాయంత్రము అతిథులందరితో గలసిన మహాత్మ్యన మత్స్యంత్రోభాయాసముగ వీధులవెంబడి సాగింపబడియుండెను. ఈ కార్యక్రమములన్నియు విజయవంతముగ సాగింపగలిగిన శ్రీ కొత్తరామయ్యశ్రేష్ఠి ప్రభువులు స్తుతిపాత్రులు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

సవరణ

తాము ఈనెల 5వ తేదీ బుధవారము తమపత్రికలో నా విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసముల సంగ్రహము ప్రేక్షకుడు పంపినది ప్రకటించియున్నాము. వీరివాక్యము లన్నియు నేనుపన్నునించి వదానికి విరచనములుగానున్నవి. “వన్నయకవిత్వం కవిత్వంకాదు రసములేదు” అని నేననలేదు నా మొదటియుపన్యాసములో తిక్కనకు బాత్రపోషణ సంధానమునందు గలశక్తి విమతి ద్రాపది పాత్రములను చర్చించి నిరూపించుటకు బ్రతుక్కించుచుండ తిక్కనకు పాత్రపోషణము తెలియదు అంటినని వ్రాయుట విచిత్రముగా నున్నది.

కృష్ణకృష్ణిగారి కాన్యములో కళయున్నదంటిని గాని వారి కవిత్వం కవిత్వంకాదనలేదు. మొదటియుపన్యాసము గంటన్నర యిచ్చితినిగాని కృష్ణముగా ముగియలేదు. వీరి ప్రతివాక్యమునకును బ్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు వాదప్రతివాదములకుం దింటు నాకు సమయము చాలదు. కొద్దిరోజులలో వాయుపన్యాసముల సంగ్రహము తమకు పంపుకొనెదను. అది దయతో ప్రకటించిన యందలి సత్యము లోకమునకుందెలియును అంతన అటు యీవాస్తవ్యుక్తిని ప్రకటించ నోరెదను.

సరిపెల్లి విశ్వనాథశాస్త్రి

యూనివర్సిటీ లెక్చరర్ నిజాంకాలేజి, దక్షిణహైదరాబాదు. 11-2-30

గుంటూరుమండల ఉపాధ్యాయుల సభ

16వ తేదీన చిలువూరులో జరుగును

గుంటూరు, ఫిబ్రవరి:—తెనాలి తాలూకా ఉపాధ్యాయుల సభయు, విద్యాప్రదర్శనము చిలువూరులో యింకెల 15-16 తేదీలందు జరుగును. జె మధ్యస్థానిగానూ, అక్కడ వహించురు. డి. సదాశివరెడ్డిగారు జిల్లా విద్యానాథుని ప్రారంభోత్సవము జరిపెదరు.

ఈ సందర్భమున గుంటూరు మండల ఉపాధ్యాయుల సమితివారు కార్యనిర్వాహకసభకు ఆయావిభాగాలకు జిల్లాలోని విడివిడినూ, జిల్లాలోని ప్రాంతీయ విభాగాలందరూ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరులను ఆహ్వానించు వేళమయి సమితివారు జేయనున్న పనిపూర్వక చర్చింపబడు కార్యదర్శి యోగ్యులు చేయుచున్నాడు. జిల్లా విద్యానాథుని ద్వారా అధ్యక్షుల వహింప సంగీకరించెను. ఉపాధ్యాయులు విద్యాకావోద్యోగులను 15వ తేదీన చిలువూరు వర్క్కురి సముచున్నారు. (స్వ. వి. తంలి.)

మదరాసు రాయపురం వైద్యపరిశాల వార్షికోత్సవము. నర్తన జనరలు హింగుస్టునుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. లెఫ్. కర్నల్ స్కాగ్గారు, డా॥ పి. వెంకటగిరి, డా॥ శివరామకృష్ణనుగార్లు ఇందు గలరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

గవర్నరుగారిసతి గుంటూరులో బాలికాభటుల సందర్శించుట. (ప్రె. ఫో. బి.)

బెజవాడ (స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీహరిరావుగారిపైన మరొక రైల్వే కేసు
బెజవాడ, ఫిబ్రవరి 11:—చాగల్లు అనందాశ్రమవాసులకు శ్రీహరిరావుగారిమీద రైల్వేపోలీసువారు బెజవాడ సబు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో కేసును దాఖలుచేసినారు. అనంతరము గ గొలుసును లాగి రైలును ఆపినారని ఆయనగారిమీద కేరమును మోపినారు.

దోమలబాధ

ఈ పట్టణమున దోమలబాధ వానాటికి భరింపకగల్గము కాకుండ హెచ్చిపోవుచున్నది. ప్రాద్దుకుంకుబతోడనే పోతు డిగలలాగ దోమలు చెలరేగి అమితబాధను కలిగించుచున్నవి. రాత్రికు నిద్ర యెట్టిదో మఱచిపోయి గారు. ఈ యూరివారు తెల్లవాగుదరికి కీరీటముంతయు దోమకాటతో నిండుచున్నది. చునిసిపాలిటిలవారు ఈ దోమలు వృద్ధికాకుండ నెట్టి పనియు చేయుట లేదు.

శ్రీరామకృష్ణ యూనియన్, నెల్లూరుటవున్

వైయూనియన్ వారి వార్షికోత్సవము ఈనెల 8వ తేది నాడు వెంకటగిరి రాజుగారి కళాశాలాభివనమునందు బ్రహ్మ శ్రీ దుర్గా నుబ్రహ్మకృష్ణగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుపబడినది. సభ సాయంకాలము 6 గంటలకు ప్రార్థనతో ప్రారంభింపబడినది. తదుపరి అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. అనంతరము యూనియన్ కార్యదర్శి సాంకేతికవివేదికను చదివిరి. అందుపైన బ్రహ్మశ్రీ ప్రభాకర ఉమామహేశ్వరపండితుల వారు భగవద్గీతిపై గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. అంత యూనియన్ సభ్యులు షేక్స్పియర్ మహాకవియొక్క “పీట్” యూ లైకు ఇట్లో” నుండి కొన్ని రంగములను, గురజాడ అప్పారావుగారి “కన్యాశుల్కము” నుండి కొన్ని రంగములను బహునిపుణ్ణితో చాకచక్యముగా ప్రదర్శించిరి.

పరవాత యూనియనువారు పెట్టిన ఆంగ్ల, ఆంధ్ర వక్రత్వప్ర పోటీలలో విజయము గాంచిన విద్యార్థులకు బహూకర్తముల నిత్తురని ప్రకటించిరి.

వైయూనియన్ వారు జనవరి 26 వ తేదినాడు 500 పైగా బీదలకు ఆన్న దానము గావించిరి.

సభ్యులు బాలరయ్య నిట్టి యుద్యమములను కొనసాగించుట ప్రవసియము. పాఠులు యిట్టి యుద్యమములకు తోడ్పడి వారి ఆశయములను కొనసాగించిన చాల బాగుండును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

త్రివేణి

శ్రీ కోలనెన్ను రామకోటిశ్వరరావుగారి సంపాదకత్వమున వెలువడుచున్న “త్రివేణి” ద్విమాసపత్రికయొక్క “నవంబరు, డిసెంబరు” మాసములసంచిక మాకార్యాలయమున కందినది. వెనుకటిసంచికలవలెనే ఈసంచికయును రాజకీయ, మత, సాంఘిక, సాంస్కృతిక వివిధ విషయములందును ముప్రసిద్దులును, విజ్ఞానధనులునైన వెక్కండ్ర వ్యాసరాజములచే శోభిల్లుచున్నది. కవిత్వము, గానము, చిత్రలేఖనము, శిల్పము అదిగాగల లలితకళల యభ్యుదయభివృద్ధి కీపత్రికారాజ మొనరించుచున్న సేవ యగగణ్యము. ప్రాచీనభారత కళాధర్మణయందును నవీనభావస్పృష్టి విలసనములందును ఈపత్రిక ఈ దైనపత్రిక లీదేశమున ప్రేక్షకై తెక్కింపగలియున్నది. డాక్టరు ఆర్. వైద్యనాధస్వామి, ఎమ్. ఏ. డి. ఎన్. సి. పి. హెచ్. డి. గారిచే “కాలిదాసుపై అరవిందయోగి విమర్శ” అను వ్యాసమును, లాహోరు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు జవహరిలాలు నెహ్రూగారిని గూర్చిన శ్రీచంద్రదస్తపాండేగారివ్యాసము “గాంధీమహాత్ముని” గూర్చిన శ్రీ ఎం. కాలిదాసుగారి వ్యాసమును, మరియు ఎన్. పి. శర్మ కె. యెన్. సుందరేశన్ పి. బి. సతేగారి వ్యాసము లీ పవిత్రత్రయందు నూతనములు. ఇవి గాక ప్రఖ్యాతులగు డా॥ శేషు హెచ్. కజిన్న, ఓ. సి. గంగూలీ, వేమరపు రామదాసు పంతులు, కవి కొండల వెంకటరావుగార్లు వ్యాసములు పత్రికయొక్క ఘనతను వేనోళ్ల చాటుచున్నవి ఇవిగాక అద్వైత హేన్ గారి “ఎద్దుల రథము” అను చిత్రము, తదితరచిత్రపటము లీపత్రిక కెంతయు విన్నెచ్చెచ్చుచున్నవి.

ఈ పత్రిక కిప్పటికి రెండు సంవత్సరములు నిండినవి. మూడవ సంవత్సరారంభమునం దీపత్రికతో శ్రీ యం. యన్. చలపతి, యం. ఏ. బి. యల్. గారిచే నిదివరకు నిర్వహింపబడుచుండిన “న్యూయారా” యను ఆంగ్లపత్రిక జతచేయబడి రెండునెలలపాటి “త్రివేణి” గనే ప్రచురింపబడుచుండును.

“న్యూయారా” పత్రికయొక్క సలహాసంఘముం దున్న ప్రపంచవిఖ్యాతులగు ప్రొఫెసర్ రాధాకృష్ణన్ ప్రభృతులకపై “త్రివేణి” పత్రిక తోడ్పడిగలరని సంపాదకులు ప్రకటించుచున్నారు.

“హిందూస్థాన్ రివ్యూ” వారు “త్రివేణి” ని గూర్చి అత్యున్నతముగ ప్రశంసించి యున్నారు.

పగుళ్లకు తైలము

డబ్బీ 1.కి వల 0.6-0. వి. పి. 0-11-0

ఆరికాళ్లు, అజుచేతులు, చర్మము కారకమువల. తగలివలన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈతైలమునురాచిన, పగుళ్లుగూని జిల పోయిమంచి చర్మము రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు-ఉద్బోధ

ఫిబ్రవరి 9:—నిన్నటి సాయంకాలము పురమందిరమున కాంగ్రెసువారి యజమాన్యమున గొప్ప సభజరిగెను. చాలకాలమునుండి పురమందిరమున జరిగిన సభల కింతఅధికముగ జనము వచ్చియుండలేదు. ప్రేమారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు రధ్యక్షత వహించిరి. కాంగ్రెసు ప్రచారముకొరకు మామండలమున సంఘము చేయుచున్న శ్రీ చిగువాడ నరసింహముపంతులుగారు తమ సహజడోగిని గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. దేశము యొక్క అధునాతన, సహతనసిత్తిగతులను పక్కగవివరింపుచు, బిటిషువారు పాశ్చాత్యవిద్య మూలమున దేశమునెట్టిసిత్తికి పెచ్చుచున్నదియు విపులముగ ముచ్చటించిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు వాఖ్యానముచేసి సభ్యులకు నచ్చజెప్పిరి. ఖద్దరు ప్రాముఖ్యమును తెలుపుచు స్రుతివారును కనీసధర్మముగ ఖద్దరును ధరింపవలెననియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెనని కాంగ్రెసులో సభ్యులుగ చేరవలయుననియు తెల్పిరి. అధ్యక్షుల ఆం తోష్వవ వ్యాసముతో సభముగి సెను.

భీమా

నేటి సాయంకాలము శ్రీ భూ. వెంకటపతిరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద పురమందిరమున సభజరిగెను. పలువురు పెద్దలు విచ్చేసిరి. ఆంధ్ర ఇన్స్పెక్టర్సు కంపెనీ మేనిజింగు డైరెక్టరుగారు శ్రీకోకా అహోబలరావుగారు సైతమువిచ్చేసిరి. భీమా అనశేమియో, ఆంధ్రలిలాభనవ్వములు, దేశీయ భీమా కంపెనీలవని ప్రయోజనము మొదలగు విషయములు వివరముగ శ్రీ చెరుకువాడ నరసింహము పంతులుగారు వివరింపుచు నుపన్యసించిరి.

ఖద్దరభివృద్ధి

దినదినమున గ్రామమున ఖద్దరభివృద్ధి యగుచున్నది. పలువురు శ్రోత్రవారు ఖద్దరు ధరింపుచున్నారు. జనవరి నెలలో ఈ పట్టణమునందలి ఖాదీభాండారము (ఆ. భ. చ. సం.) వారు రెండుజేల అయిదునందల రూపాయలవరకు ఖద్దరును విక్రయించిరి. ఇంకను పాఠులు తగుసానుభూతిని చూపుచో ఖద్దరుద్యమము సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధిగాంచునటు నిర్వివాదాంశము.

తపాలాఆఫీసు గుమస్తాను కొట్టిన

నైనికోద్యోగి.

జరిమానాశిక్షను పొందుట.

బొంబాయి, ఫిబ్ర 12:—హైదరాబాద్ నైనికోద్యోగి యొక డెప్టీ సెంటు కల్నల్ పి. వి. పోగ్గన్ పై గొనిరాబాస యఖి యోగములోని విచారణ సేడు ముగిసెను. నిందితుడు ప్రజాసేవలోనున్న యువోగ్యగతుని, అతడు తనవిధులను నిర్వర్తించుచుండగా కొట్టి, నేర మొనరించియుండెనని, మేజిస్ట్రేటుగారు నిర్ణయించి, యాతనికి నలువదిరూప్యములు జరిమానాశిక్షను విధించిరి.

(ప్రీ ప్రె)

WANTED capable organisers on Rs. 70/e (increased to Rs. 100/-after 6 months) plus Rs. 30/- as T. A. to start branch shops for sale of tea leaf (loose & packed) and patent medicines in different towns of Madras. Prices and quality exceptionally competitive. Candidates when appointed will be provided with complete shop equipments and sufficient stock for ready sale. No one will be appointed unless he buys 12 shares of the Company and pays Rs. 120/- on selection. No personal interview before selection. Apply to The Managing Director, THE ORIENTAL MISCELLANIES, 172/3, Bowbazar Street, Calcutta.

గూడెం తాలూకాలో నెటిల్లెంటు

గవర్న మెంటు ఆర్డరు

విశాఖపట్నం ఏజన్సీయందలి గూడెం తాలూకాలో, చిట్టెంపాడు, అంతోడ, కుయ్యూరు, మకరాం అను నాలుగు ముఠాలయొక్క నెటిల్లెంటు గూర్చి, విశాఖపట్నం ఏజన్సీ కలెక్టరు గావించిన నూచనలపైని ప్రభుత్వమువారు గావించిన యుత్తరవు యీ దిగువ సంగ్రహింపబడినది.

ఈ నాలుగు ముఠాలలో నున్న 98 గ్రామములలో 18 గ్రామములు దూరముగా నున్న కొండప్రదేశములందున్నవి. ఇవి నెటిల్లెంటుకు తగియున్నవికావు. మరియెందు గ్రామములు సిస్టులేకుండ నున్నవి. కలెక్టరుగారి నూచనలు జక్కిన 78 గ్రామములకు సంబంధించి యున్నవి. ఈ గ్రామములలో ముఠాదారిపద్ధతి అనుసరింపబడుచున్నది. ఈపద్ధతి ప్రకారము గ్రామమునసబులు మామూలు సిస్టులను వనూలు చేసి సబ్ ట్రెజరీకి పంపుచుండును. ఈ పద్ధతి ప్రకారము వనూలుచేయబడు సిస్టు మొత్తముల వివరములలోను, ప్రభుత్వమువారికి చెల్లింపబడు మొత్తముల వివరములలోను సిస్టు విధింపబడినభూమివివరములలోను, అనేక అసందర్భములున్నవి. ఈముఠాలలో నున్న గ్రామములు తూర్పు గోదావరి ఏజన్సీయందలి యల్లవరం డివిజనులో నున్న గ్రామములను బోలీయన్నవని కలెక్టరు చెప్పుచున్నారు. సదరు డివిజనులో సిస్టు

విధింపబడియున్న గ్రామములకు నూచింపబడిన పద్ధతులప్రకారము యీ ముఠాలకు నెటిల్లెంటు చేయబడుటకు కలెక్టరు సిఫార్సుగావించుచున్నారు. దీనిచేప్పటికి 78 గ్రామములను, రివిన్యూబోర్డుగారి నూచన ప్రకారము, రివిన్యూబోర్డు పద్ధతులపైని సర్వేచేయబడి నెటిల్లెంటు చేయబడుటకు ప్రభుత్వమువారు రిఫ్రీజుత్తరవు గావించుచున్నారు.

కొండబాకులవారు తమధూమలకు విక్రయించుటగాని తనఖాయిప్పుటకుగాని నిషేధింపబడినది. కలెక్టరు గావించిన నూచనను ప్రభుత్వము వారంగీకరి పడేను ఇట్టి నిషేధము రయితువారి నెటిల్లెంటు నూచింపబడు విషయమునందును ఇండియను రిజిస్ట్రేషను డిప్యూటీ గోదావరి ఏజన్సీకి వర్తించునట్లే విశాఖపట్నం ఏజన్సీకి గూడ వర్తించవలెనని రివిన్యూబోర్డు గావించిన సిఫార్సు ప్రభుత్వమువారు గీకరించుచున్నారు. ఏజన్సీట్రాప్సు ఇంటరెస్టు అందు లాండు ట్రాన్సుఫరు ఆఫ్ 1929 ఫిబ్రవరిలో వాస్తవనందు జరిగిన ఏజన్సీయవోడచే నూచింపబడిన ప్రకారము సవరింపబడవలెనని గూడ రివిన్యూబోర్డు సిఫార్సు గావించెను. కాని, యీ ప్రశ్నను మరల లేవదీయుట అనవసరమని ప్రభుత్వము వారభిప్రాయపడుచున్నారు. కాని, కొండబాకుల వారు తమధూమలకు విక్రయించు వివరములలో ప్రభుత్వమువారు విధించియున్న ప్రతిబంధకములను ప్రజాభిమతి గూడా తెలియజేయుటకుగాను, జూబంది మొదలగు సమయములకు అనవసరముగా నుపయోగింపవలెనని ప్రభుత్వమువారభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఫా సె త ము 1893

(52-3)

సి మ క ము ల ము లు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

నా యమైన ధర

పి. సి. చబిల్ దాస్ అండు సన్స్

రత్నాలు, బంగారు, వెండిగలు వర్తకులు
ఉత్తరమును వ్రాసిన మా చిత్రమైన క్యాటలాగు పంపబడును.
112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

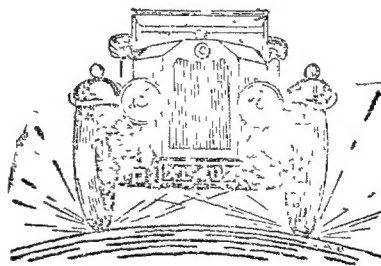
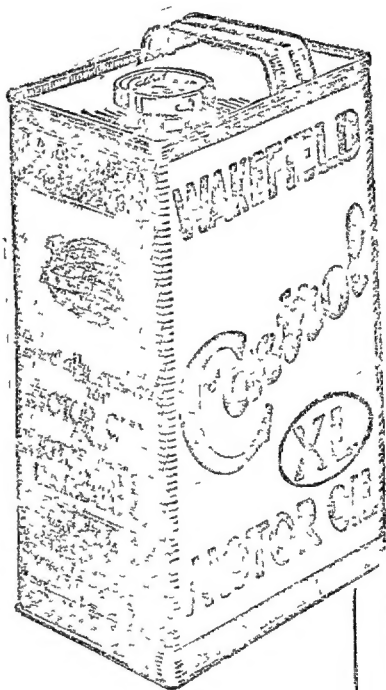
WANTED Inspectors on Rs. 100/- plus Rs. 50 per month as T. A. to organise the Easy Deposit scheme (small premium with high outturn) and to give loan to the local men on co-operative credit lines. Candidates must qualify themselves by purchasing 10 shares of Rs. 25/- if they are not registered as share-holders.

For terms and particulars apply to:—
The METROPOLITAN INDUSTRIAL BANK, Ltd.
172/3, Bowbazaar Street, Calcutta.

మీ ఎంజినును కాస్ట్రోలులో పోషింపుడు

ఎంజిను తొందరలేకుండ చేయుటకును, శీఘ్రముగా అటుగుటనుండియు, పెంతుకుకొని పోవుట నుండియు ఆటంకపరచుటకును ఒకేమార్గము క్రమముగా జూరు నట్లు చేయుటయే. అనగా వేక్ ఫీల్డు కాస్ట్రోల్ మోటారు చమురు నుపయోగించుటచే దీర్ఘకాలమువరకు మన్నిను, చక్కగా జూరు నట్లొనర్చును. పెద్దమోటారుపంచెములందు జయమొందిన మోటారిస్టులందరిచే ఏర్పరచుకొనబడుచున్నది.

మీ ఎంజినునందు కాస్ట్రోలు నుంచి, మరమృత్తు, విడిభాగములను మార్చుట వఘైరాల కగు పెద్ద బిల్లులనుండి తప్పించుకొనడు.

వేక్ ఫీల్డ్ కాస్ట్రోల్ మోటారు చమురు

మామూలు మోటారుచమురుధరకే హిందూజేశమం పంతులు మంచి వర్తకులయొద్ద దొరకును. పచ్చని లేక ఎఱ్ఱని డబ్బాల్లో నున్న కాస్ట్రోలునే యివ్వమని పట్టుదలతో అడుగుడు. దీనికి ప్రత్యామ్నాయము లేదు.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ అండ్ కంపెని, లిమిటెడ్,

బొంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు, రంగూన్ వఘైరాల నగరములందు గలదు.

“శారదానవలలు”

10 వేలు ఉచితము-కడునవ్వపుట్టించును
యా నెల 10 వ తేదీలోగా లక్షా స్త్రీలకు పంపువారికి
ఎ. సాంబమూర్తి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా.

శ్రీకృష్ణభారతము

అదివరకు మొదలుకొని శ్రీపరమహంస 5 సంపుటములు, సంపుటము 1-కి రు 3-0-0. ఆయిదు సంపుటములు ఒకేసారి కొనువారికి రు. 13-0-0. పోస్టేజీవేలు. 85 వలయువారు:- లలితా ముద్రాశాల, రాజమండ్రి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము

రు 3 0-0 (ద్వితీయ ముద్రణము)

చరక చికిత్సాస్తానము రు. 6 4

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 1 (95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంకన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, ఇతర ఫల అంటుచెట్లు దేశీయ రు 7 1/2. సిమ, స్వదేశీ లిక్కా-లీ ఫ్రూట్ ట్రీలు 24 దినములు నెట్ రు 2 1/2, 12 దినములు 1 1/2. శామంతి ఫలాలు” మదరాస్ పడి 8 1/2 రు 1, క్యాబులాబ ఇవాం Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

ది యిక్ డస్ట్రియల్ అండ్ కమర్షియల్ డెవలప్ మెంట్ కమిషన్

కృష్ణానదీ

నెల్లూరుజిల్లా కావలిగ్రామములో యీ బ్యాంకి యొక్క, సబ్ అఫీసుకు ఒక గురుస్తా నెల 1-కి రు 20-0-0 లు జీతం యివ్వబడును. నాకరిలో చేరుటకు ముందు డిపాజిటు రూ 80 కట్టవలెను. నాకరి కొరవారు కావలిలో మకాం చేసి యుండు యీ బ్యాంకి, యొక్క ఆగ్గవాజింగు డివిజన్ యొక్క సెక్యూర్ వారికి ఆర్డీ మాలకముగా 15-2-30 తేది లగాయతు 0-2-30 వరకు తెలుపుకోవలయును. ఆర్డీ వెంట 1 అడా స్టాంపు పంపుకోవలయును.

శ్రీరాధాకృష్ణ సమాజము (రాజమహేంద్రవరం) గయోపాఖ్యానము

ఈనాటికే మొక్కటిమాత్రమే సుప్రసిద్ధ నటులచే 14-2-30 వరకు రమనాడు అనకాపల్లిలో శ్రీ గౌరీశంకర సినిమాహాలులో ప్రదర్శింపబడును. వీరింతలో మరలరారు.

శ్రీకృష్ణుడు-శ్రీ బ్రహ్మజోస్యల సుబ్బారావుగారు, అష్టమడు-శ్రీ కపిలవాయి రామనాథ శాస్త్రిగారు, గయోడు-శ్రీ వెల్లంకి వేంకటేశ్వర్లుగారు, చిత్రరేఖ-శ్రీ పిన్నారెడ్డి నూర్యారావుగారు.

రేట్లు మ్యూనిసిపలు పన్నుతోసహా
రు. 8-6-0, 2-4-0, 1-11-0, 1-2-0, 0-9-0.

ఎటువంటి సవామేహములైన గురురూపును. ఇక్కడకు నలు అనవసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్గుణములు లేవు. ఆ నేసులు వాడి మెచ్చియున్నారు. 80 ఏండ్లు వైద్యమున అనుభవముగల కీ॥ శే॥ వేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. వాడు విభము మందుతో పంపబడును.

4 నెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.
ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణా)

చెన్నపురి కార్పొరేషను

1928, 29, సం॥ల పరిపాలనా నివేదికములు

సత్యమూర్తిగారి తీర్మానములు

చెన్నపురి 12:- చెన్నపురి కాననసభ నిన్ను సాయంత్రము సమావేశమై 1927, 28, సం॥ల లెక్కలను నివేదికము లను, 1928-29 సం॥న కార్పొరేషను పరిపాలననుగురించి కమిషనరుగ రించిన నివేదికమును 1928 సం॥న ఆరోగ్యమునుగురించి, ఆరోగ్యశాఖాధికారి గావించిన నివేదికమును చర్చించిరి.

ఎస్. ఎస్. రామస్వామయ్యగారు, 1927-1928 సం॥ కార్పొరేషను లెక్కల తనిఖీ నివేదికమునుగురించి కొన్ని తీర్మానములను పాదించుచు నీక్రింది నూచనలగావించిరి. 1. లెక్కలను సుభాగ్యముగా నోనర్చుటకు అవసరముల రిజిస్టరులను ఏర్పరుపవలెను. 2. తనిఖీదారు గావించు నూచనలను ఆదరణలోనికి తెచ్చుటకు కమిషనరు శ్రద్ధవహించవలెను. 3. సాధ్యమైనంతవరకు వ్యయములను, అవాయమును మించకుండ జూడవలెను. 4. ఇందుకు ప్రత్యేకము లెక్కలపుస్తకముల తయారు చేయవలెను. 5. స్టోర్సుకాఖయందలి లెక్కలపద్ధతిని అభివృద్ధి పరుపవలెను. 6. స్టోర్సుకాఖలో రు 1000 లు పైగా విలువగల వస్తువులను, టెండరుల నాహ్వనింపకుండ, కొనుట విచారకరము అని రామస్వామయ్యగారు నూచించు, కార్పొరేషను రిజిస్టరులో చాలాభాగము లోపభూయిష్టముగ నున్నవి నుడివిరి. తనిఖీదారులు దెలుపు అక్షేపణలలో చాలవర కవుడవుడే సమాధానము లొగగవలసియు, వానికి పెద్ద ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల పెట్టి, ధన, కాలపరణముల నొనర్చు నక్కరలేదని వారు నుడివిరి. స్టోర్సు కాఖ యందు తగిన యజమానిని లేదనియు, అందుచే చాల మోసము జరుగుట కవకాశము గలదనియు నుడివిరి. కార్పొరేషను వర్కులను నందు ఉద్యోగుల సంఖ్య పనివారి సంఖ్యతో పోల్చి చూచిన యెడల, ఉండవలసినంత వ్యత్యాసముకాదనియు, అధికారుల సంఖ్య అధికముగలచే కార్పొరేషను ఎన్నటికిని లాభకరముగ పనిచేయుజాలదనియు నుడివిరి. రామస్వామయ్యగారు ముగించుచు, లెక్కలయందలి లోపముల విచారణ చేసి, తగు నివారణోపాయముల నూచించుట కొక యుపసంఘమును నియమింపవలెనని నుడివిరి.

సత్యమూర్తిగారు మరికొన్ని నూచనలను ప్రతిపాదించుచు, కార్పొరేషనును, “పబ్లిక్ ఆఫ్ ట్రస్టు కమిటీ” నొకటి ఏర్పరుపవలయునని నుడివిరి. (1) కార్పొరేషనువారు చేసిన ఋణము త్రములను, వాని కుద్దేశింపబడిన కార్యములకు వెచ్చింపబడినది లేనిది రిజిస్టరు నేర్పరుపవలెను (2) అధ్యాపనగా నొనగబడిన మొత్తములను, చురుకుగా విసూలు చేయవలెను (3) ఇంటి పన్ను డిమాండు వసూళ్లు, లెక్కలను రేపిడులను చాల జాగ్రత్తగ నిర్వహించు నుంచవలెను (4) ఇంటి పన్ను ఆప్టికల్ను, చురుకుగ పరిష్కరింపవలెను. (5) మదరాసు పోర్టు ట్రస్టునుండి “విద్యుత్తు”ను విసూలుచేయక పోవుటకు కారణము దెలుపవలెను. (6) స్పెషలు వర్కులకాఖ లెక్కలను ప్రతిమూడు మాసములకొక్కొక్కతూరి తనిఖీచేయుచుండవలెను అని సత్యమూర్తిగారు తమనూచనలయందు తెలిపిరి.

సత్యమూర్తిగారు ముగించుచు, కార్పొరేషనువారు వసూలుచేయు ప్రతిదీక్షియను చాలజాగ్రత్తగా, సుపయోగకరముగ వెచ్చించవలెననియు, లెక్కలతనిఖీదారుల నూచనలను ఆంగీకరించి ఆచరణలోనికి దేవలెననియు నుడివిరి.

కోదండరామ మొదలియారగారు ఆర్థికసాయసంఘము తొపున మాటలాడుచు, పన్నులఅప్లికేషన్ పరిష్కారమున ఆలస్యము జరుగుటకు కారణముల వివరించిరి.

అధ్యక్షుడు:- ఈతీర్మానముల గావించి యూరకొనిన ప్రయోజనములేదు. దీనిని చర్చించి తగు శిఫార్సుల గావించుట కొక ఆర్థికసంఘమును నియమించుట ఉచితముగతోచుచున్నది. ఇదివరకే, కార్యభారముచే క్రుంగియున్నాము.

ఉపసంఘము

అధ్యక్షునినూచన ప్రకారము, జి. ఎ. వలేశనుగారు, కోదండరామ మొదలియారు” ఎస్. సత్యమూర్తి టి.ఎ. మీనాక్షి సుందరం పిల్లే, ఎస్.ఎస్. రామస్వామిఅయ్యరు, పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగార్ల నొకయుపసంఘముగ ప్రతిపాదించగా, సభ వారిచే ఆంగీకరింపబడెను.

కమిషనరు, ఆరోగ్యశాఖాధికారుల

పరిపాలనానివేదికలు.

పిమ్మట 1928-29 సం॥ పరిపాలననుగురించి కమిషనరు గావించిన నివేదికపైను, ఆరోగ్యశాఖాధికారినివేదికపైను చర్చజరిగెను. శ్రీమత్ ఎస్. సత్యమూర్తిగారు ఈక్రిందితీర్మానములను పాదించగా చర్చ లేకయే సభవారిచే ఆంగీకరింపబడెను.

(1) ప్రతి డివిజనునందును, ఆరోగ్యప్రదర్శనముల నేర్పరచియు కరపత్రములములమున ప్రచార మొనర్చియు పారిశుద్ధ్యనిబంధనలను కఠినముగ నమలునం దుంచియును పొరులలో పారిశుద్ధ్య విషయముల గురించి ప్రచార మొనర్పవలెనని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(2) గతవత్సరముకంటె ఈ వత్సరము మరణములరేటు వెయ్యికి 42.8 నుండి, 50.5 వరకును శిశువుల మరణముల రేటు 287.6 నుండి 285.8 వరకును హెచ్చినందులకు సభవారు గాఢముగ పరితపించుచున్నారు.

(3) నగరమరణముల విచారణ సంఘమువారి నివేదిక యందు గావింపబడిన శిఫార్సులలో సభవారిచే నామోదింపబడిన నూచనలను ఇంకను పూర్తిగ నమలులోనికి దీసికొని రానందు కీసభవారు విచారించుచున్నారు.

(4) నగరజనసంఖ్యలో నాల్గవ వంతు ప్రజలు పరిశుభ్రముగాలి, మంచినీరు, పుష్టికరముగ తిండి, వాసయోగ్యముగ గృహములును లేక, అపరిశుభ్రముగ పరిస్థితులయందు నివసించుచున్నారని గమనించుచు అందు కీ సభవారు విచారమును దెలుపుచున్నారు. నగరమున పేదల గృహవసతి సౌకర్యముల నభివృద్ధిపరుచుటకు వెంటనే చర్య దీసికొనవలె నని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(5) మరుగుకొలలల పద్ధతిని వెంటనే, పట్టణములోని మాలపల్లెలగుడ వ్యాపింపజేయవలెననియు, రామన్నవత్సరపు ఆయవ్యయపట్టికయందు ఇందు కవసరముగ ఏర్పాటు చేయవలెననియు, ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. నగరమున కార్పొరేషను పాతకాలలయందలి పేద విద్యార్థులకు మధ్యాహ్నపు సౌకర్యమును నిలిపివేసినందుకు విచారించుచు, రామన్నవత్సరము ఆయవ్యయపట్టికయందు ఇందుకు అవసర మగు ఏర్పాటులుచేయవలె నని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(6) శిశుసంరక్షణకాలల నూపరింపెండెంటు సంతాన నిరోధము గురించి గావించుచున్న ప్రచారమును నిరసించుచు, అట్టి ప్రచారము కార్పొరేషనువారిపని గాదని ఈ సభవారు దెలుపుచున్నారు.

(7) నగరమున ప్రతిగృహమునందును “ఫ్లవ్ ఆవుట్ పాయిఖానాల”పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టు పర్యంతమును, మలమును తీసికొనిపోవుట కవసర మగు లారీలసంఖ్యను, బక్సెటుల సంఖ్యను హెచ్చింపవలెనని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

చర్చలేకుండగానే ఈతీర్మానములు సభవారిచే నామోదింపబడెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

గ. ర్భా శ య మ ం దు ం డు వ్యాధు ల కు ది వ్యాప ధ ము

‘వైబ్రో - అశోక’

శ్రీలకుండు వ్యాధుల పాలిటి వర్తనాదని యనదగినది. మిక్కిలి యనుభవము గల వైద్యులందరు దీనిని గర్భమందు రక్తము ఒకేచోట చేరియుండుటచే కలుగు వ్యాధులు, ముట్టుకుట్టునొప్పి, భద్రమువలన కలుగు చవలచిత్తము, అండాశయమందు కల్లు వ్యాధులు మొదలైన శ్రీవ్యాధుల కన్నిటికిని దివ్యౌషధము.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.,
15 College Square : Calcutta.

స్టాక్ యుంచువారలు.
ఎస్. దేశాయి గౌన్డర్ అండు కో.,
41, బందరువీధి, మద్రాసు.
స్టాక్ యుంచువారలు.
నాదమ్ అండు కో.,
కొచ్చిన్.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 13-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యములు

మను తెనాలిది ,, ప 45/4లది	ర 12 8 0	18 4 0
సెల్లారది ,, డిటో 42	,, 18 8 0	14 0 0
ఫిల్లి ,, డిటో 46	,, 16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 7 12 0	18 8 0
మవ్వలు ,,	,, 19 0 0	20 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 208	,, 16 0 0	10 7 0
సెవగలు ,, డిటో	,, 16 0 0	18 0 0
సెవలు ,, డిటో	,, 14 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిటో	,, 17 8 0	18 0 0
ఉలలు ,, 195	,, 8 4 0	8 8 0

3. నూనెపప్పులు

శువ్వలనూనె కా 1-కి	,, 110 0 0	118 0 0
సెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	19 0 0
తేనెనెనగవన్న కా 1-కి	,, 40 0 0	41-0-0
తేనెనెనగనూనె గానగ కా 1-కి ర 95 మినుకొనూనె 92		
అనుదము కా 1-కి	99 0 0	102 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయకనుపు కా 1-కి	100 0 0	108 0 0
కూరకనుపు ,,	60 0 0	65 0 0
మిరకకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి	98 0 0	112 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-కి	28 0 0	42 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు సీలీమందు మునుగు 1-కి ర 40 45		
తెల్లము కా 1-కి	ర 28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-కి	,, 28 9 0	28 12 0
చింతపండు కా 1-కి	,, 28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-కి	,, 80 0 0	81 0 0
చురం ,,	,, 24 0 0	80 0 0
రవుండు ,,	,, 24 0 0	80 0 0

6. నూలు

నెం 20 తన్ని సెంహాయా పె	ర 7 12 0	
నెం 6 ,, కటారి	,, 4 9 0	
నెం 24 ,, లాకి	,, 5 10 0	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	,, 10 0 0	
నెం 20 1/2 రట్టలేడి	,, 8 10 0	
నెం 40 రాకి	,, 8 9 0	
నెం 4 తన్ని మసీదు	,, 4 8 0	
44 నాండ్	,, 5 1 0	

7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-కి	ర 48 8 0	ర 58 2 0
అంబారు కులం 1-కి	,, 21 18 0	22 0 0
సవరన 1-కి		18 6 8
ఇత్తడి కా 1-కి	,, 244 0 0	247-0-0
రాగి కా 1-కి	,, 827-0-0	830-0-0

8. రంగులు

అరిపేలు పిట్టరులాండు అరిజరయిక్ సింహంమాక్కు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి ర 47 0 0		
,, సీలీరంగ 1 రతి		10 0
,, 14 రతులు		1 10 6
,, 28 రతులు		1 9 0
,, 56 రతులు		1 8 6
,, 1 అండరు		1 8 0
రప్పటుపొట్టుపొక్కులేట్ అనగా (టర్నికెడ్డు)		8 4 0
కాంగో కి కి		1 0 0
మిరు కి		1 20

వాతావరణస్థితి

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 12-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షము	గత 24 గంటలలో గరిష్ఠ వర్షము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షము
గోపాల్ పూర్	82	60	...	3.8	+ 3.8
విశాఖపట్టణము	84	70	...	1.7	- 0.9
కాకినాడ	85	77	...	0.1	- 0.3
మచిలీపట్టణము	88	71	...	0.8	- 0.1
కర్నూలు	95	65	...	0.1	- 0.1
బళ్లారి	89	66	...	0	- 0.2
ఆనంతపుర్	...	...	...	0.1	- 0.1
కడప	90	73	...	0.4	- 0.1
కర్నూరు	88	73	0.4	0.7	- 1.1
మద్రాసు	87	74	+	3.4	+ 1.9
కడపూరు	86	78	...	17.4	+ 15.4
కర్నూరు	86	72	0.1	1.7	+ 0.1
సీలము	92	74	...	0.8	- 0.1
కోయంబట్టూరు	92	72	...	0.8	- 0.4
తిరుచనాపల్లి	93	75	...	1.5	+ 0.7
కాకతీపట్టణము	85	77	...	17.4	+ 15.8
సుధూర	95	75	0.2	0.8	0
పొంగల్	88	78	...	4.4	+ 2.0
పాలంకోట	...	...	3.9	5.4	- 3.7
తిరువేండ్రము	86	77	0.2	0.8	- 0.1
కొచ్చిక్	84	78	...	1.1	+ 0.1
కాళికట్టు	87	75	...	0.1	- 0.3
మంగులూరు	84	72	...	0.1	0
తెంగులూరు	87	65	0.6	0.8	+ 0.5
మోరకూర	79	59	...	0.1	- 0.1
కొడైకనాల్	65	52	...	8.0	0
మామూర్	89	57	...	3.2	

గోపాల్ పూర్	82	60	...	3.8	+ 3.8
విశాఖపట్టణము	84	70	...	1.7	- 0.9
కాకినాడ	85	77	...	0.1	- 0.3
మచిలీపట్టణము	88	71	...	0.8	- 0.1
కర్నూలు	95	65	...	0.1	- 0.1
బళ్లారి	89	66	...	0	- 0.2
ఆనంతపుర్	...	...	...	0.1	- 0.1
కడప	90	73	...	0.4	- 0.1
కర్నూరు	88	73	0.4	0.7	- 1.1
మద్రాసు	87	74	+	3.4	+ 1.9
కడపూరు	86	78	...	17.4	+ 15.4
కర్నూరు	86	72	0.1	1.7	+ 0.1
సీలము	92	74	...	0.8	- 0.1
కోయంబట్టూరు	92	72	...	0.8	- 0.4
తిరుచనాపల్లి	93	75	...	1.5	+ 0.7
కాకతీపట్టణము	85	77	...	17.4	+ 15.8
సుధూర	95	75	0.2	0.8	0
పొంగల్	88	78	...	4.4	+ 2.0
పాలంకోట	...	...	3.9	5.4	- 3.7
తిరువేండ్రము	86	77	0.2	0.8	- 0.1
కొచ్చిక్	84	78	...	1.1	+ 0.1
కాళికట్టు	87	75	...	0.1	- 0.3
మంగులూరు	84	72	...	0.1	0
తెంగులూరు	87	65	0.6	0.8	+ 0.5
మోరకూర	79	59	...	0.1	- 0.1
కొడైకనాల్	65	52	...	8.0	0
మామూర్	89	57	...	3.2	

సర్కారులు:—కాకినాడలో 7 డిగ్రీలు రాత్రివేడిము ఎక్కువ కోపాలపురంలో 8 డిగ్రీలు తక్కువ

డక్కిన్:—బళ్లారి కడపలో పగటివేడిము 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో 0.5" వర్షం చెను. మద్రాసులో తుంపరబడెను. ముప్పగనూన్నది. పగటివేడిము 8.3 మొదలు 9 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు,

పర్యాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

నేషనల్ యిండియన్ లైపుయిస్ట్రా

రెస్పెక్టబుల్ లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో ఫిరమైనట్టియు అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ.

మా నేజిమెంటు క్లుప్తముగను

తెలివిగను చేయబడును బలమైన డైక్టర్లు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలసీచాలా కులభమైనది. ఆకం పెసీమికు ఆయోధ్యకులన్నిటిని యిప్పును. మిరు స్రీమి కుములు మాత్రం కట్టుకుండలెను. పాలసీ తీర్మానముకాగానే మికు గానీ, చనిపోయినప్పుడు మిసంతతి వారికిగాని ఇన్సూరెన్స్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములు లేవు తక్షణము యివ్వబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్నా ఏజంట్లుగావుండుటకు వలకుబడిగల పెద్దమనుష్యులున్నా అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనును.

టి. వి. రాఘవయ్య యస్కాన్, యస్కాన్

హైదరాబాద్ కలకత్తా చీఫ్ ఏజంట్లు, 92-2 నార్తర్న్ సర్కార్లు, బెజవాడ.

శ్రీమదాంధ్రలింగపురాణము

లింగపురాణమున కాంక్షికరాము విద్యాక, ములుగు పంధ్రమాళిశాస్త్రిచే వ్రాయబడినది.

పద్యములు హృదయములు. కథాంశములు ముక్తికాంతా సౌధసోవానములు. రచనములు సహాయకరములు. అభిప్రాయములు వ్యాసమునోనుకరణములు తెలిసి కులభము. గ్రంథము పండితపామర మనోహరము. పండితులు సదభిప్రాయముల నిచ్చియున్నారు.

మంచికాగితములు. 292 పుటలు. కొలది ప్రతులు మాత్రమే కలవు. పూర్వభాగము. రూ 1-4-0.

వ్యాపారములకు మంచిమీమాంస ఇవ్వబడును.

ములుగు పంధ్రమాళిశాస్త్రి,

తెనాలి, నామరకేట.-ఆవి వ్రాయబడియును.

రోజుపుష్ప లేహ్యము 1538

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విశేషమును చక్కగా గాగలిగించును. రుచికరమయినది. పద్యము లేదు. 15 తులి డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయార్తిష్ట లేహ్యము 4

దగ్ధ, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, మొదలగు కాన్యకోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును 15 తులి డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్బులు, ప్రత్యేకము పి. పి. పి. అండు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, తెలిచేటి, నెల్లూరుజిల్లా.

నూతనమన్ జిడ్ నిర్మాణము

గంపలగూడెం మహమ్మదీయుల విజ్ఞప్తి

నేటివరకు యీ గ్రామములో మహమ్మదీయులకు మన్ జిడ్ లేని లోపమును తొలగించుటకుగాను కొందరు యువకులు నిరంతర పరిశ్రమవలన నూతనమన్ జిడ్ నిర్మాణమునకు వలయు ఏర్పాట్లు చేరుకగ జరుగుచున్నవి. ఇప్పటివచ్చిన విరాళముల వలన స్థలము పొయి, సిద్ధపరుపబడినది. ఇంకను దాదాపు రూ 500-0-0 కావలసియున్నది. మహమ్మదీయులకు పవిత్రమైన రంజాన్ నెలలో పనిపూర్తిచేయవలెనను సంకల్పము. మలాళిమా నుల్లెరుకు ఏర్పత్రియిచ్చి మనసు తగుపహాయ మొనర్చి ఈభగవత్ ప్రార్థనను నిర్వహింపుముగ నెఱుకేరబట్టు చేయకోరెదము. విరాళ మొసంగు చాతలు యిదిగవ చిరునామాకు తమ విరాళముల పంపకోరెదము:—

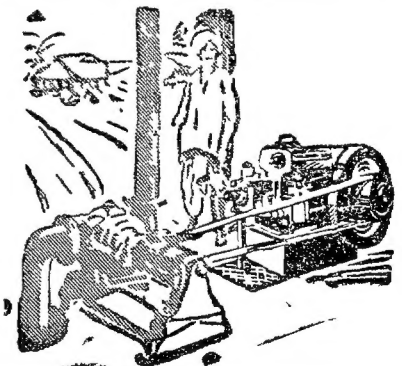
చిరునామా:—షేక్ హుస్సేన్ సాహెబ్, పోస్టు గంపలగూడెం (కృష్ణాజిల్లా)

నవీన

46-1

వాల్ కార్టు

డీజెల్

హరిజంటల్, 4 స్ట్రోకుల కోల్డు ప్లాస్టింగు

భారత దేశమునకు ప్రత్యేకముగా నిర్మించబడినది. చమురు ఖర్చు తక్కువ, అత్యధికమగు నమ్మిక గలది. పంపిండుట అన్ని పరిశ్రమలకు అవసరమైనది ఇంజను.

7 1/2 హెచ్. పి. నుండి 30 హెచ్. పి. వరకు అనేక సైజులలో తయారుచేయబడినది. మిగత వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వాల్ కార్టు బ్రదర్లు, సెంజిస్టర్లు,

అక్కినియం వీధి, మద్రాస్.

ప్రదర్శనము గల స్థానములు.

తెంగులూరు బెజవాడ మధుర కోయంబట్టూరు

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త — మేకల పూర్ణి కాకా)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా బహువ దగ్గినది. నిక చేయు

నందుకార్యాలికోబ్రెండు. ధనకోబ్రెండు కాగితియు

బాంధు బంధులు ప్రత్యేకము

అన్నియును కావలయును.

7, తంబు చెర్తీ పేట, మద్రాసు.

ధర రు 2 8

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

AMRUTANJANI

INDIAN PAIN BALM

AMRUTANJANI DEPOT

SECOND FLOOR, MADRAS

అమృతాంజనము డిపో

సుప్రసిద్ధ వధముల జాబితా

	రు.ల
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు	1-4
2. నజ్రులికలు ధాతుపుష్టికి	1-4
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి	0-4
12. పసుళ్లకు తైలము, శీతపసుళ్లకు	0-6
13. కేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4
14. చందన అత్తరు 1 బొమ్మ	2-6
15. కుంభకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటకు	0-8
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-8
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28. మంచరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1 కి	0 0
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0 4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2 0
32. కుంకుమపువ్వు తు 1 కి	8 0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1 కి	8 0
34. కస్తూరి	40
35. జాన్న తు 1-కి	8 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

ముఖ్య గమనింపు.

అనేకులు మా భారతి సంచికలను కూడ దినపత్రికతోబాటు హిగిన్ బాతమ్ము స్టాల్సులందు విక్రయించుటకు యేర్పాటు చేయవలసినట్లు కోరినందున, ఆప్రకారమే ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు ఈ నెలనుండి యేర్పాటు చేయబడినదని ఇందుమూలముగ తెలియబరచుచున్నాము.

సెంట్రల్ స్టేషన్	గుంతకల్
అగ్గోణం	కాట్వాడి
బెల్లారి	రైచూరు
బెజవాడ	రాజమండ్రి.

మేనేజరు : భారతి, మదరాసు.

కేదరిన్

గ్రంథకర్త:—శిరణు రామస్వామి చౌదరి
రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనుబాదము. లోకప్రసిద్ధముగ ఒక పీఠమాతచరిత్రము. అందరును చదువలసినది. నులభశైలిలో వ్రాయబడినది. ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ గారి అమూల్యముగ పీఠిక గలదు. ధర 0-4-0
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, మదరాసు.

వెలువడినది!

కొలది ప్రతులుమాత్రమే

వెలువడినది!!

త్య ర స ము.

ఆంధ్ర వాఙ్మయ సూచిక

(ముద్రితముద్రితగ్రంథముల పట్టికలు — ఆంధ్రగ్రంథమాలలో ౧౧-వ పుస్తకము)

ఈ పుస్తకమున ౧౯౨౭-వ సంవత్సరము చివరవరకు అచ్చయిన తెలుగుపుస్తకముల పట్టిక ఒకటి, ఆ పుస్తకములను వ్రాసినవారి పట్టిక ఒకటి, విషయమునుబట్టి విభాగించి ఆయా విభాగములక్రింద వచ్చిన పుస్తకములకుపట్టిక ఒకటి, ఇంకా కాకినాడ ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు తైబ్రరిలోను, తంజావూరు నరసవతి తైబ్రరిలోను, చెన్నపురమున ఓరియంటల్ తైబ్రరిలోను ఉండే వ్రాతపుస్తకములలో ఇప్పటికి అచ్చుకాకుండ ఉన్న తెలుగుపుస్తకముల పట్టికలును, ప్రత్యేకము అకారాదిగా ఉన్నవి. ఆంధ్రవాఙ్మయవిమర్శనమాసమున ప్రకాశకులపీఠిక ౧౦౮ పుటల పరిమితిగలది యీ పుస్తకమున ఉన్నది.

తెలుగుభాషలోపుట్టిన పుస్తకములను, బానిసో ఇప్పటికి అచ్చయినవానినీ, కానివానినీ తెలిసికొనుటకు ఈ సూచిక చాలా ఉపయోగపడును.

భారతీయైతిహాసపుస్తకము, పుటలు ౬౭౦, మించి కాగితములు, వెలు మూడురూపాయలు మాత్రమే అమ్మకం కొనుగడకి.

మేనేజరు : ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

6-7, తంబు చెర్తీ పేట, బాబ్జిటవూక్, చెన్నపురి.